

A

**Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és
Kollégium**

Szakmai Programja

Békéscsaba

2020.

Tartalomjegyzék

Bevezető

Jogi státus – alapító okirat; 1. számú melléklet

Az iskola nevelési programja

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Személyiségfejlesztés, érzelmi, hazafias nevelést kialakító nevelési lehetőségek

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Közösségi fejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

Oktatók helyi intézményi feladatai

Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

A szülő, tanuló, iskolai és kollégiumi oktató együttműködésének formái

A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A felvétel és az átvétel helyi szabályai

Az iskola egészségfejlesztési programja

Az iskola oktatási programja

Az iskola képzési programja

Az iskola helyi tanterve

A választott kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv feletti óraszám

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának alapelvei

A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

Mindennapos testnevelés

A választható tantárgyak, foglalkozások és a oktatóválasztás szabályai

Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Szakmai program

A kollégium pedagógiai programja

Mellékletek:

Alapító okirat

Közismereti tantárgyak helyi tantervei

Szakmai tantárgyak helyi tantervei

1. BEVEZETŐ

Az intézmény nagy hagyományokkal, komoly szakmai múlttal rendelkező technikusképző oktatási intézmény. Képzési területébe olyan hagyományos szakmák tartoznak, mint az építés, a földmérés, a vízügy, a bányászat és a környezetvédelem. Az iskola alapítása – 1950 – óta sok ezer fiatal kapott falai között sokoldalú, színvonalas szakmai képzést, általános tájékozottságot az élet dolgaiban. Az ezen idő alatt a tantestületben helyet kapott sok száz oktató és mérnök – akik mindig optimális összetételű közösséget alkottak – és a nagyszerű vezetők sokat tettek szellemiségének kialakulásáért, formálásáért. Az iskola mindig nyitott volt az újra, de következetesen ragaszkodott kiforrott elveihez. Kész volt azonban rugalmasságot tanúsítani, ha ez jó megoldást kínált egy szakmai, oktatási, vagy nevelési probléma humánus megoldásához. Az itt töltött évek racionális gondolkodásra nevelték a fiatalokat, emberi tartást adtak a későbbiekre is. Tanulói a kezdeti időktől fogva mindig büszkén viselték a "vízműs diák" címet, ami rangot jelentett akkor is és azt jelent ma is.

A Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma napjainkra profiljában a Dél-Alföld legsokoldalúbb középiskolája, ahol a műszaki pálya iránt érdeklődő fiatalokat tíznél több technikus szakma várja. A múltbéli eredmények, a tantestület szakértelme, szorgalma, a tanulók elkötelezettsége, a szülők ragaszkodása és elégedettsége, a szakma és a társadalom igényei garantálják az intézmény töretlen fejlődését a jövőben is.

Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2007. szeptember 20-i ülésén elfogadott határozata alapján a Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és a Jókai Mór Középiskolai Kollégium összevonását rendelte el 2007. augusztus 1-jei hatállyal. Határozatában a közös igazgatású közoktatási intézmény neve: Vásárhelyi Pál Műszaki Szakközépiskola és Kollégium. Majd Békéscsaba Megyei Jogú Város Közgyűlése 2008. június 19-i ülésén elfogadott határozata alapján tagja lett a Békéscsabai II. Számú Térségi Integrált Szakképző Központnak. Fogadó intézményként a szakképzési évfolyamán készítette fel egészben a szakképzési évfolyam követelményeire a Bartók Béla Művészeti Szakközépiskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, Zeneiskola tanulóit is.

2013. január 01-jén az iskola a KLIK békéscsabai tankerületének fennhatósága alá került, neve Békéscsabai Vásárhelyi Pál Szakközépiskola és Kollégium lett.

2015. július 01-től a Nemzetgazdasági Minisztérium lett az új fenntartó, ekkortól az intézmény a Békéscsabai Szakképzési Centrum tagintézményeként működik. Jelenleg a fenntartói szerepet az Innovációs és Technológiai Minisztérium látja el.

Jelen program a 2020. július 1-jétől Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium néven létező intézményben folyó nevelési és oktatási tevékenység alapdokumentuma. Az iskola tantestülete azonban kinyilvánítja véleményét, mely szerint ennek érvényessége nem örök időkre szól. A változó követelményeknek való megfelelés szándékából eredően elengedhetetlennek ítéli szükség esetén történő felülvizsgálatát.

2. Jogi státus – alapító okirat

1. számú melléklet

3. Az iskola nevelési programja

3.1. Az iskolában folyó szakmai oktatás pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A választott szakmához való kötődés kialakítása	
Célok:	Feladatok, tevékenységek
A szakma iránti érdeklődés és lojalitás felkeltése	Szakmai kirándulások szervezése, előadók meghívása
Múltbeli értékek megőrzése	
Célok:	Feladatok, tevékenységek
A "VÍZMŰS" diákok táborához való tartozás érzésének erősítése	Az iskolához kötődő rendezvények szervezése, műsorok, kiadványok támogatása, ösztönzése
A hagyományőrzés területeinek gondozása	Vásárhelyi Pál Diáknapok szervezése
	Szeptemberfeszt szervezése
Tehetséges tanulók gondozása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Sokféle lehetőség a különböző területen tehetséges tanulók gondozására	házi versenyek megszervezése
A tanulók személyiségének sokoldalú kiteljesítése, a tehetség kibontakoztatása	versenyfelkészítés

A tanulók felvételi eredményének növelése	sportkörök működtetése, felkészítés emelt szintű érettségi vizsgára
Szociálisan hátrányos helyzetű tanuló támogatása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Érvényesíteni kell a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók számára az esélyegyenlőséget	Békéscsabai Vásárhelyi Alapítvány által nyújtott támogatás
	Pályázati támogatások
	Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatása
A tudásbeli hátrányokkal érkező tanulók felzárkóztatása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
A hiányosságok megszüntetése	korrepetálások szervezése
A tanulók tanulmányi eredményének növelése	csoportos oktatás /matematikából, magyar nyelv és irodalomból, illetve szakmai gyakorlat, szakmai elméletigényes gyakorlat tantárgyakból, illetve szakmai tantárgyakból/; tudás alapú csoportok indítása idegen nyelvből
Műveltség megalapozása	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Széleskörű általános és szakmai műveltség	Korszerű, naprakész ismeretekre épülő tananyag, és annak folyamatos illesztése a gazdaság változásaihoz
Prioritást kell kapnia az informatikának és az idegen nyelveknek	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Az alkalmazott informatika és idegen nyelv magas szintű megtanítása	Számítógéppark fejlesztése, korszerűsítése, bővítése.

Külföldi munkavállalásra is alkalmas nyelvtudás	Informatikai eszközök és alkalmazások használata a nyelvoktatásban, illetve a nyelvi kompetenciák alkalmazása az informatikai képzésben és az eszközök használatában
Sokrétű szolgáltatások	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Bővíteni kell az iskolai szolgáltatások körét (kulturális és oktatási szolgáltatások)	Előkészítő tanfolyamok: nyelvvizsgára, felsőfokú továbbtanulásra; A szabadon felhasználható órakeret optimális elosztása a tantárgyak között
A tanulók részvételének növelése egyéb nem tantárgyi /kulturális és sport / tevékenységben	Garabonciás napok, városi diákönkormányzat, városi rendezvények
	Képzőművészeti kiállítások szervezése
	Szakmai jellegű rendezvények
	Föld napja
	Víz napja
	Építész Diákkonferencia
Kapcsolattartás	
Célok	Feladatok, tevékenységek
Erősítjük kapcsolatainkat az általános iskolákkal, tájékoztatjuk a 7. és 8. osztályos tanulókat az iskolánkban folyó munkáról és az elért eredményekről	Beiskolázás Pályaválasztási Kiállításokon való részvétel Pályaválasztási szülői értekezleteken való részvétel Nyílt napok szervezése Rendhagyó napok 7-8. osztályosoknak a Víz múzeumban
	Iskolaújság /Vizes Lepedő /

Erősítjük és bővítjük kapcsolatainkat a gazdaság szereplőivel és a városi intézményekkel	
--	--

3.2. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulók személyiségének fejlesztése az iskolai nevelési folyamat állandó feladata. A NAT-ban képviselt követelmények azt a célt szolgálják, hogy a tanulók az iskolában szerzett ismereteket biztonsággal, alkotó módon tudják felhasználni és alkalmazni. A műveltségi területekben rejlő nevelési lehetőségek komplexitása jó alkalmat teremt azon személyiségjegyek fejlesztésére, amelyek összhangban állnak a mai kor követelményeivel.

Az intézmény arra törekszik, hogy minden ellenható társadalmi tendencia ellenére megtalálja a megfelelő partnereket, amelyek közreműködnek, és hatékonyan segítik a személyiség fejlesztését. A szülők, a család szerepét a továbbiakban sem lesz képes átvállalni az oktatási rendszer. A hagyományossá vált kapcsolattartási formák hatékonyságának és minőségének növelésére kell törekednünk. Ezért fontos a rendszer működtetésében az osztályfőnök egyénisége, szakmai felkészültsége, hisz a szülő, ugyanakkor a tanuló is nagyon sok esetben az osztályfőnöktől kapja az elsődleges információkat az iskoláról.

3.2.1. Az iskolai nevelőmunkában a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok:

Fontos, hogy a tantárgyak adta nevelési lehetőségek kihasználásával a tanulóknak alakítsuk ki az

- érdeklődés igényét,
- a tájékozottságot, találékonyságot,
- a rugalmasságot, aktivitást,
- nyitottságot, problémaérzékenységet.

Ugyanakkor adjunk a szerzett tudás felhasználásában magabiztosságot, határozottságot, kreativitást és érjük el azt, hogy a folyamatos ismeretszerzés ne valamiféle kényszer legyen, hanem váljon a diákok számára magától értetődő igénnyé.

3.2.2. A fiatalok legyenek képesek a megújulásra, álljanak „több lábon”

A tanulóknak e szemlélet kialakítása a társadalom által elvárt követelményeknek való megfelelést, a változó gazdasági feltételek kihívásaira való felkészülést célozza.

A különböző ismeretek elsajátítása egyrészt a tanulók önálló ismeretszerzési, kommunikációs, cselekvési képességeinek a kialakítását, fejlesztését szolgálja. Másrészt az ismeretszerzéssel egyidejűleg - a tudományokra, művészetekre, a választott szakmára vonatkozó ismeretek elsajátításával alakítja a sokoldalú, kiegyensúlyozott ember személyiségjegyeit. Ebben figyelemmel van a tanulók életkori és értelmi fejlettségi szintjére.

A személyiségfejlesztés főbb területei:

- A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése
- A tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálása.
- A tanulók életvitelével kapcsolatos személyiségfejlesztési feladatok
- A magatartás- és viselkedéskultúra jegyeinek gazdagítása
- Az intézmény szakmai képzésének, elvárásainak megfelelő személyiség formálása

3.2.3. A tanulók érzelmi, akarati jegyeinek gazdagítása, önismeretük fejlesztése

Tanulóink érzelmileg legyenek kiegyensúlyozottak, rendelkezzenek empátiás készségekkel, tudjanak tolerálni.

Akarati tulajdonságait tekintve legyenek határozottak, céltudatosak, kitartók, megbízhatóságra, rendszerességre törekvők.

Ismerjék önmaguk pozitív tulajdonságait, tudják, mire képesek.

Legyenek kreatívak, rendelkezzenek mobilizálható tudással, az önképzés és az életen át tartó tanulás igényével, s legyenek képesek önmaguk menedzselésére.

Kiemelt feladat:

Az önismeret fejlesztése, a kezdeményező és vállalkozó készségek, illetve a felelős társadalmi magatartás kialakítása, a koherens értékrendszerre épülő világkép formálása.

3.2.4. A személyiségfejlesztés segítése a tanulók műveltségének, világszemléletének, világképének formálásával

A magyar nyelv és irodalom területén fontos szerepe van az anyanyelvi-kommunikációs képességek fejlesztésének, és ezt a feladatot az egész folyamatra és a tantárgyi rendszer egészére határozzuk meg. A tanulóknak a tanítás-tanulás folyamatában a tantárgyi ismereteken túl azt is meg kell tanulniuk, hogy olyan világban élünk, ahol „a szótértés jelentősége ugrásszerűen megnőtt”. A személyes kapcsolatokban, a munkavállalásban, az érvényesülésben, a munkavégzésben óriási jelentősége van a kommunikáció minőségének ugyanúgy, mint az érdekérvényesítésben, a tanulmányok folytatásában, a sikeres életben. Be kell látniuk, hogy a kulturális hátrány, a szegénység és az élményhiány nyelvi deficitként jelentkezik az iskolákban és az életben is. Ezért kell tudatosítani a tantárgyak ismeretanyagának elsajátításakor, hogy a kommunikációs képesség érték, amely a képességek fejlődését és azok irányait is meghatározza.

Az élő idegen nyelv, ember és társadalom műveltségi területek tanítása-tanulása, gyakorlása a személyiség jegyeinek sokoldalú gazdagodását segíti elő. Általuk a tanulók megtanulják értékelni, megbecsülni szokásainkat, hagyományainkat.

Tájékozottak lesznek más népek életformája, szokásai körében. A különböző műveltségi területek ismerete gazdagítja személyiségjegyeiket, ezekből példát meríthetnek, formálják ízlésüket, igényesebbé teszi őket.

Itt Magyarországon, Európa közepén egyre fontosabb legalább egy idegen nyelv ismerete, az azon való kommunikáció képessége. Az iskola tantárgyi rendszerében kiemelt jelentőséget kell kapni az idegen nyelvi képzésnek.

A természettudományi ismeretek segítenek eligazodni korunk technikai vívmányai között, a biológiai ismeretek segítenek az élővilág megismerésében, az ember szervezeti felépítésének megismerésében. Segítenek eligazodni szervezetük működésében, érzelmi-szexuális problémáik kezelésében és felelősségteljes felnőtté válásukban.

A tanulók világszemléletének, világképének formálása révén választ keresnek arra, hogy hol a helyük a világban, tájékozódnak a különböző filozófiai, tudományos, „áltudományos”

irányzatok között. Segítséget kapnak az ezekben való eligazodáshoz, a különböző világnézetű, vallású emberek tiszteletben tartásához, az erkölcsi normák ismeretéhez és betartásához.

A művészetekkel való ismerkedés tere a művészettörténeti témakörök feldolgozása mellett a művek megtekintésének lehetőség szerinti biztosítása a múzeumlátogatások, kiállítások stb. látogatásával. A színház- és hangverseny-látogatások szintén jó alkalmat jelentenek arra, hogy személyiségük fejlődjön, és műértő, igényes felnőttekké váljanak.

A pénzügyi ismeretek révén megtanulnak bánni a pénzüikkel, felkészülnek arra, hogyan fognak önállóan boldogulni majd az iskola elhagyása után.

3.2.5. A tanulók egészséges életmódra és életvitelre, a pozitív életszemléletre nevelésével kapcsolatos személyiségjegyek gazdagítása

Az élet és egészség védelme a nevelési alapértékek között első helyen áll. Az egészség, mint a társadalmi lét és a pedagógiai funkció nélkülözhetetlen alapja olyan érték, amely minden oktató számára nevelői feladat. Az egészséges életmódra való nevelés hatékony módszere a megelőzés. A megelőzés feltételezi az ismeretek közlését és elsajátíttatását, illetve a magatartás pozitív irányú befolyásolását. Az iskola tehát felvállalja a komplex szocializációs színtér szerepét. Az egészségnevelés célja motiválni a tanulókat az egészséges életmód kialakítására vagy továbbvitelére, az elsajátított magatartásformák szinten tartására és fejlesztésére.

A rendszeresség, pontosság igényének kialakítása is fontos részét képezi az egészséges életmódra nevelésnek /napirend, hetirend, különböző elfoglaltságok tervezése, az iskolai munka megtervezése, tanulási terv, házi munka, szabadidő, hétvégi programok, televíziós műsorok kiválasztása, színház, mozi, szórakozás, stb. helyes tervezése, kiválasztása /.

Tanulóinkban ki kell alakítani a pozitív életszemléletet és pozitív beállítottságot. Ehhez szükséges a testi-lelki egészség óvása.

Kiemelt feladat:

- drogprevenció
- egészségkárosító szokások elkerülése, tudatos egészségvédő viselkedés
- a sport, mint aktív életforma elfogadása

- egészséges, biztonságos szexuális viselkedés
- az életpálya tudatos formálása – karriertervezés

3.2.6. A magatartás és a viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása

Tisztelettudó, intelligens, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól:

- az intézményen belül egymással, tanáraikkal s az intézmény minden dolgozójával, az intézménybe érkezők vendégeikkel,
- az intézményen kívül, nyilvános helyeken egyaránt, hogy a tanulók viselkedésükkel, magatartásukkal hozzájáruljanak az intézmény jó hírnevének fenntartásához.

A megfelelő hangnem, kulturált beszédmodor elengedhetetlen követelmény intézményünk diákjaival szemben a közösségfejlesztés érdekében.

A fentiek elsajátítására számos alkalom kínálkozik az iskola által szervezett rendezvényeken, tanulmányi kirándulásokon.

Kiemelt feladat a 9–12 évfolyamon:

- meggyőződés, előítéletek legyőzése
- empátia, tolerancia, érdekelemző szociális értékelő készség kialakítása
- konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés)

3.2.7. Módszerek, pedagógiai eszközök a hazával, a nemzettel kapcsolatos értékek megalapozása érdekében

A címben említett értékek alatt az alábbiakat értjük: szülőföld, a haza megismerése, szeretete, a nemzeti kultúra megbecsülése és az egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet kialakítása:

- Jeles írókra, költőkre, nevezetes természettudósokra és kiemelkedő történelmi személyiségekre és eseményekre az oktatás során fordítsunk fokozott figyelmet a következő formákban: tanulói kiselőadások, házi dolgozatok, számítógépes prezentációk készítése; médiafigyelés, ill. filmajánlás.

- Nemzeti ünnepek, országos emléknapok vonatkozásában: diákok által készített, összeállított és előadott emlékműsorok, alapján véve iskolai szinten, ill. felkérés esetén városi, központi rendezvény formájában is. Pályázat az ünnepekhez kapcsolódó, arra vonatkozó emlékműsorok, dolgozatok, fényképes tablók, kiállítási anyagok készítésére
- Osztály-, ill. tanulmányi kirándulások során: magyar történelmi emlékhelyek, képzőművészeti kiállítások, irodalmi és műszaki múzeumok felkeresése, megtekintése. Az ország természeti szépségeinek, egyedülálló természeti és kulturális helyszíneinek megtekintése. Diákok, mint idegenvezetők felkészülnek az adott helyszín nevezetességeinek ismertetésére, bemutatására
 - Történelmi videoklub az iskolai könyvtárban: magyar történelmi eseményeket, személyeket bemutató játék- és dokumentumfilmek megtekintése, amit tisztázó beszélgetés követ
 - Színházlátogatás, valamint irodalmi és történelmi érintettség esetén mozilátogatás
 - Mozis, televíziós filmélmények, színházi előadások feldolgozása: játék- és dokumentumfilmekről, színdarabokról ismertetés, értékelés, élménybeszámoló házi dolgozat, ill. tanulói kiselőadás formájában

3.4 A teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

3.5. Közösségfejlesztéssel, a szakképző intézmény szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

Az intézmény közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskola közösségében elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az intézményben szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

3.5.1. A közösségfejlesztés feladatai:

A tanórákon az ismeretek átadásával, azok számonkérésével olyan objektív követelményrendszerbe illeszti be a tanulót, mely az egyénnek mint a közösség tagjának az állandó fejlesztését szolgálja az ismeretek befogadásával.

Harmonikus kapcsolat kialakítása a társadalmi környezettel, népünk kulturális hagyományainak ismerete, ápolása tanulmányi kirándulások, az önkormányzatiság gyakorlása és különböző szabadidős tevékenységek során.

A magyar nyelv és irodalom, a történelem tantárgyban országunk kiemelkedő íróinak, költőinek műveivel, népünk történelmi múltjának ismertetésével, hagyományainak bemutatásával ki kell alakítani nemzeti múltunk, hagyományaink megbecsülését, megőrzését, az összetartozás erősítését.

3.5.2. Kapcsolódás Európához és a nagyvilághoz:

A világtörténelmi események bemutatásával, a világirodalom kiemelkedő alkotóinak, nagy gondolkodóinak, tudományos vívmányainak ismertetésével a tájékozottsági szintet emelve meg kell találni országunk kötődését Európához és a nagyvilághoz. Az idegen nyelvek tanulása más népek szokásaival, életmódjával, kultúrájával is megismerteti a tanulókat. A gyakorlati életben a más országokban történő eligazodást, a kommunikáció lehetőségét is szolgálja.

Az intézmény törekszik meglévő nemzetközi kapcsolatainak fenntartására és újak felvételére, ami csereprogramokkal segíti a tanulók nyelvi fejlődését, más országok, népek szokásainak, életmódjának megismerését. Az egységes Európában nagyon fontos a szakmát tanulók számára a külföldi szakmai gyakorlatokon való részvétel.

3.5.3. Harmonikus kapcsolat kialakítása a természeti környezettel, a környezeti értékek megőrzése:

A közösségek fontos kérdése a környezeti konfliktusok megoldása, a környezeti ártalmak kezelése.

E téma fontosságára tekintettel a tanulmányok alatt központi helye kell, hogy legyen a természettudományok csoportjába tartozó földrajz, biológia, kémia, fizika, és a társadalomismereti körhöz tartozó tantárgyaknak is.

A tanulóknak tudniuk kell arról, hogy mik a környezetet károsító anyagok.

Magatartásukkal tudatosan védeniük kell környezetük tisztaságát, tudatában kell lenniük annak, hogy az emberi tevékenységek milyen folyamatokat indítanak el és tartanak fenn az ökoszisztémában. Ki kell alakítani bennük az igényt a környezetbarát termékek és eljárások használatára.

3.5.4. Kommunikációs kultúra fejlesztése

A kommunikációs kultúra fejlesztésének leghatékonyabb lehetősége az ismeretszerzés. Az ismeretek gazdagítása révén árnyaltabbá válik a kifejezőkészség és gyarapszik a szókincs. A tanulóknak lehetőséget kell kapniuk a tanítási órákon ismereteik, ehhez kapcsolódó véleményeik kifejtésére, érdekeik ütköztetésére, a vélemények, érvek kifejtésére, értelmezésére, megvédésére.

A kommunikációs kultúra fejlesztésének, a demokratikus joggyakorlás megtanulásának fontos színtere az osztályszintű és intézményi szintű diákönkormányzat munkájában való részvétel, ahol fejlődik a diákok problémaérzékenysége, vitakultúrája, erősödik a feladat- és felelősségvállalás képessége, valamint a véleménynyilvánítás és a konfliktuskezelés szabályait és hatékony módjait sajátítják el a diákok. A problémaérzékenység mellett a kritikai képességek fejlesztése is feladat. A kooperációs készség, az együttműködés lehetőségeinek keresése, a kommunikációs készség fejlesztése a kapcsolatteremtésben nyújt segítséget a demokratizmus tanulásához, gyakorlásához.

3.5.5. Eligazodás az információs környezetben:

Az intézmény informatikai lehetőségeit kihasználva a tanulóknak képessé kell válniuk az információáradatban történő eligazodásra, a lényeges és lényegtelen információk szétválasztására, az így szerzett ismeretek kritikus kezelésére, az értékes információk kreatív, gyakorlati felhasználására. Ennek a folyamatnak új és fontos keretét adja a digitális kultúra

elnevezésű új tantárgy, de minden tantárgy tanítása során meg kell ragadni a lehetőséget ennek a kompetenciának a fejlesztésére.

3.5.6. Elfogadó és segítőkész magatartás a sérültekkel, fogyatékosokkal, a másóság tiszteletben tartása:

A tanulóknál fel kell ébreszteni a beteg, sérült, fogyatékos embertársaik iránti empátiát, segítőkész magatartást. Erre jó alkalmat adnak a sérültek világnapja, az idősek világnapja stb. rendezvényei és a közösségi szolgálat. Más emberek világnézeti, vallási nézeteinek elfogadása, másóságának tiszteletben tartása alapvető vonásukká kell, hogy váljon.

3.5.7. A közösségfejlesztés szervezeti formái:

Osztályközösség: Az azonos évfolyamra járó és a közös tanulócsoportot alkotó tanulók egy osztályközösséget alkotnak. A tanulók – a csoportbontásos tanítási órák kivételével – a tanórák egy részét az órarend szerint közösen töltik. Az osztályközösség a diákönkormányzat legkisebb egysége, amely önmaga diákképviseléről dönt. Az osztályközösség vezetője az osztályfőnök.

Diákönkormányzat: Az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat a tanulók érdekében képviselőre önként szerveződött. Gazdag hagyományokkal rendelkezik. Működését a saját működési szabályzata rögzíti. Segítője: az oktatói testület oktatója.

Iskolai sportkör (ISK): A diákok önkéntes tagságán alapuló közösség, melynek fontos szerepe van a mindennapi testedzés, a délutáni tömegsport foglalkozások szervezésében. Hatáskörébe tartozik a házi sportversenyek szervezése, a tagdíjból származó bevétel felhasználása.

Segítői a testnevelő tanárok.

Szakkörök, tanfolyamok: A szakköröket az oktatók szervezik. Önkéntes jelentkezés alapján szerveződnek.

Iskolaújság /Vizes Lapedő/: Szerkesztését, kiadását a szerkesztőbizottság végzi. Feladata az iskolai élet színesítésén túl az iskolai események dokumentálása, rögzítése, megjelenítése az intézmény falain kívül is. Évente legalább kétszer jelenik meg.

Honlap: Az iskolaújsághoz hasonló szerepe van az iskolai honlapnak.

Facebook-profil, Facebook-csoport: Gondozását kijelölt adminisztrátorok végzik, az iskolaújsághoz és a honlaphoz hasonló feladata van, és a kapcsolattartás eszköze is.

Iskolarádió: Folyamatosan, az intézményi SZMSZ-ben rögzített módon működik. Programjáért a szerkesztőség felelős. Felnőtt felelőse a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár.

3.5.8. A közösségfejlesztés folyamata:

- A közösség szerveződése
- A közösség központi magjának kialakítása
- A közösség érésének időszaka
- A közösség kiteljesedése

3.5.9. Az osztályközösség fejlesztése:

Az osztályközösség – mint elsődleges közösség – folyamatos fejlesztésének biztosítása az osztályfőnökök személyének megtartásával történik.

A tanulók közösségben elfoglalt helyének megismerése szociometriai mérésekkel.

A nevelési módszerek változatos alkalmazása annak érdekében, hogy a „peremhelyzetű” tanulók osztályközösségben elfoglalt helye pozitív irányba változzék.

A közösségi élet szervezeti formáinak és tevékenységeinek folyamatos és tudatos fejlesztése.

3.5.10. Az osztályközösség fejlesztésének feladatai:

9. évfolyam

A különböző településekről, iskolákból, osztályokból érkező tanulók ismerjék meg egymást és az iskola elvárásait, a velük szemben támasztott követelményeket.

Az osztályt képviselő Osztály-diákbizottság tagjainak megválasztása. A közösség szerveződésének elindulása.

Bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. Erre első lehetőség a „Gólyabálon”, valamint a Garabonciás Napok rendezvényein való részvétel.

10. évfolyam

Az ODB tagjainak újra választásával, esetleges cseréjével kialakul a közösség központi magja. Fokozott bekapcsolódás az iskolaközösség munkájába. A hagyományok ápolása, fejlesztése, gyarapítása.

Ebben az életkorban jelentkezik intenzíven az egyéni és közösségi érdek ütközése. Az osztály tagjainak meg kell találniuk, ki kell alakítaniuk a helyes arányt. Ebben a folyamatban kiemelt szerepe van az osztályfőnöknek és a felsőbb évesek példamutatásának.

11. évfolyam

Ez a közösség érésének időszaka. Felelősen döntsenek az osztály egészét érintő kérdésekben. Közülük kerülhetnek ki az iskola diákvezetőségének törzstagjai.

12-13. évfolyam

Az osztályközösség kiteljesedésének időszaka. A tanulók felnőttként tudják képviselni saját és közösségük érdekeit.

Az osztály tagjai őszinte, reális értékelésükkel segítsék egymást a helyes, megfelelő életpálya kiválasztásában.

Az iskola közéletében felkészülnek az állampolgári jogok gyakorlására. Felelősséggel döntenek fontos, életpályájuk, karrierjük szempontjából döntő kérdésekben.

Átadják az iskola hagyományait az alsóbb éveseknek.

3.6. Oktatók helyi intézményi feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg.

- a tanítási órákra való felkészülés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,

- a megtartott tanítási órák dokumentálása, az elmaradó és a helyettesített órák vezetése,
- érettségi, különbözeti, osztályozó vizsgák lebonyolítása,
- beiskolázással kapcsolatos feladatok elvégzése,
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel oktatói testületi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztályterem rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

3.7. Osztályfőnöki munka tartalma és az osztályfőnökök feladatai

- Az iskola nevelési programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.

- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát; minősítési javaslatát a oktatói testület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: digitális napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.
- Különös figyelmet szentel az osztályterem tisztaságának, épségének.

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízza meg minden tanév júniusában, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

3.8. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

3.8.1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetségen azt a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakoztatott képességet értjük, amely az emberi tevékenység egy bizonyos, vagy több területén az átlagosat messze túlhaladó teljesítményeket tud létrehozni.

A tehetség jellemzői: átlagosnál magasabb intelligencia, magas fokú kreativitás, a következtetés képessége, önálló útkeresés, szorgalom és kitartás, kíváncsiság, érdeklődés, előítéletektől való mentesség, bizonytalanság tolerálása, felügyelet elvetése, becsvágy, kockázatvállalás, divergens gondolkodás, folyamatos kommunikáció.

A tehetség felismerése általában nem egyszerű feladat.

A tehetség kibontakozását serkenti: a megfelelő légkör megteremtése, a motiváció, a tanár ösztönző attitűdje, a bizalom, a megfelelő szervezeti strukturáltság, a játékosság, az értékelés késleltetése; gátolja: az érdektelenség, a kreativitás lebecsülése, a túlzott fegyelem, a teljesítménykényszer.

A tehetséggondozás módszerei:

- Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése
- Csoportbontás
- Szakkörök, érdeklődési körök szervezése
- Tanulmányi versenyek, ezekre előkészítő foglalkozások
- Felvételi előkészítők, továbbtanulás
- Kulturális rendezvények látogatása
- Sportversenyek
- Kapcsolat a városban működő művészeti iskolával
- Kapcsolat a városi művelődési központtal
- Kapcsolat a városi sportegyesületekkel (labdarúgás, kézilabda, triatlon, atlétika)
- Iskolai könyvtár

- Egyéb szabadidős tevékenységek

3.8.1.1. Természet- és társadalomtudományok terén

A tehetséggondozást a tanítási órákon differenciált foglalkozások, részleges vagy teljes csoportbontás, az igény szerint szervezett elméleti és gyakorlati foglalkozások, érettségire, felvételig előkészítő foglalkozások szolgálják.

A csoportbontás felmenő rendszerben képességek szerint történik az idegen nyelv tantárgyakból. Csoportbontás történik matematikából 10 - 11 – 12. évfolyamon, magyar nyelv és irodalom tantárgyból a 12. évfolyamon, mely szintén az érettségi vizsgákon való jobb eredmény elérését szolgálja.

A tehetség kiválasztásának egyik legfontosabb területe a versenyeken való szereplés. Az iskolai versenyeket a tanév elején a munkaközösségek írják ki.

A versenyzési lehetőségek szinterei: iskolai, városi, megyei, területi, országos szintű, OSZTV, OKTV, ÁSZÉV, Mikovinyi Sámuel Térinformatikai Emlékverseny, Földtudományi Diákkonferencia.

A versenyeredmények publikálásával ösztönözzük a többi tehetséges tanulót a részvételre.

A szakkörök, fakultációk feladata, hogy keretet, lehetőséget adjanak a legkiválóbbaknak arra, hogy egy-egy tantárgyhoz kapcsolódóan a tananyagot túlmenően magasabb szintű ismeretanyag birtokába jussanak.

A tanulók a 11 – 12. évfolyamon emelt szintű érettségire, továbbtanulásra felkészítő szabadon választott tanórai foglalkozásokon vehetnek részt, az új szakképzési rendszerben pedig a 13. évfolyamon.

3.8.1.2. Nyelvtanulás területén

Intézményünk céljai között hangsúlyosan szerepel az idegen nyelvi képzés. Az idegen nyelveket (német, angol) csoportbontásban oktatjuk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres érettségi vizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak. Az érettségi vizsga utáni szakképzési évfolyamokon nyelvvizsgára történő felkészítő órákat szervezünk (VÍZMŰSÖKET A CSÚCSRA) program elnevezéssel. Mindkét idegen nyelvből heti 8 óra elfoglaltsággal szerepel a tantárgyfelosztásban és az órarendben. Az új szakképzési rendszerben a VÍZMŰSÖKET A CSÚCSRA programot kivezetjük, a szabadon felhasználható órakeretből biztosítunk tanórákat erre a feladatra. Ezen céljaink eléréséhez nagyban hozzájárul az idegen nyelvi háziversenyek szervezése is.

3.8.1.3. Művészeti tevékenység területén

A tehetséggondozás feltétele az életkornak megfelelő művészeti csoportok szervezése.

Jelenleg is több diákunk tagja valamelyik zenekarnak, különböző néptánc együtteseknek vagy táncegyesületnek.

Lehetőséget teremtünk a képzőművészet területén jelentkező tehetségek számára is.

Ösztönözzük tanulóink részvételét a különböző pályázatokon.

Irodalmi, vers- és prózamondó tevékenységünknek hagyománya van.

3.8.1.4. Testnevelés és sport területén

A város adottságait és az intézmény lehetőségeit figyelembe véve a következő sportágakban jelentkező tehetségek gondozására van lehetőségünk: labdarúgás, kézilabda, atlétika, sakk, kosárlabda, röplabda, atlétika.

A tehetséges tanulókkal a sportköri foglalkozásokon külön foglalkoznak a szakmailag jól felkészült nevelők. Házi bajnokságot szervezünk labdarúgásból, de igény szerint kézilabdából, kosárlabdából, asztaliteniszből, streetballból is. Részt veszünk korosztályos területi és megyei versenyeken.

A letehetségesebb tanulóinkat a városi sportegyesületekbe irányítjuk.

3.8.1.5. Szakmai tantárgyak területén

Egyes szakmai tantárgyakat csoportbontásban oktatunk. Célunk minél több tanulót eljuttatni a sikeres szakmai érettségi vizsgáig, illetve a szakmai vizsgáig, ami a feltétele az eredményes továbbtanulásnak.

- Felkészítés az OSZTV, ÁSZÉV versenyekre
- Segítségnyújtás a szakmai pályázatok elkészítéséhez
- Részvétel egyéb különböző szintű szakmai versenyeken

3.8.1.6. Iskolai könyvtár

A könyvtár, mint az emberiség tudásának adatbázisa lehetőséget biztosít a tanuló számára az egyéni ütemű ismeretszerzés, a többlettudás elsajátítása, a tanulói kiselőadásokra való felkészülés terén.

Intézményünkben egy könyvtár működik, feladata a tanulók információval való ellátása.

A nyomtatott kiadványok mellett a tanulóknak lehetőségük van a hangzó anyagok, multimédiás anyagok megtekintésére, a bennük rejlő ismeretek önálló feldolgozására. A könyvtárban lehetőség van az állandó internetelérésre. A könyvtár ideális helyszíne a művészeti, tudományos szakköröknek, verseny- és felvételi előkészítőknak.

3.8.2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

3.8.2.1. Diagnosztizálás

Az iskola fontos feladatának tekinti, hogy időben felismerje és kiszűrje a tanulási kudarcnak kitett tanulókat. Az igazgató és a helyettesek irányításával az iskola minden oktatója felelős e feladat végrehajtásáért, melyet már az első félév első hónapjaiban el kell kezdenünk. Minden évfolyamon figyelemmel kísérjük a tanulók tanulmányi előmenetelében előforduló problémákat.

Az alkalmazott módszerek:

- Naplók rendszeres ellenőrzése
- Az osztályfőnökök és szaktanárok jelzései
- Problémafeltáró egyéni és csoportos beszélgetések
- Felmérések, interjúk készítése

3.8.2.2. A tanulók felzárkóztatását segítő programok, eljárások, módszerek

A felzárkóztató programok, eljárások és módszerek kiválasztása függ a tanuló problémájának sajátosságától, a probléma feltételezhető okától, a tanuló életkori sajátosságaitól, az iskola és a tanuló sajátos körülményeitől, lehetőségeitől.

- Szülő írásbeli értesítése, személyes elbeszélgetés formájában tanácsadás a gyermek felzárkóztatásával kapcsolatban;
- Tanórai differenciálás;
- Minden évfolyamon a felzárkóztatásra biztosított korrepetálások lehetőségeinek optimális kihasználása;
- A személyiség-megismerés módszereinek tudatos megválasztása, a hatékonyabb korrekció és felzárkóztató eljárások alkalmazása;
- A tanulás segítése érdekében a felszínre került problémák megoldásának az erős motiváció, a szemléltetés, a személyes fejlődést segítő beszélgetések alkalmazása;
- A személyre szabott tudatos korrekcióhoz a szülőkkel és társintézményekkel való folyamatos együttműködés;

- A tanulók egyéni képességeit figyelembe véve a gátlások feloldásának segítése és a reális önismeret és önértékelés alakítása, fejlesztése;
- A fogyatékos, vagy a nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján beilleszkedési zavarral, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése;
- Egyéni felzárkóztató foglalkozások szervezése;
- Pedagógiai-szakszolgálat igénybevétele;
- Egészségkárosodás esetén gyógytestnevelési foglalkozások szervezése;
- Kapcsolatfelvétel a nevelési tanácsadó szolgálattal, ill. a családsegítő szolgálattal, amennyiben az okok a családi körülményekre, magatartási rendellenességre vezethetők vissza;
- A tanuló mentesítése bizonyos tantárgyak tanulása, illetve e tantárgyaknál az értékelés alól, amennyiben ezt a tanuló egyéni adottsága, továbbá sajátos helyzete indokolja (Szakértői és rehabilitációs bizottság vagy a nevelési tanácsadó szakértői véleménye alapján);
- Egyéni továbbhaladás engedélyezése, annak kikötésével, hogy melyik évfolyam utolsó napjáig kell a tanulónak utolérni a többiekét;
- Amennyiben a tanuló képességeire vezethető vissza a kudarc, javaslattétel és segítség-nyújtás, hogy más típusú nevelési-oktatási intézményben folytathassa tanulmányait a tanuló.
- A nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján sajátos nevelési igényűnek minősített tanulók számára fejlesztő foglalkozások szervezése utazó gyógypedagógus közreműködésével.

3.8.2.3. A program eredményességének értékelési módszerei

- A tanuló előmenetelének ellenőrzése a digitális napló alapján
- Osztályfőnökök és szaktanárok rendszeres beszámoltatása
- Felmérések és kiértékelésük
- Szóbeli, írásbeli beszámoltatás
- Az iskola által félévi és év végi értekezleteken

3.8.3. A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Mindennapi oktató-nevelő munkánk szerves része a beilleszkedési, magatartási nehézségekkel küzdő tanulók segítése.

Abban a kérdésben, hogy a tanuló beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzd, a nevelési tanácsadó vagy a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az osztályfőnök az iskola vezetőjével egyeztetve javasolhatja a szülőnek a nevelési tanácsadó segítségét. A nevelési tanácsadó, ill. a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt arról, hogy a gyermek beilleszkedési zavarral, magatartási rendellenességgel küzd vagy fogyatékkal él.

Az osztálytanító és az osztályfőnök elsődleges feladata:

- az ilyen problémákkal küszködő gyermekek felismerése,
- a gyermek előéletének (anamnézisének) megismerése,
- a zavar okainak (amelyek lehetnek szociális és pszichikus eredetűek) szakember segítségével történő feltárása,
- és ennek alapján a szükséges teendők beépítése a pedagógiai munkába.

Az egyéni, konkrét korrekciós tervben a tanító megtervezi, hogy:

- melyek a tanuló olyan pozitív értékei, tulajdonságai, amelyekre támaszkodhat,
- melyek azok a tevékenységek, feladatok, amelyek segítségével a tanuló energiái leköthetők,

- hogyan tud teremteni számára megbecsült közösségi pozíciót vagy kedvező társas helyzetet,
- milyen motivációval fejleszti a tanulási tevékenységhez, közösségi élethez kapcsolódó normák betartását;
- kihez fordul(hat) tanácsért (szülő, orvos, barát, osztályközösség stb.),
- hogyan kíséri figyelemmel a beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő gyermek érzelmi életének, társas kapcsolatainak alakulását az iskolában és a családban.

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését segítő tevékenységek:

- szoros kapcsolat a Nevelési Tanácsadóval, a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás és értékelés megszervezése,
- felzárkóztató órák, fejlesztő, szakszolgálati tevékenység,
- egészségnevelési programunk részletesen tartalmazza a tanulók mentálhigiénés gondozását.

3.8.3.1 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatása és fejlesztésének elvei

Intézményünkben az SNI tanulók oktatása integráltan történik, egyéni fejlesztésüket a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsabai Tagintézményének utazó gyógypedagógusa végzi. A megyei Pedagógiai Szakszolgálatok által kiállított szakértői vélemények alapján a tanulók bizonyos tantárgyakból, illetve tantárgyrészekből mentesülhetnek az értékelés és minősítés alól.

3.8.3.1.1. A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A beszéd fogyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

Cél:

- az enyhébb beszédhibákkal diagnosztizált tanulóknál szűnjön meg a beszédhiba;
- A súlyosabb beszédhibás tanulóknál elérni, hogy érthetően tudjanak kommunikálni.

Feladat:

- összhangban kerüljön fejlesztésre a pszichológiai és fiziológiai tényezők, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatása;
- a beszéd állapotának felmérése, a tudatos és tervszerű fejlesztése, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől a terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul;
- olyan módszerek megválasztása, amely az életkor, a pszichikai sajátosságok, a beállítódás, az értelmi képesség, a beszédhiba típusának és súlyosságának, és a korrekció adott szakaszának figyelembevételével történik.

Megvalósítás – együttműködve a pedagógiai szakszolgálattal:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia
- kommunikációs tréningek,
- szenzoros integrációk és terápiák,
- felzárkóztatás (szükség szerint),
- tanórai differenciált foglalkozás (szükség szerint).

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással

A NAT alkalmazása

A beszéd fogyatékos tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Énkép, önismeret

A személyiség fejlesztésében hangsúlyozott szerepet kap a szociális kapcsolatrendszer kommunikációs bázisa, a kommunikációs szándék tudatos megvalósítására nevelés.

Információs és kommunikációs kultúra

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára.

Tanulás tanítása

Az informatikai eszközök tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának különösen az írás- és olvasási nehézséggel küzdő tanulók esetében van kiemelt szerepe.

Testi és lelki egészség

A nevelésnek, oktatásnak átfogó képet kell nyújtania arról, hogy a tanuló miként viszonyuljon beszéd fogyatékoságához. Kiemelt feladat a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy a maradandó tünetekkel később is együtt tudjon élni.

A pedagógiai rehabilitáció – együttműködve a pedagógiai szakszolgálattal:

- logopédiai egyéni és csoportos terápia;
- kommunikációs tréningek;
- relaxációs tréningek.

3.8.3.1.2. A megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus/nem organikus okokra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

Alapelv

A részképességzavar tüneteit mutató tanulók sajátos nevelési igényeinek kielégítése gyógypedagógiai tanár, terapeuta és/vagy pszichológus közreműködésével, a rehabilitációs célú órakeretben a tanulók fejlesztése egyéni terápiás terv alapján történjen.

A kialakulatlan részképesség jellegének megfelelően az oktatásban érvényesíteni kell a számonkérési, értékelési könnyítést, esetleg - indokolt esetben, a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján - az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alóli mentesítés lehetőségét.

Cél:

- megszűnjön vagy enyhüljön a tanulók intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradása;

Feladat:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása;
- a kudarcűrő-képesség növelése;
- az önállóságra nevelés.

A fejlesztés kiemelt céljai diszlexiás, diszgrafiás tanulóknál:

- kialakuljon a tanulóban az intellektusának és mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás-, írás- és kifejezőképesség;

A fejlesztés feladatai:

- az olvasás, írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel.

A fejlesztés kiemelt céljai diszkalkuliás tanulónál:

- fejlődjön a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a matematikai nyelv tudatos használata.

A fejlesztés feladatai:

- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások megtalálása és alkalmazása.

A fejlesztés feladatai a kóros hiperkinetikus vagy kóros aktivitás- és a figyelemzavaros tanulónál:

- a tanuló optimális helyének megválasztása a oktató kommunikációs jelzéseinek megfelelő érzékelésére;
- az egyénhez igazított követelmények kialakítása a gyermek képességeinek, érdeklődésének, terhelhetőségének ismeretében;
- a tanuló viselkedésének (kommunikációjának, önbizalmának, magabiztosságának, önérvényesítésének, cselekvéses, illetve verbális megnyilvánulásainak) megismerése siker vagy kudarc esetén; ennek alapján a tanuló alkalmazkodásának, a kortárs csoportba való beilleszkedésének segítése;
- együttműködés a családdal és más szakemberekkel;
- a fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

Megvalósítás

- terápiás egyéni fejlesztő programok;
- felzárkóztatások, tantárgyi anyagrészek elmélyítése;
- differenciált tanórai feladatadás.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől.

A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhatnak.

Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

- Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.
- A gyógypedagógiai tanár/terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt.

3.8.3.1.3. A hallási fogyatékos (süket, nagyothalló) tanulók iskolai fejlesztésének elvei, céljai és feladatai és fejlesztési programja

A rendszeresen végzett mérési, speciális pedagógiai vizsgálati, megfigyelési, tapasztalati eredmények figyelembevételével, valamint az audiológus szakorvossal történő folyamatos kapcsolat elengedhetetlen feltétele az eredményes pedagógiai és egészségügyi rehabilitációs és rehabilitációs tevékenységnek. A szakszerű pedagógiai munka végzéséhez mindezen

ismeretek, valamint elemi technikai tudnivalók (hallókészülék stb. kezelésében tájékozottság) szükségesek a sajátos nevelési igényű gyermekeket nevelő-oktató oktató számára.

A hallássérült tanulók többségi iskolában történő együttnevelése

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

Külön gondot kell fordítani arra, hogy a tanuló minden segítséget megkapjon hallássérüléséből, gyengébb nyelvi kommunikációs kompetenciájából, fogalmi gondolkodásából eredő hátrányának és ezzel összefüggő tanulási nehézségének leküzdéséhez. Az integráltan tanuló hallássérült gyermek számára biztosítani kell mindazokat a speciális eszközöket, egészségügyi és pedagógiai habilitációs, rehabilitációs ellátást, melyekre a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslatot tesz, illetve a hallássérülés tényéből következik.

A NAT alkalmazása a hallássérült gyermekek nevelése-oktatásában

A hallássérült tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

Kiemelt fejlesztési feladatok

A hallássérült tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvényei.

Énkép, önismeret

A hallássérült tanulókat fontos segíteni abban, hogy érzékszervi fogyatékosságukkal együtt élve a munka világának aktív részesévé váljanak.

Információs és kommunikációs kultúra

Az ismeretszerzésben fontos szerepe van a vizuális csatornának. Törekedni kell arra, hogy az ezen az úton szerzett ismereteknek valósághű tartalma legyen, az ismeretanyag a fogalmi általánosításokat, az árnyaltabb kommunikációt is fejlessze.

Hon- és népismeret

A komplex ismeretanyagon nyugvó fejlesztési feladat feltételezi a térben, időben, tartalmakban eltérő összefüggések felismerését. Mindezek súlyos gondot okozhatnak a kommunikációjukban akadályozott hallássérülteknek. A szókincs, fogalmak bővítése, nonverbális úton szerzett ismeretek fontos részét képezik az egyéni szükségletekhez igazított fejlesztésnek.

Szükséges a társadalmi kapcsolatépítés, kapcsolattartás formáinak elsajátítása, gyakorlása.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Közvetlen élmény nyújtásával lehet hatékonyan ismereteket adni a hazánkon kívüli kultúrkincsek megismeréséhez. A tanulók szemléletének, nyitottságának formálásában nagy jelentőséggel bír, ha kommunikációs lehetőségekkel kapcsolatot tudnak teremteni szélesebb környezetükben élő (sors)társaikkal.

Környezeti nevelés

A legalacsonyabb életkortól megfigyelés, tevékeny részvétel útján lehet hatékonyan eljuttatni a tanulókat a környezet alakításának, óvásának felismeréséhez. Tudatos pedagógiai segítségre, sok vizuálisan érzékelhető élmény adására van szükség az ismeretek elsajátításához.

Tanulás tanítása

A hallássérült gyermekek tanulási folyamatát lényegesen nehezíti különböző mértékű kommunikációs akadályozottságuk. A tanulókkal kapcsolatos speciális igényeik, lehetőségeik (emlékezet, annak struktúrája, dysphasiás jegyek stb.) feltárására építve valósítható meg az egyéni fejlesztés.

Az információs kommunikációs technológiák megismertetése kiemelt pedagógiai feladat, mert ezáltal gazdagodnak az információszerzés lehetőségei.

Testi és lelki egészség

A hallássérült tanulókat szükséges megismertetni - az életkoruknak, esetleges társuló fogyatékoságuknak megfelelő szinten - azokkal az okokkal, melyek hallássérülésüket, illetve annak következményeit okozták. Fontos feladat a hallásjavító eszközök használatának, és azoknak az egészségügyi ismereteknek az elsajátíttatása, melyekkel megőrizhető, illetve aktivizálható hallásmaradványuk. Életmódjuk, életvitelük alakításában hangsúlyos szerepe van komplex kommunikációs lehetőségeik fejlesztésének (hallásmaradvány kihasználása, szájról olvasás). Szükséges, hogy felismerjék a környezetben előforduló káros szokásokat, kerüljék az ártalmas, utánczó magatartási formákat (dohányzás stb.).

Felkészülés a felnőtt élet szerepeire

Az iskolai fejlesztések során kiemelt feladat a lehető legnagyobb önállóság elérése. Ezért lényeges azoknak az eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek a megkeresése, és működtetése, amelyek a tanuló életének minden színterén az önálló életvitel kialakítását segítik, gyakoroltatják. Alapvető fontosságú feladat mindazon személyiségjegyek feltárása, melyek a tanulók további sorsának döntő befolyásoló tényezői lehetnek (kézügyesség, megfigyelés stb.). Ezek fejlesztése jó esélyt adhat arra, hogy pályaválasztásuk sikeres legyen. Reálisan kell felmérniük, feldolgozniuk a hallássérülésükből következő akadályozó tényezőket.

3.8.3.1.4. Az autizmus-spektrumzavarokban szenvedő tanulók speciális fejlesztésének elvei, céljai, feladatai és módszerei

Az autisztikus tanulók fejlesztésének általános céljai, feladatai

- A legáltalánosabb távlati cél az egyéni képességek, fejlettség szintjén elérhető legjobb felnőttkori szociális adaptáció és önállóság feltételeinek megteremtése: ennek alapja a szociális, kommunikációs és gondolkodási készségek hiányának speciális módszerekkel történő kompenzálása és a meglévő készségek fejlesztése.
- A hiányzó készségeket pótló, helyettesítő kompenzációs-habilitációs kezelés a fejlődési elmaradás, a másodlagos (pl. viselkedés-) problémák leküzdése érdekében. A fogyatékos készségek kompenzálása különös

jelentőségű a tanulási, szociális és munkahelyzetekbe való beilleszkedés és viselkedés elsajátításához.

- Az iskolai és a mindennapi gyakorlati életre felkészítő tananyag speciális módszerek segítségével történő elsajátítása.

Speciális módszerek az autisztikus tanulók fejlesztésében

- A nevelés, fejlesztés tervezése a mért szociális alkalmazkodás, fejlettségi kor, illetve a mért intelligencia szintje és a kommunikációs színvonal alapján történik, az egyenetlen képesség- és készségprofil, valamint tanulási képességek miatt egyénhez igazodó módon és a fejlődés erre alkalmas eszközzel (pl. fejlődési kérdőív) való folyamatos követésével.
- Speciális, egyéni motivációs és jutalmazási rendszer kialakítása.
- Vizuálisan segített kommunikációs rendszer, a speciális környezetben belül és személyek között: beleértve a gyermek felé irányuló minden kommunikációt.
- A szociális fogyatékkal összefüggő tanítási nehézség miatt keresni kell az információ átadására a gyermek szintjének megfelelő és szociális vonatkozásaitól leginkább független módszereket és médiumokat (pl. írott utasítás, folyamatábra, számítógépes oktatás stb.). Ugyanakkor a tanítási helyzetek szociális vonatkozásainak elfogadása, illetve megértése fontos tanítási cél (pl. a csoportos, illetve „frontális” tanítási helyzetben való tanulás).

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztése

Az autisztikus tanulók iskolai fejlesztését a szociális-kommunikációs készségek fejlesztése és a rugalmasabb viselkedéssztereó kialakítása határozza meg. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai általában módosításokkal egyeznek meg a NAT-ban és a kerettantervekben rögzített pedagógiai szakaszokkal és tartalmakkal.

A jó értelmi és nyelvi képességekkel rendelkező tanulók esetében előfordulhat, hogy az egyes műveltségi területeken meghatározott tartalmak jelentős részét a NAT-ban meghatározott életkorban képesek elsajátítani. Ezekben az esetekben egyéni fejlesztési terv alapján a szociális-kommunikációs és speciális kognitív készségek párhuzamosan fejlesztése szükséges.

A NAT alkalmazása

Az autisztikus tanulók csoportja rendkívül változatos, de a központi sérülés azonos jellege miatt meghatározhatók közös szükségletek és egységes módszertani javaslatok.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai, műveltségi területei esetükben is alkalmazhatóak a sérülés típusának megfelelő adaptációval. A NAT szakaszaihoz rendelt fejlesztési feladatok elérésére szükség esetén hosszabb időtartamot kell biztosítani. A kerettantervek adaptálása szempontjából az autizmus súlyosságát, az intelligenciát és a nyelvi képességeket kell figyelembe venni. A tananyagot mennyiségi és minőségi szempontból módosítani és redukálni kell az autisztikus tanulók speciális szükségletei szerint. Az egyes műveltségi területekre vonatkozó sajátos eltéréseket a helyi tantervben és az egyéni fejlesztési tervekben kell rögzíteni. A tananyag elsajátításához speciális módszerek és eszközök használata szükséges.

A NAT kiemelt fejlesztési feladatai

Énkép, önismeret

Az autisztikus tanulók fejlesztésében hangsúlyos szerepet kap a saját személyiség, a külső és belső tulajdonságok megismertetése, a saját viselkedés kontrolljának, a kooperációnak, a szociális normáknak direkt tanítása, mivel azok intuitív megértésére, spontán elsajátítására korlátozottan számíthatunk. A sikerélményeket biztosító, a gyermek érdeklődését és motivációját fenntartó oktatási környezet kialakítása kulcsszerepet játszik a reális önértékelés és pozitív énkép kialakításában.

Hon- és népismeret

Kiemelkedően fontos a közvetlen társadalmi és természeti környezet ismerete, az azokkal való harmonikus kapcsolat. Az autisztikus tanulók elsősorban saját, közvetlen élményeiken keresztül, esetleg speciális érdeklődési körüknek megfelelően ismerhetik meg nemzeti kultúránk értékeit. Ezen a területen rendkívül nagy egyéni különbségekre számíthatunk. A

történelmi időszepléletet, képzélőerőt, valamint elvont, szociális jelentést hordozó fogalmak megértését kívánó tartalmak elsajátítása általában nehézséget jelent.

Európai azonosságtudat - egyetemes kultúra

Az autisztikus tanulók számára közvetlen, látható, megtapasztalható élmények (pl. művészi alkotások, ismeretterjesztő filmek) segítségével nyújthatunk ismereteket e téren. A sajátos érdeklődési körök (pl. térképek, közlekedési eszközök, különféle adatok, tények gyűjtése) számos tanulót közelebb visznek a terület ismeretanyagához.

Környezeti nevelés

A környezet célzott megfigyelése, felfedezése a oktató aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. A fejlesztés a közvetlen, mindennapi étellel kapcsolatos tapasztalatokon alapul. Elsődleges a helyes szokásrend és a személyes biztonságra való törekvés kialakítása.

Információs és kommunikációs kultúra

Elsődleges cél a kölcsönös, hatékony, közérthető kommunikáció kialakítása. Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben nagy szerepet kapnak a vizuális eszközrendszerek. Az informatikai eszközök segítő szerepe kiemelkedő.

Tanulás tanítása

Az autizmus számos speciális kognitív nehézséggel és a kommunikáció sérülésével jár együtt. A tanulási folyamatban az élő nyelv és a szociális közvetítés megnehezíti, míg a vizuális információhordozók alkalmazása segíti a világ megismerését. Az állandósághoz való ragaszkodás oldása, valamint az egyén motivációs lehetőségeinek ismerete kulcsfontosságú a tanulás szempontjából.

Testi és lelki egészség

A helyes étkezési, alvási, önápolási szokások, a rendszeres mozgás iránti igény kialakítása elsődleges fontosságú. A helyes szokásrend kialakításakor alapozhatunk a tanulók merev, szabálytartó viselkedésére. A viselkedésproblémák megelőzése és hatékony kezelése kiküszöbölheti a gyógyszeres kezelést, ami fontos az egészség megőrzése szempontjából.

Felkészülés a felnőtt lét szerepeire

Az egyén által elérhető legnagyobb fokú önállóság megteremtése minden esetben kiemelkedően fontos. Ennek szintje nagy egyéni eltéréseket mutat. A pályorientáció során a munkaképességek mellett a szociális-kommunikációs fejlettséget és a munkaviselkedés színvonalát is figyelembe kell venni. Fontos cél, hogy a tanuló lehetőség szerint a speciális érdeklődési köréhez kapcsolódó szakmát választhasson.

Az autisztikus gyermekek integrációja

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen az autisztikus gyermek javát szolgálja. Az integráció szükségességének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak:

- A tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.
- A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.
- Az iskola részéről:
 - a speciális módszertanban jártas oktató és asszisztens;
 - jól előkészített, ütemezett fejlesztési terv;
 - speciális eszközök, módszerek és környezet;
 - együttműködés a családdal;
 - a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatásra;
 - szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, az oktatóknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált autisztikus gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyes tantárgyakból felmentés), továbbá a fogyatékoságot

kompenzálható alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

3.9. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje

Az iskola tanulói érdekeik képviseletére diákönkormányzatot hoznak létre. Működésének célja: az iskolai demokrácia, az öngazgatás, állampolgári technikák gyakorlása. A diákönkormányzat működését az önmaga által összeállított és elfogadott szabályzat szabályozza. Iskolánk minden tanulója, aki a szabályzatot elfogadja és magára nézve kötelezőnek tekinti, az önkormányzat tagja lehet.

Minen tanévben - az adott tanév munkatervében meghatározott ideig (általában szeptember 15-ig) - megalakul a diákönkormányzat. A tagokat pályázat útján választják ki a zsűri tagjai (tagok: az iskola vezetőségének tagjai, a diákönkormányzatot segítő oktató, a diákönkormányzat korábbi tagjai/vezetői). A zsűri az adott diákönkormányzati tagokat egy évre választja, tanévközi választások előfordulhatnak. A diákönkormányzat megalakulása után a tagok maguk közül választják ki az elnököt és az alelnököket, akik megszervezik a diákönkormányzat munkáját, és az iskola képviselőiként tevékenykednek.

A diákönkormányzat munkáját az igazgató által felkért oktató segíti, aki eljárhat a diákönkormányzat képviseletében.

Az igazgató, illetve a patronáló oktató a tanulói jogokkal, azok gyakorlásával összefüggő kérdésekről szükség esetén – szóban vagy írásban – tájékoztatja a diákönkormányzatot.

Diákközgyűlés: az iskola tanulóinak olyan tájékoztató és tájékozódó fóruma, amelyet évente legalább egyszer össze kell hívni. Összehívást a diákönkormányzat vezetője, vezetősége és az igazgató kezdeményezheti.

A diákönkormányzat vezetője, ill. tagjai képviselik és továbbítják a tanulók iskolával, tanulással kapcsolatos véleményét, kérdéseit, javaslatait az oktatói testület és az intézmény vezetése felé. A megkereséstől számított harminc napon belül érdemi választ kell kapnia – igény szerint – írásos formában.

A diákok véleménynyilvánításának lehetőségeit, formáit a **12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet 96. §** alapján iskolánk Házi rendje szabályozza.

3.9. Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Iskolánkban az ifjúságvédelemmel kapcsolatos tevékenység valamennyi oktató feladata, hangsúlyozottan az osztályfőnököké és a közismereti igazgatóhelyettesé.

- Minden osztályfőnök felmérést készít a tanulókról egységes kérdőív kitöltésével. A felmérő lapok kiértékelése után történik meg a veszélyeztetett tanulók kigyűjtése, a veszélyeztetettség formája és súlyossága szerint.
- A közismereti igazgatóhelyettes folyamatosan tartja a kapcsolatot az osztályfőnökökkel, ha szükséges az illetékes intézményekkel, hivatalokkal:
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Békéscsabai Tagintézményeivel,
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértő Bizottságával,
- Családsegítővel,
- Gyámhatósággal, Kormányhivatalokkal
- az önkormányzati jegyzőkkel,
- a rendőrkapitányságokkal.

Jelentősége van e témában a jó osztály és iskolai közösség kialakításának.

Ennek szervezett területei:

- osztály diákbizottság /érdekképviselő / kialakítása,
- iskolai diákbizottság működtetése.

Az osztályfőnöki órák témaköreiben az önismeretet, a személyiségfejlesztést és az erkölcsi ismeretek átadását fontosnak tartjuk.

Az osztályfőnök figyelemmel kíséri a tanulmányi munka és a hiányzások alakulását, kapcsolatot tart a szülőkkel, gondviselőkkel.

A megelőző tevékenység során fontos feladat felvilágosító előadások megszervezése
lehetőség szerint kortárs segítőkkal az alábbi témakörökben:

- egészségügyi,
- baleset-megelőzési,
- bűnmegelőzési,
- dohányzás, alkohol, drog, AIDS megelőzési témákban.

3.8.5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

3.8.5.1. Helyzetfeltárás

A tanulók szociális hátrányainak felderítése, nyomon követése az osztályfőnök felelőssége.

A szélsőségesen hátrányos, illetve veszélyeztetett tanulókra vonatkozó adatokat egyeztetni a közismereti igazgatóhelyetttel, aki a tanuló helyzetét szintén figyelemmel kíséri.

3.8.5.2. A tanuló szociális támogatásának elbírálási szempontjai

- a szülő/k/ – gondviselő/k /– családi helyzete, munkaviszonya
- a szülők jövedelme
- eltartottak száma
- tanuló iskolai teljesítménye
- a tanuló magatartása

3.8.5.3. A szociális hátrányok enyhítésének iskolai lehetőségei

- a hátrányok enyhítésére minden tanár javaslatot tehet
- a segítő tevékenységet az osztályfőnök koordinálja
- anyagi támogatásra a tanuló kérelmet nyújthat be

3.8.5.4. Az iskola az alábbi szociális szolgáltatásokat az alábbi feltételekkel biztosítja:

Szociális szolgáltatás	Feltétel
Diákétkeztetés: Menza (ebéd)	Térítési díj fizetése a szülők által A három vagy több gyermek esetén térítési díjkedvezmény központi, önkormányzati finanszírozástól függően
Tankönyvtámogatás	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően
A szülők tájékoztatása a szociális támogatások helyi lehetőségeiről. Szükség esetén segítségnyújtás segélykérő kérdőívek, kérelmek megírásához.	Központi, önkormányzati finanszírozástól függően
Egészségügyi szűrővizsgálat	Az egészségügyi intézmény intézkedése
Iskolaorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Iskola fogorvosi ellátás	A személyi feltétel központi biztosítása
Nevelési tanácsadó	A szülő kérésére
Rendkívüli esetben adott anyagi támogatás	A tanuló írásban benyújtott, igazgatónak címezett kérelme forrás: Békéscsabai Vásárhelyi Pál Alapítvány

Az alapítványok által biztosított támogatásra vonatkozó eljárás:

- kérelem beadása az osztályfőnöknek (aki a kérelmet ösztönözheti),
- osztályfőnök írásban véleményt nyilvánít, több kérelem esetén rangsorol,
- a kuratórium dönt.

3.8.5.5. Egyéb tevékenységek a szociális hátrányok enyhítésére

- Felzárkóztató, tehetséggondozó programok /matematika, fizika, nyelvek stb./
- Tehetséggondozás: verseny-előkészítés
- Drog-és bűnmegelőző programba való bekapcsolódás /kapcsolattartás segítő szervezetekkel, drogambulanciával, részvétel a továbbképzéseken stb./
- Rendőrségi előadók meghívása
- Orvosi előadások, videofilmek az egészséges életmódról /iskolaorvos, iskolavédőnő, iskolafogász, kortárssegítők/
- Szükség esetén kapcsolatfelvétel a szakszolgáltató intézményekkel /családsegítő szolgálat, jogsegélyszolgálat, szociális osztály, gyámügyi hivatal, családsegítő szolgálatok stb./
- Pályaorientációs tevékenység – végzősök számára nyílt napok, tájékoztatók szervezése, kapcsolattartás a munkaügyi központtal
- Felvilágosítás a szociális juttatások lehetőségeiről.
- Pályázatok útján elnyerhető különböző tanulmányi, továbbtanulási ösztöndíjak /önkormányzati, Soros-alapítvány, Esély a tanulásra, TM mozgalom, stb./ elnyerési lehetőségeinek figyelemmel kísérése

3.10. A tanuló, a kiskorú tanuló törvényes képviselője, az oktató és a szakképző intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Iskolánk a következőket kéri, várja tanítványai szüleitől:

- Az iskolai célok, alapelvek elfogadását,
- az iskola házirendjében foglaltak összehangolását a családi neveléssel,
- partneri kapcsolatot: őszinteséget, bizalmat, a problémák közös megoldására való készséget,

- a tanulók iskolai magatartásának, tanulmányi munkájának figyelemmel kísérését. Folyamatos kapcsolattartást a digitális napló útján, a szülői értekezletek, valamint a szülői értekezletek, fogadóórák alkalmával,
- az iskola rendezvényein való részvételt, aktuális segítségnyújtást azok szervezésében,
- a Vásárhelyi Pál Alapítvány támogatását,
- korrekt véleménynyilvánítást az iskoláról,
- a gyermekvédelmi munka aktív segítségét.

Tanár — szülő kapcsolat

A kapcsolattartás lehet:

- Csoportos szóbeli tájékoztatás:
 - Szülői értekezletek:
 - Osztályszülői értekező
- Rendkívüli:
 - Összehívhatja: igazgató, osztályfőnök vagy a szülői szervezet képviselője
- Egyéni szóbeli tájékoztatás: fogadóórán az iskola tanárai egyéni tájékoztatást adnak a tanulókról a szülők számára (igény szerint hetente)

Írásbeli tájékoztatás: a szülők tájékoztatása a digitális napló útján a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi előmeneteléről. Tájékoztatunk a szükséges aktuális információkról és a kiemelkedő eseményekről.

Családlátogatás: szükség esetén

A szülői szervezet képviselőit az iskola vezetése meghívja a következő rendezvényekre:

- Tanévnitó
- Tanévzáró

- Ballagás
- Szalagavató
- Záróvizsgák
- Osztálykirándulás

Iskolai oktató – kollégiumi oktató

Az iskola kollégista tanulói az alábbi kollégiumokban nyertek elhelyezést:

- elsősorban a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium kollégiumában
- Békéscsaba több kollégiumában

Tanuló – iskolai oktató között:

- Tanítási órák
- Iskolai ünnepélyek, rendezvények
- Diákfórumok (pl.: diákközgyűlés)
- Jogi képviselet (pl.: fegyelmi tárgyalás)
- Tervezett és nem tervezett egyéni és csoportos foglalkozások, beszélgetések
- szakkörök

Szülő – iskolai oktató

- Részvétel az iskolai rendezvényeken
- Őszinte véleménynyilvánítás
- Problémák feltárása, megoldása
- Szponzori segítségnyújtás
- Részvétel az SZM munkájában

Iskolai oktató – szülő

- Nyílt napok és órák szervezése
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák

Az intézmény és partnerei közötti kapcsolattartás

Az intézmény és partnerei közötti kapcsolattartás felelőse az igazgató; ő az elsődleges kapcsolattartó, ő felelős az új partneri kapcsolatok lehetőségének felkutatásáért, és ő bízza meg a kapcsolattartással az egyes kollégákat.

3.11. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 64.§ felhatalmazása alapján a tanulmányok alatti vizsgák ideje, részei, értékelése a Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Technikum és Kollégium tagintézményében e szabályzat szerint történik.

3.11.1. Fogalom meghatározás

A tanulmányok alatti vizsgák intézményünkben a következők lehetnek:

- osztályozó vizsga: a tanulónak a félévi és tanév végi osztályzat megállapításához osztályozó vizsgát kell tennie, ha
 - felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
 - tanulmányait magántanulóként folytatja,
 - engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
 - 250 tanóránál többet mulasztott, és a oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
 - az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszában az elméleti tanítási órák húsz százalékánál többet mulasztott,
 - egy adott tantárgyból az éves tanítási órák harminc százalékánál többet mulasztott.
- Különbözeti vizsga: iskolánk 9. évfolyamára átiratkozó tanulók esetén, ha a helyi tantervünkben szereplő, tanult tantárgyak éves óraszámainak összege kevesebb, mint az iskolánk helyi tantervében szereplő összeg,

a belépő tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie. Ugyancsak különbözeti vizsgát kell tenni a nem tanult tantárgyakból is. Ha a tanuló évisméltésre bukik, és azon az évfolyamon, melyen tanulmányait folytatja, más szakmai és vizsgakövetelmények vagy képzési és kimeneti követelmények érvényesek, különbözeti vizsgát kell tennie a nem tanult tantárgyakból.

- Javítóvizsga: a tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha
 - tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott,
 - igazolatlanul távol maradt az osztályozó vagy különbözeti vizsgáról,
 - az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott. Ebben az esetben a sikertelen osztályozó vagy különbözeti vizsgát követő vizsgaidőszakban kell javítóvizsgát tenni.
- Pótló vizsga: amennyiben a tanuló az osztályozó, különbözeti vagy javítóvizsgáról igazoltan távol marad, pótló vizsgát tehet. A pótló vizsgát lehetőleg ugyanabban a vizsgaidőszakban kell letenni. Pótló vizsgát csak az elmaradt vizsgarészekből kell tenni.

3.11.2. Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgát az iskola igazgatója által engedélyezett időszakban lehet letenni.

A javítóvizsgák időpontja minden év augusztusának utolsó hete.

A jelentkezés határideje:

- osztályozó vizsgára:
 - május-júniusi érettségi vizsgaidőszakkal összefüggésben február 15.
 - október-novemberi érettségi vizsgaidőszakkal összefüggésben szeptember 05.
- javítóvizsgára a tanévzárót követő 15 napon belül

- érettségi és szakmai vizsgára tavaszi vizsgaidőszakban február 15.
- őszi érettségi vizsgaidőszakban szeptember 05.
- őszi szakmai pótvizsgára augusztus utolsó munkanapjáig

Az osztályozó vizsga letételének határideje az írásbeli érettségi vizsgaidőszak előtti utolsó munkanap.

Jelentkezés módja:

különbözeti vizsgára írásbeli kérelemmel az iskola igazgatójának címezve

- osztályozó vizsgára írásbeli kérelemmel, az iskola igazgatójának címezve,
- javítóvizsgára az iskolába visszajutott középiskolai bizonyítvánnyal vagy írásbeli nyilatkozattal
- érettségi és szakmai vizsgára a szoftveren keresztül az igazgatóhelyettesek, illetve jegyzők közreműködésével

3.11.3. A vizsgák követelménye, részei, az értékelés rendje

A vizsgák követelménye a helyi tantervben szereplő, az adott évfolyamra vonatkozó tananyag.

A vizsgák részeit és az értékelés rendjét a helyi tanterv alapján a munkaközösségek az alábbiak szerint határozták meg:

Irodalom

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra 60 perc áll rendelkezésre. Szöveggyűjtemény használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 18 pontot (35 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 35 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül híz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. Szöveggyűjtemény használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont: elégtelen

30 – 44 pont: elégséges

45 – 59 pont: közepes

60 – 67 pont: jó

68 – 75 pont: jeles

Nyelvtan

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásukra 60 perc áll rendelkezésre.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 18 pontot (35 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.

- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 35 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont: elégtelen

30 – 44 pont: elégséges

45 – 59 pont: közepes

60 – 67 pont: jó

68 – 75 pont: jeles

Történelem

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

Írásbeli vizsga

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított rövid válaszokat igénylő feladatokból áll, a megválaszolásra 60 perc áll rendelkezésre. A vizsgarészen történelmi atlasz nem használható.
- A feladatok megoldásával 50 pont érhető el. A vizsgázónak legalább 20 pontot (40 %) el kell érnie ahhoz, hogy részt vehessen a szóbeli vizsgarészen.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 40 %-át, a vizsga végeredménye elégtelen.

Szóbeli vizsga

- A vizsgázó az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésére áll 30 perc felkészülési idő, és ezalatt jegyzeteket készíthet. A vizsgarészen történelmi atlasz használható.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. Ennek során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait. A szóbeli felelettel 25 pont érhető el, póttétel esetén 13.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el a 10 pontot (40 %), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- A szóbeli felelet akkor érvényes, ha a vizsgázó teljesít legalább 40 %-ot, illetve ha a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája végeredménye elégtelen.

A vizsga minősítése

Az írásbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 50.

A szóbeli vizsgarészen elérhető pontszám: 25.

Elérhető összes pontszám: 75.

0 – 29 pont:	elégtelen	0 – 39 %
30 – 44 pont:	elégséges	40 – 59 %
45 – 59 pont:	közepes	60 – 79 %
60 – 67 pont:	jó	80 – 89 %
68 – 75 pont:	jeles	90 – 100 %

Idegen nyelvek

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán először teszt típusú feladatot kell megoldani, amely lexikai jellegű és nyelvtani gyakorlatokat tartalmaz az adott szintnek és időszaknak megfelelően. A második feladat levél vagy fogalmazás írása szótár nélkül, valamint néhány magyar mondat idegen nyelvre való fordítása. Ezen a vizsgarészen 70 pont érhető el. Az elérhető pontszámot a feladatlapon közölni kell. A vizsgarész 45 percig tarthat. A szóbeli vizsga szintén két részből áll és 10-14 percig tart. Először társalgás a kérdező tanárral az adott évfolyamra, csoportra előírt témaköröknek megfelelően, felkészülési idő nélkül. A második feladat képleírás vagy szituációs feladat 1 perces felkészülés után. Mindegyik feladatra 15-15 pont adható. A nyelvi munkaközösség a javítóvizsga eredményét a korábbi tapasztalatok alapján a következő módon értékeli. Az írásbeli és a szóbeli teljesítményt együtt értékeljük, mindkét vizsgarészben legalább 20%-os eredményt kell elérni.

A javítóvizsga értékelése:

Az osztályozó/különbözeti értékelése:

0 – 39 pont elégtelen

0 – 39 pont elégtelen

40 – 64 pont elégséges

40 – 54 pont elégséges

65 – 74 pont közepes

55 – 74 pont közepes

75 – 89 pont jó

75 – 89 pont jó

90 – 100 pont jeles

90 – 100 pont jeles

Matematika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is az írásbeli vizsga 60 perces.

Sikertelen írásbeli dolgozat esetén a tanuló szóbeli vizsgán javíthat, ha írásbeli teljesítménye legalább 10 %-os (10 pontos). 10 %, azaz 10 pont alatti írásbelivel a javítóvizsga végleges minősítése elégtelen – ekkor a tanuló nem kap szóbeli javítási lehetőséget.

A tanuló teljesítményét a szóbeli javítóvizsgán az írásbeli dolgozat pontjaitól függetlenül (a fenti %-határokat megtartva) kell értékelni.

A javítóvizsga értékelése:

Az osztályozó/különbözeti értékelése:

0 – 39 pont elégtelen

0 – 39 pont elégtelen

40 – 64 pont elégséges

40 – 54 pont elégséges

65 – 74 pont közepes

55 – 74 pont közepes

75 – 89 pont jó

75 – 89 pont jó

90 – 100 pont jeles

90 – 100 pont jeles

Informatika

A 9. és 10. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga esetén is gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga feladatsorát 60 perc alatt kell megoldani. A gyakorlati vizsga az összpontszám 80%-át, a szóbeli a 20%-át adja.

Az értékelés:

0 - 34 % elégtelen

35 - 50 % elégséges

51 - 65 % közepes

66 - 84 % jó

85 - 100 % jeles

Fizika

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsgán 60 pontot, a szóbeli vizsgán 40 pontot lehet elérni. Mindkét vizsgarészen a tanulónak legalább 10 %-ot (6, ill. 4 pontot) meg kell szereznie, ellenkező esetben végső minősítése elégtelen. A két rész összpontszáma (max. 100 pont) alapján

A javítóvizsga értékelése:

Az osztályozó/különbözeti értékelése:

0 – 39 pont elégtelen
40 – 64 pont elégséges
65 – 74 pont közepes
75 – 89 pont jó
90 – 100 pont jeles

0 – 39 pont elégtelen
40 – 54 pont elégséges
55 – 74 pont közepes
75 – 89 pont jó
90 – 100 pont jeles

Biológia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

0 - 44 % elégtelen
45 - 59 % elégséges
60 - 74 % közepes
75 - 89 % jó
90 - 100 % jeles

Kémia

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre. Az írásbeli vizsgán 30 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy téma kifejtéséből áll. A szóbeli vizsgarészen 20 pont adható.

Az értékelés:

0 - 44 % elégtelen
45 - 59 % elégséges
60 - 74 % közepes

75 - 89 % jó

90 - 100 % jeles

Földrajz

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll. Az írásbeli vizsga teljesítésére 60 perc áll rendelkezésre.

Az írásbeli vizsgarészen maximum 60 pont szereshető. Ennek megoszlása a következő: térképi feladatok 15 pont, teszt 45 pont. Az írásbelin atlasz nem használható. Az írásbelin minimum 35 %-ot (21 pont) kell elérni, ha a tanuló teljesítménye ennél kevesebb, nem tehet szóbeli vizsgát, vizsgájának eredménye elégtelen.

A szóbeli vizsgarész egy tétel önálló kifejtéséből áll, erre maximum 30 pont adható. A szóbelin a diák használhatja a középiskolai földrajzi atlaszt. Ha a tanuló szóbeli teljesítménye 35% (11 pont) alatt marad, póttételt kell húznia. Ebben az esetben az eredményt a póttételre kapott pontszám felezésével kell kialakítani. Amennyiben a vizsgázó a szóbeli feleletéhez hozzá sem kezd, vizsgaeredménye elégtelen.

Az írásbeli és a szóbeli vizsgán összesen 90 pont érhető el. Ennek együttes értékelése a következő:

0 - 39 %	elégtelen	0 – 35 pont
40 - 54 %	elégséges	36 – 48 pont
55 – 74 %	közepes	49 – 66 pont
75 – 89 %	jó	67 – 80 pont
90 – 100 %	jeles	81 – 90 pont

Művészetek (Rajz)

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga gyakorlati és szóbeli részből áll. A gyakorlati vizsga egy meghatározott rajzi téma kidolgozása, megoldása. A vizsgarészen 75 pont érhető el. A szóbeli vizsga egy meghatározott művészettörténeti téma kifejtése.

A vizsgarészen szintén 75 pont érhető el. Mindkét vizsgarészen legalább 10%-os eredményt kell elérni, ellenkező esetben az osztályzat elégtelen.

Az értékelés:

- 0 - 29 pont elégtelen
- 30 - 59 pont elégséges
- 60 - 89 pont közepes
- 90 - 119 pont jó
- 120 - 150 pont jeles

Testnevelés

Az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsga csak gyakorlati részből áll. A vizsga négy részből áll: teljesítményszint felmérés, atlétika, labdajáték, torna. Mindegyik részen 25 pont érhető el.

Az értékelés:

- 0 - 19 pont elégtelen
- 20 - 39 pont elégséges
- 40 - 59 pont közepes
- 60 - 79 pont jó
- 80 - 100 pont jeles

Szakmai tantárgyak

A 9.-12. évfolyamon az osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgák írásbeli és/vagy szóbeli és/vagy gyakorlati vizsgarészekből állnak. Vizsgák megszervezése:

- elméleti tantárgyak: Írásbeli és szóbeli vizsgarészből állnak. Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre. Ha az írásbeli és szóbeli vizsga összpontszámának 34%-át nem éri el, a vizsga eredménye elégtelen.
- gyakorlati tantárgyak: Gyakorlati vizsgarészből állnak, kivéve azokat a gyakorlati tantárgyakat, ahol a rajzi feladatot papír alapon kell beadni; ebben az esetben, ha a

vizsgáló nem éri el a pontszám 34%-át, de eléri a pontszám 20%-át, akkor a vizsga szóbeli vizsgarésszel egészül ki. Ha a vizsgáló nem éri el az összpontszám 34%-át bármely esetben, a vizsga eredménye elégtelen.

- projektfeladat: ha a tanuló a projektfeladatát a szaktanár által megjelölt időpontra nem adja be, a projektfeladat minősítése elégtelen

Írásbeli vizsgarész:

- Az írásbeli vizsga az adott évfolyam tananyagából összeállított feladatokból áll, a megválaszolásra 60 perc áll rendelkezésre. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A feladatok megoldásával maximum 50 pont érhető el.
- Amennyiben a vizsgáló nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át, nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre.

Szóbeli vizsgarész:

- A szóbeli vizsga során a vizsgáló az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.
- A vizsgálónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, ezalatt jegyzeteket készíthet. A szaktanár által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 15 perc. A felelet során a vizsgálónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait a húzott tételről.
- A szóbeli felelettel maximum 50 pont érhető el.
- Ha a vizsgáló felelete a húzott tétel anyagából nem éri el az 10 pontot (20%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgáló a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája eredménye elégtelen.

Gyakorlati vizsga(rész):

- A gyakorlati vizsga során a vizsgáló az adott évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet.

- A gyakorlati vizsga időtartamát az adott tantárgyat tanító szaktanár állapítja meg a kiadott feladat nehézségi fokához mérten. A gyakorlati vizsga során a vizsgázónak az adott tételt kell kidolgoznia, majd arról a jegyzőkönyvet vagy az elkészített munkát leadnia.
- A gyakorlati vizsga során maximum pont 50 érhető el.
- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagából nem éri el az 13 pontot (25%), póttételt húzhat. Ebben az esetben a minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.

A vizsga minősítése:

- 0 – 33 % elégtelen
- 34 – 49 % elégséges
- 50 – 70 % közepes
- 71 – 85 % jó
- 86 – 100 % jeles

Komplex természettudomány

A 9. évfolyamon a komplex természettudomány tantárgy osztályozó, különbözeti, pótló és javítóvizsgái írásbeli és szóbeli vizsgarészekből állnak. Az írásbeli részen maximum 60, míg a szóbeli vizsgarészen legfeljebb 40 pont adható.

Írásbeli vizsgarész:

- Az írásbeli vizsga a 9. évfolyam tananyagából összeállított feladatsorból áll, mely 30% fizika, 30% biológia, 20% kémia és 20% földrajz feladatot tartalmaz.
- A feladatsor megválaszolására maximum 60 perc áll rendelkezésre. A szaktanárok által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A feladatok megoldásával maximum 60 pont érhető el.
- Amennyiben a vizsgázó nem teljesíti az írásbeli vizsgán elérhető pontszám 20%-át (12 pont), nem bocsátható a szóbeli vizsgarészre.

Szóbeli vizsgarész:

- A szóbeli vizsga során a vizsgázó a 9. évfolyam tananyagából összeállított tételek közül húz egyet. A tételek A (fizika), B (biológia), C (kémia) és D (földrajz) résztételből állnak.

A fizika résztétel 30, a biológia résztétel 30, a kémia résztétel 20 a földrajz résztétel 20%-os súllyal esik latba a szóbeli felelet során.

- A vizsgázónak a szóbeli feleletét megelőzően rendelkezésre áll 30 perc felkészülési idő, ezalatt jegyzeteket készíthet. A szaktanárok által előírt segédeszközök, segédanyagok használhatóak.
- A szóbeli felelet időtartama maximum 20 perc. A felelet során a vizsgázónak szabad előadásban kell elmondania gondolatait a húzott tételről.
- A szóbeli felelettel maximum 40 pont érhető el.
- Ha a vizsgázó felelete a húzott tétel anyagából nem éri el az 20%-át (8 pont), akkor póttételt húzhat. Ebben az esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felelni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd a szóbeli vizsgára adható pontszámot ennek alapján kell kiszámítani.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgán nem jelenik meg, vagy a feleletéhez hozzá sem kezd, és ezt a póttétel esetében sem teszi meg, sikeres írásbelije ellenére a vizsgája eredménye elégtelen.

A vizsga minősítése:

a) Pótló- és osztályozóvizsga esetén:

- 0 – 39 % elégtelen
- 40 – 54 % elégséges
- 55 – 74 % közepes
- 75 – 89 % jó
- 90 – 100 % jeles

b) Javítóvizsga esetén:

- 0 – 39 % elégtelen
- 40 – 79 % elégséges
- 80 – 100% közepes

3.11.4. Eljárási szabályok

Az eljárási szabályokat a 12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról tartalmazza.

3.11.5. Hatálybalépés

Jelen szabályzat a Szakmai Programmal együtt lép hatályba és visszavonásig érvényes.

A szabályzatot az oktatói testület fogadja el.

A szabályzatot módosítani kell, ha:

- a helyi tantervben a szabályzatot érintő változás áll be,
- bármelyik munkaközösség, vagy ennek hiányában a tárgyat tanítók kétharmada azt kezdeményezi,
- a oktatói testület tagjainak 10 %-a kezdeményezi,

3.12. A felvétel és az átvétel helyi szabályai

A tanuló jogviszonya felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés, illetve kérelem alapján történik. Iskolánkban nincs felvételi, a leendő kilencedikesek hetedik év végi vagy nyolcadik félévi eredményei számítanak magyar nyelv, irodalom, történelem, idegen nyelv, rajz, földrajz, kémia, fizika és matematika tantárgyakból. Az így szerzett pontszámok segítségével jön létre a felvételi rangsor.

A szakképző évfolyam a középiskola befejező évfolyamának elvégzése nélkül nem kezdhető meg. Az érettségi végzettség megszerzésének legvégső határideje a szakképzési évfolyam alatti őszi érettségi vizsga időszakának utolsó napja.

A felvételtől vagy az átvételtől, az átvételhez szükséges különbözeti vagy osztályozó vizsgáról az igazgató dönt.

3.13. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

Segítség adása addig, amíg a szakszerű segítség meg nem érkezik. A laikus elsősegélynyújtónak - a tanulóknak - nem gyógyítania kell, hanem csökkentenie a baleset, vagy rosszullét következményeit, lehetőleg megelőzni a további állapotromlást.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia, kémia, testnevelés és szakmai gyakorlatok óráin, védőnő által szervezett formában) valósul meg.

Az elsősegélynyújtó megtanulja:

- a légút biztosítását
- nem lélegző sérült újraélesztését
- vérzéscsillapítást
- megfelelő fektetési mód alkalmazását
- a törött testrész mozdulatlanságának biztosítását
- mérgezés ellátását
- sebek ellátását

4. Egészségfejlesztési program

4.1. Az egészségfejlesztés iskolai feladatai

„Az egészségfejlesztés az a folyamat, melynek révén képessé teszünk másokat egészségük javítására, illetve arra, hogy nagyobb kontrollra tegyenek szert egészségük felett.” (WHO)

Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok:

- az egészséges táplálkozás,
- a mindennapos testnevelés, testmozgás,
- a testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése,
- a bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése,
- a baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás oktatása,
- a személyi higiéné biztosítása.

A testi, lelki, mentális egészség fejlesztése, a magatartási függőség, a szenvedélybetegség, bántalmazás megelőzése

A lelki egészségfejlesztés célja:

- elősegíteni a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést,
- támogatni a környezethez történő alkalmazkodást,
- felkészíteni és megoldási stratégiákat kínálni a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben.

Az iskola-védőnői tevékenységet ellátók (iskola-védőnők) intézményünkben a 14-18 évesek (középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő tanulók) megelőző iskola-egészségügyi ellátásában vesznek részt, egyéni és csoportos egészségfejlesztő tevékenységet, valamint vizsgálatokat, szűrővizsgálatokat végeznek, szorosan együttműködnek az oktatási intézmény dolgozóival.

Az iskolapszichológus szakmai feladatai:

Az iskolapszichológus rendszerszemléletben, a gyermek-szülő-pedagógus közös mezőben tevékenykedik. Feladata elsősorban a primer prevenció területén van, munkájával közvetett és közvetlen módon segíti a gyermekek személyiségfejlődését, kognitív és érzelmi fejlődésének biztonságát a neveléslélektani és a szociálpszichológiai eszközrendszer kompetenciahatárain belül. Az iskolapszichológus részt vesz a helyzet megismerésében és a prevenció és intervenció programok tervezésében is.

(1) A szakképző intézményben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen és megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakoroljon a személyiséget érő változásokra. PL: személyiségfejlesztő kortárs csoportok, együttműködés DÖKKEL, Kortárssegítők képzése stb.

(2) A szakképző intézmény kiemelt figyelmet fordít a magatartási függőség és a szenvedélybetegség kialakulásához vezető szerek fogyasztásának, valamint a szakképző intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, ennek során indokolt esetben együttműködik az iskola-egészségügyi szolgálattal. (Ennek részeként tarthat egyéni és/vagy csoportos konzultációt, mediációt támogatja, prevenció foglalkozást, estmegbeszélést stb.)

(3) Ha az oktató a tanuló bántalmazását vagy deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy csoport oktatóinak bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd az oktatókkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. (Egyéni és/ vagy csoportos konzultációs, mediáció támogatása, pszichoedukáció: PI kommunikációs konfliktus esetén, szülőkonzultáció stb.)

(4) Ha az érintett tanuló vagy a tanulók csoportja vonatkozásában a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az igazgató értesíti az iskolapszichológust, és egyúttal meghatározza azt az időpontot, amikor a tanuló köteles a pszichológus tanácsadásán részt venni. (Előtte esetmegbeszélés az intézményvezetővel és osztályfőnökkel, melynek során feladatmegjelölés és a probléma azonosítása történik.)

(5) Az iskolapszichológus ellátja a törvényben meghatározott feladatokat, amelyek elsődleges célja a tanuló személyiségfejlesztése, lelki egészségvédelme, továbbá a szakmai oktatás hatékonyságának segítése.

Az iskolapszichológus egyfelől szakmai szempontok alapján ismereteket szerez az egyes tanulókról, a szülőkről, a nevelőtestületről, méréseket végez, másfelől áttételes és közvetlen módon befolyásolja az intézmény életét, fejlesztő eljárásokat honosít meg, illetve azok kidolgozására tesz javaslatot. Az iskolapszichológus nagyrészt a pedagógusok közvetítésével, a pedagógustársakkal konzultatív kapcsolatot kiépítve, a nevelőközösség szemléletét alakítva fejti ki személyiségformáló hatását.

(6) Az iskolapszichológus közvetlen segítséget nyújt az oktatóknak a szakmai oktatáshoz.

(Megfigyelés, hospitálás: egy-egy problémás viselkedés, helyzet megfigyelése, közös osztályfőnöki óra tartás, esetmegbeszélés stb.)

(7) Az iskolapszichológus a tanulókkal közvetlenül, egyéni vagy csoportos foglalkozások keretében közreműködik a tanulók beilleszkedését, társas kapcsolatait javító és teljesítményét növelő intézkedésekben, kezeli a tanulóknak a szakképző intézménnyel összefüggő személyközi kapcsolati kommunikációs és esetlegesen fellépő teljesítményszorongásos tüneteit, továbbá

Az iskolapszichológus a szakmai feladatainak ellátása során autonóm szakemberként dolgozik. Egyéni foglalkozás iránti igényt a szülő, a pedagógus, vagy a tanuló is jelezhet. A beszélgetés során elsősorban tisztázni kell a megkeresés okát, azonosítani kell a pszichológiai problémát,

és az iskolapszichológussal kapcsolatos elvárást. Az iskolapszichológusi foglalkozás nem terápia.

a) – különösen a kilencedik évfolyamos tanulók számára – megszervezi azokat a pszichológiai jellegű szűrővizsgálatokat, amelyek a képességvizsgálatok, szociometriai vizsgálatok, tanulási szokások, tanulási motiváció vizsgálatának körébe tartoznak vagy a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségek megelőzése érdekében szükségesek. Ennek a munkaformának nem kell feltétlenül klasszikus szűrővizsgálatnak lennie, talán életszerűbb, jobban hasznosítható, a pszichológusi munkamód jobban megjeleníthető, ha a segítők szakmák képviselőinek, valamint a pedagógusok részvételével szervezett munkamegbeszéléseken, a pedagógusok ismereteit felhasználva, azokat pszichológiai szempontból átgondolva tud képet alkotni arról, hogy a rábízott intézményben, intézményekben, melyik gyermeknek van érzelmi, mentálhigiénés, magatartási, beilleszkedési problémája.

b) megszervezi a mentálhigiénés preventív feladatokat a szakképző intézményben az egyén, a tanulócsoport és a szakképző intézmény szintjén, (egy vagy több alkalmas rendhagyó osztályfőnöki óra az osztályfőnökökkel egyeztetett témákban, mentálhigiénés jellegű foglalkozások a kollégisták számára.)

c) megszervezi a szakképző intézményben az egészségfejlesztéssel, a szexuális nevelés segítségével, a személyközi konfliktusok és az erőszakjelenségek megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat, (pl. igény esetén foglalkozást tart előre egyeztetett témában egy választott kis csoportban.)

d) megszervezi a krízistanácsadást a következő váratlan súlyos élethelyzetekben, különösen kortárshaláleset, súlyos kudarcélmény, váratlan családi krízishelyzet, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén tovább irányít a pedagógiai szakszolgálathoz vagy más szakellátást biztosító intézményhez, valamint

e) a kiemelten tehetséges tanuló tehetséggondozásában az oktatókkal és a pedagógiai szakszolgálat szakemberével közösen kidolgozza az együttműködés és az ellátás kereteit. (Támogatja a tehetséggondozást a tagiskola szintjén, főleg a tehetség felismerését és a lehetőségek felderítésében támogatja a tanulót és támogatja a tehetséges tanulót azokon a területeken, melyek szükségesek tehetsége kibontakoztatásához.)

(8) Az iskolapszichológus a (3) bekezdés b), c) és e) pontjában meghatározott feladatok megszervezése során szűrővizsgálatokat, tréningeket, egyéni és csoportos tanácsadást szervezhet a tanuló, az oktató, továbbá a kiskorú tanuló törvényes képviselőjének

megkeresésével, valamint az érintett tanuló személyiségének fejlesztésével összhangban a kiskorú tanuló törvényes képviselője számára is.

A tanulók viselkedése egy szokatlan helyzetben, ennek kezelése, a foglalkozások tartalmának kétirányú elemzése segíti a szakembereket a tanulók jobb megismerésében, eredményességük fokozásában. Pl. egy szociálisan igen hátrányos helyzetű, sok tanulási, magatartási problémával küzdő tanulókkal működő osztályban éveken keresztül havi rendszerességgel részt vett az iskolapszichológus az osztályfőnöki órákon is. Beszélgető körben dolgozták fel az életvezetés területeit, foglalkoztak drogprevencióval, szexuális felvilágosítással, pályaválasztással. Közben "észrevétlenül" sajátítják el a kommunikációs technikákat, a konfliktusok kezelését.

(9) Az iskolapszichológus a szakképző intézmény szakmai programja szerint szervezett kötelező foglalkozás alatt is végezheti a tanuló részére az egyéni tanácsadást abból a célból, hogy a tanuló személyiségfejlődését elősegítse. Az iskolapszichológusi foglalkozások idejét és formáját mindig a célhoz kell illeszteni, ezért módszerei és időtartama változó lehet.

(10) Az iskolapszichológus

a) segíti a pszichológiai ismereteknek a szakképző intézményen belüli elsajátítását, (pl. ismeretterjesztő interaktív előadások diákoknak, tanároknak, szülőknek)

b) kapcsolatot tart a környezetében működő iskolapszichológussal, (szakképzési centrum iskolapszichológusai, a város iskolapszichológusai, pedagógiai szakszolgálat pszichológusai, szupervízió.)

c) együttműködik a kijelölt pedagógiai szakszolgálatban dolgozó iskolapszichológussal a szakképző intézményben a pszichológiai tevékenységgel érintett tanulók pedagógiai szakszolgálati vagy egyéb egészségügyi szakellátásra történő utalása vonatkozásában,

d) együttműködik a pedagógiai szakszolgálattal az érintett tanuló pedagógiai szakszolgálati ellátás keretében történő gondozásában. A kiskorú tanuló törvényes képviselőjének kötelessége, hogy gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval megjelenjen a nevelési tanácsadáson, továbbá biztosítsa gyermekének az iskolapszichológusi vizsgálaton és a fejlesztő pedagógiai ellátáson való részvételét, ha a gyermekével vagy a nevelése alatt álló kiskorú tanulóval foglalkozó oktatók kezdeményezésére az oktatói testület erre javaslatot tesz.

(11) Ha a kiskorú tanuló törvényes képviselője az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget, a szakképzési államigazgatási szerv kötelezi a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét e kötelezettségének betartására.

Az egészségnevelés célja az egészségkultúra kialakítása, s ezzel az egyén alkalmassá tétele arra, hogy az egészségével kapcsolatos szükségleteit önmaga kielégítse. Az egészségnevelés a személyiségre irányul.

Az egészségnevelés az emberek tudatos és felelősségteljes magatartásának kialakítására irányuló sokoldalú nevelőtevékenység. Ez magában foglalja az ismeretek átadását, az egészségi jártasságok, készségek, valamint szokások kialakítását. A fő feladata, hogy az egyén interiorizálja mindezeket.

Az egészségnevelés fő feladata a meglévő értékek megtartására irányuló pozitív, aktív prevenciós szemlélet, az aktív egészségtámogató magatartás kialakítása. Az egészségnevelés, mint tudományág komplex jellegű, az orvostudomány és a társadalomtudományok kölcsönhatásában alkot új tudományterületet. Gyakorlata elméleti-tudományos tevékenységre épül, gyűjti, kutatja, rendszerezi az egészség megvédésére, fejlesztésére, visszaszerzésére vonatkozó nevelési, magatartástudományi ismereteket, ezekből gyakorlati következtetéseket von le, s azokat a gyakorlat próbájának veti alá.

Elmélete több tudományterület integrációjában született:

- az alaptudományok: filozófia, etika, közgazdaságtan;
- az alapozó tudományok: pszichológia, nevelés-oktatástan, szociológia, társadalom-
orvostan, egészségnevelés-történet;
- orvosi-biológiai szaktudományok: anatómia-élettan, közegészség-járványtan, klinikai
orvostudományok;
- szervezés-vezetéstudomány: az egészségnevelés szervezése, módszertana.

Az egészségnevelés tudománya az elmélet és a gyakorlat dialektikus egysége.

Az egészségfejlesztés feladatai:

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Ismerjék meg az egészséget károsító tényezőket, és azok veszélyeit.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.

- Alakítsunk ki igényt az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása

Egészségfejlesztéssel kapcsolatos legfontosabb feladataink:

- Az egészséges életmódra nevelés legyen része az iskolai élet minden területének.
- Biztosítsuk az egészséges fejlődéshez szükséges feltételeket és tevékenységeket.
- Mutassunk be sokoldalú egészségvédő lehetőségeket, nyújtsunk az egészség megvédésére, visszaszerzésére vonatkozó közérthető ismereteket.
- Tudatosítsuk, hogy alapvető értékünk az élet és az egészség. Ajánljunk ezek megóvására magatartási alternatívákat, gyakorlással, segítséggel és példamutatással. Alakítsunk ki egészségvédelmi szokásrendszert, helyes szokások folyamatos gyakoroltatásával és ellenőrzésével.
- Ösztönözzük tanulóinkat – közös véleményformálással, tanácsadással – az egészségvédő magatartás szabályainak megtartására.
- Nyújtsunk segítséget az egészségvédő öntevékenységben és az egészséges életmód kialakításában.

Az egészségnevelési programot segíti minden oktató, valamint a kollégiumi nevelők, a védőnő, a kollégiumi ápoló és szervezett programok keretében egészségügyi intézmények egészségfejlesztési munkatársai.

Az egészségfejlesztés leglényegesebb módszere az egészségnevelés. Célja, hogy az egészségkultúra szintjének növelésével, az életmód javításával elősegítse az egészség megtartását, a betegségek megelőzését. A hiányos egészségkultúra, az egészségtelen életmód, a környezeti tényezők, a hiányzó prevenciók tevékenységek közvetlenül befolyásolják a mai ember egészségi állapotát. Példaadással, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel meg kell tanítanunk a fiatalokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük.

Az elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- az elsősegély iránt érdeklődő és azt elsajátítani szándékozó diákok felkarolása. A célok közt nem csupán az elsősegély-nyújtás elméleti és gyakorlati ismereteinek számonkérése szerepel, hanem élettani, egészségvédelmi és számtalan egyéb területtel kapcsolatos kérdések megválaszolása is.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái:

a) Elméleti oktatás

b) Gyakorlati oktatás

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása délutáni csoportfoglalkozásokon valósulhat meg.

A testi és lelki egészségre nevelés:

Az iskola és a kollégium arra nevel, hogy a diákoknak legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igénnyé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása.

5. Az iskola oktatási programja

5.1. A kerettanterv megnevezése

A választott kerettanterv tantárgyait és kötelező minimális óraszámait az alábbi táblázat tartalmazza:

Intézményünk oktatási programja a szakképzésért felelős miniszter által kiadott képzési és kimeneti követelményekre, programtervekre, valamint az oktatásért felelős miniszter által kiadott kerettantervekre épül.

Fluidumkitermelő technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_bany_fluidumkitermelo_tech_2020pdf-1589876602895.pdf

Fluidumkitermelő technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_banyaszat_fluidumkitermelo_techikus_2020pdf-1597239479327.pdf

Magasépítő technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_epitoipar_magasepito_tech_2020pdf-1589884955953.pdf

Magasépítő technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_epitoipar_magasepito_techikus_2020pdf-1597240316498.pdf

Útépítő, vasútépítő és -fenntartó technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_epitoipar_utepito_vasutepito_es_fenntarto_tech_2020pdf-1589885078567.pdf

Útépítő, vasútépítő és -fenntartó technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_epitoipar_utepito_vasutepito_es_fenntarto_tech_2020pdf-1597240427649.pdf

Környezetvédelmi technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_kornyv_kornyeztvedelmi_tech_2020pdf-1589880186584.pdf

Környezetvédelmi technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_kornyeztvedelem_kornyeztvedelmi_techikus_2020pdf-1597240796056.pdf

Vízügyi technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_kornyv_vizugyi_tech_2020pdf-1589880215854.pdf

Vízügyi technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_kornyeztvedelem_vizugyi_techikus_2020pdf-1597240649573.pdf

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus képzési és kimeneti követelmények:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/kkk_mezogazdasag_foldmero_2020pdf-1589886996075.pdf

Földmérő, földügyi és térinformatikai technikus programterv:

https://api.ikk.hu/storage/uploads/files/ptt_mezogazdasag_foldmero_foldugyi_es_terinfomatikai_techikus_2-1599124008227.pdf

5.2. A közismereti kerettantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

4.4.1. A 9-10. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

Az iskola első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése az elsőrendű feladat.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- a mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció fejlesztése; a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása fontos támogatója ennek
- mélyítjük, gazdagítjuk az értelmi és érzelmi intelligenciát
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- helyes magatartásformák megismertetésével és gyakoroltatásával segítjük a személyiség erkölcsi fejlődését
- iskolai fegyelem és fegyelem, kötelességérzet kialakítása

4.4.2. A 11-12. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- a biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat és az alapvető képességek, készségek elsajátításával; a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával
- a kreativitás fejlesztésével; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvéssel; a tanulók egészséges terhelésével, érési folyamatuk követésével, személyre szóló, fejlesztő értékelésükkel
- a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztésével, bővítésével, valamint az élethosszig tartó tanulás és fejlődés megalapozásával készítjük fel diákjainkat a sikeres felnőttkori szerepvállalásokra
- felkészülés az érettségire, szakmai vizsgákra

4.4.2. Évfolyamtól függetlenül - Tanulási motiváció

A MOTIVÁCIÓ - A MOTIVÁLÁS

A motiváció két dolgot jelent

1. belső hajtóerő, amely a tanulót a tanárral való együttműködésre, a tanulási folyamatban való aktív részvételre készíti
2. erőfeszítés, amelyet a tanár tesz azért, hogy a tanulót rávegye az együttműködésre

4.4.2.1. A tanulók motívumai

Belső motívumok vezérik a tanulót ideális esetben: magáért a tudásért, a tudás örömeért tanul. Ilyen motívumok lehetnek:

- a kíváncsiság (a megismerés vágya)
- az érdeklődés (a kíváncsiság állandó tárgyra irányul)
- a kompetencia (örömet okoz, hogy képesek vagyunk valamire)
- törekvés az ellentmondások kiküszöbölésére

Ha ezek a belső motívumok és a tanítás találkoznak, különösen erős hajtóerők lehetnek.

Külső motívumok

- a) egyrészt a családi háttérrel,
- b) másrészt a tanulók karrier elképzeléseivel,
- c) harmadrészt a kortárs csoport motívumaival függenek össze.

a) A családi háttérrel összefüggő motívumok: A szülők megkövetelik a tanulmányi eredményeket, pl. jutalmazás-büntetés. Ennek eredménye lehet a szorgalom, de ez a külső motiváció nem alakul át belsővé (érdeklődéssé). Eredménye lehet a lázadás a szülői akarat ellen. Szerencsés, ha a szülők az érzelmi kapcsolat, az empátia csatornáin keresztül motiválják a gyerekeket. Ez könnyebben alakul át belső motivációvá, ha a családban becsülete van a tudásnak, a szülők tudáshoz való viszonya követendő minta a gyerek számára

b) A tanuló karrier-elképzeléseivel összefüggő motívumok: Viszonylag könnyen belső motívummá válhat a továbbtanulási szándékból fakadó motiváció. A kiemelkedés vágya is motiváló tényező, a tanuló szakítani szeretne azzal az

életformával, amelyben családja és kortársai élnek. Ehhez be kell látnia, hogy a tudás megszerzése és az életformaváltás között összefüggés van.

c) A kortárs csoportból fakadó motívumok: A mintakövetés fontos motívum, ha a kortársaknak erős a tanulási elkötelezettségük.

Ezek a megelőző (hozott) motívumok sok gyerek esetében teljesen vagy részben hiányoznak.

4.4.2.2. A tanár feladatai a motivációval kapcsolatban

a) Ismerjük meg a tanulókat: A tanár-diák közötti érzelmi viszony önmagában motivál. A tanulók azt a tanárt fogadják el, aki őket is elfogadja, pl. beszéljünk a tanulókkal, szülőkkel.

b) Teremtsünk pozitív légkört az osztályban: Fontos az érzelmi biztonság megteremtése: a tárgyi környezet megfelelő legyen (tanterem díszítése a tanulók ízlését kövesse), ne féljünk a játékosságtól és humortól, tartózkodjunk az intellektuális agressziótól, akadályozzuk meg a gyerek-gyerek agresszió minden formáját, alakítsunk ki személyes kapcsolatot a tanulókkal.

c) Kínáljunk követendő példákat: a tananyagban szereplő pozitív személyiségek értékeire, a tudás szerepére hívjuk fel figyelmüket, példaértékű személyiséget keressünk a diákok által kedvelt sztárok között.

d) Mutassuk fel a tudás megszerzésében rejlő perspektívákat (pl. továbbtanulás).

e) Kössünk a tanulókkal "szerződést". Akkor fontos ez, ha a tanulók nagyon alacsony szinten motiváltak. De vigyázat, ne éljünk ezzel vissza!

f) Tegyük érdekessé az órát: Kapcsoljuk össze a tananyagot az élettel, kapcsoljuk össze a tanulókat érdeklődő kérdésekkel, fogalmazzunk meg problémákat, alkalmazzunk új módszereket, eszközöket, optimális nehézségű feladatokat adjunk.

g) Éljük okosan a megerősítés eszközeivel: az osztályozást sok tanuló egyáltalán nem értékeli, éljük a dicséret eszközével, ha a tanulók pozitív érzésekkel fordulnak felénk, sokszor dicséretre sincs szükség, elég a pozitív vagy negatív érzélem kimutatása. Érzelmünk legyenek őszinték! Kerüljük el a belső motívumok külső megerősítését. Ha nem elég a siker öröme, még külső megerősítésre, pl. ötösrre is szükség van, akkor a tananyag elveszíti minden érdekességét, motiváló erejét.

A gyerekek különbözőek, különböző motivációs technika jár eredménnyel, alkalmazzuk a differenciálást.

4.5. A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósítása

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a **2019. évi LXXX.** szakképzési törvényben meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon:

- Heti öt tanítási órával a kerettantervnek megfelelően,
- Illetve a versenyszerűen sporttevékenységet folytató igazolt, egyesületi tagsággal rendelkező vagy amatőr sportolói sportszerződés alapján sportoló tanuló kérelme alapján a tanévre érvényes versenyengedélye és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel.
-

4.6. A választható tantárgyak, foglalkozások és az oktatóválasztás szabályai

A **választható tantárgyak esetében** diákjainknak lehetőséget adunk, hogy megjelöljék, melyik oktatónál szeretnék tanulmányaikat folytatni. Amennyiben a tantárgyfelosztás ezt lehetővé teszi, biztosítjuk a többség által megjelölt oktatót a kurzus vezetésére.

A tantárgy kiválasztását követően a tanulók és a szülők aláírásukkal megerősítik a jelentkezést és egyben tudomásul veszik, hogy az értékelés, a mulasztás, továbbá a magasabb évfolyamra lépés tekintetében a szabadon választott tantárgyat úgy kell tekinteni, mintha kötelező tanórai foglalkozás lenne.

4.7. Választható érettségi tantárgyak, amelyekből az iskola vállalja a közép vagy emelt szintű érettségire való felkészítést és a középszintű érettségi témakörei

4.7.1. Kötelező és választható érettségi tárgyak, amelyekből iskolánk vállalja a felkészítést

Kötelező tárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, angol nyelv, német nyelv, szakmai tantárgyak.

Választható tárgyak: fizika, biológia, földrajz, informatika, testnevelés.

4.7.2. Az érettségi témakörök

4.7.2.1. MAGYAR NYELV

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi szintek
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés

4.7.2.2. IRODALOM

4.7.2.2..1. Szerzők, művek

1. Művek a magyar irodalomból I. kötelező szerzők
2. Művek a magyar irodalomból II. választható szerzők
3. Művek a magyar irodalomból III. kortárs szerzők
4. Művek a világirodalomból
5. Színház és dráma
6. Az irodalom határterületei
7. Regionális kultúra, interkulturális jelenségek és határon túli irodalom

4.7.2.3. TÖRTÉNELEM

4.7.2.3.1. Az ókor és kultúrája

4.7.2.3.2. A középkor

- 4.7.2.3.3. A középkori magyar állam megteremtése és virágkora
- 4.7.2.3.4. Szellemi, társadalmi és politikai változások az újkorban (1492-1789)
- 4.7.2.3.5. Magyarország a kora újkorban (1490-1790)

4.7.2.3.6. A polgári átalakulás, a nemzetállamok és az imperializmus kora (1789-1914)

4.7.2.3.7. A polgárosodás kezdetei és kibontakozása Magyarországon (1790-1914)

4.7.2.3.8. A világháborúk kora (1914-1945)

4.7.2.3.9. Magyarország a világháborúk korában

4.7.2.3.11. A jelenkor (1945-től napjainkig)

4.7.2.3.12. Társadalmi, állampolgári, pénzügyi és munkavállalói ismeretek

4.7.2.4. MATEMATIKA

4.7.2.4.1. Gondolkodási módszerek

4.7.2.4.2. Számelmélet, algebra

4.7.2.4.3. Függvények, az analízis elemei

4.7.2.4.4. Geometria, koordinátageometria, trigonometria

4.7.2.4.5. Valószínűség-számítás, statisztika

4.7.2.5. IDEGEN NYELVEK (angol és német)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság

4.7.2.6. FIZIKA

- 4.7.2.6.1. Mechanika
- 4.7.2.6.2. Hőtan, termodinamika
- 4.7.2.6.3. Elektromágnesség
- 4.7.2.6.4. Atomfizika, magfizika
- 4.7.2.6.5. Gravitáció, csillagászat
- 4.7.2.6.6. Fizika- és kultúrtörténeti ismeretek

4.7.2.7. TESTNEVELÉS

Elméleti ismeretek

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészséges életmód kialakításában az egészséges életmód kialakításában, és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika
7. Torna
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív és szabadidős mozgásrendszerek

Gyakorlati ismeretek

13. Gimnasztika
14. Atlétika
15. Futások
16. Ugrások
17. Dobások

18. Torna
19. Küzdősportok, önvédelem
20. Úszás
21. Testnevelés és sportjáték

4.7.2.9. FÖLDRAJZ

4.7.2.9.1. Térképi ismeretek

1. A térkép
2. Tájékozódás a térképen és a térképpel
3. Távérzékelés és térinformatika

4.7.2.9.2. Kozmikus környezetünk

1. A csillagászati ismeretek fejlődése. A Világegyetem
2. A Nap és kísérői
3. A Föld és mozgásai
4. Az űrkutatás szerepe a Naprendszer megismerésében

4.7.2.9.3. A geoszférák földrajza

1. A kőzetburok
2. A levegőburok
3. A vízburok földrajza

4.7.2.9.4. A földrajzi övezetesség

1. A szoláris és a valódi éghajlati övezetek
2. A vízszintes földrajzi övezetesség
3. A függőleges földrajzi övezetesség

4.7.2.9.5. Társadalmi folyamatok a 21. század elején

1. A népesség földrajzi jellemzői
2. Településtípusok, urbanizáció

4.7.2.9.6. A világgazdaság jellemző folyamatai

1. A nemzetgazdaságok és a világgazdaság
2. Integrációs folyamatok
3. A globalizáció

4. A monetáris világ

4.7.2.9.7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában

1. A Kárpát-medence természet- és társadalomföldrajzi sajátosságai
2. Magyarország természeti adottságai
3. Magyarország társadalmi jellemzői
4. A hazai gazdasági fejlődés jellemzői
5. Hazánk nagy tájainak eltérő természeti és társadalmi-gazdasági képe
6. A magyarországi régiók földrajzi jellemzői
7. Természeti, kulturális és történelmi értékek védelme
8. Magyarország környezeti állapota
9. Az országhatáron átívelő kapcsolatok

4.7.2.9.8. Európa földrajza. A társadalmi-gazdasági fejlődés regionális különbségei Európában

1. Európa általános természetföldrajzi képe
2. Európa általános társadalomföldrajzi képe
3. Az Európai Unió
4. A területi fejlettség különbségei Európában
5. Kelet-Európa

4.7.2.9.9. Az Európán kívüli kontinensek, tájak, országok társadalmi-gazdasági jellemzői

1. A kontinensek általános természet- és társadalomföldrajzi képe
2. Ázsia
3. Ausztrália és Óceánia
4. Afrika földrajza
5. Amerika földrajza

4.7.2.9.10. Globális kihívások a fenntarthatóság kérdőjelei

1. A globálissá váló környezetszennyezés és következményei
2. A demográfiai és urbanizációs válság
3. Élelmezési válság
4. A mind nagyobb méretű fogyasztás és a gazdasági növekedés következményei
5. A környezet- és természetvédelem feladatai

4.7.2.10. BIOLÓGIA

4.7.2.10.1. Bevezetés a biológiába

1. A biológia tudománya
2. Az élet jellemzői
3. Fizikai, kémiai alapismeretek

4.7.2.10.2. Egyed alatti szerveződési szint

1. Szervetlen és szerves alkotóelemek
2. Az anyagcsere folyamatai
3. Sejtalkotók (az eukarióta sejtben)

4.7.2.10.3. Az egyed szerveződési szintje

1. Nem sejtes rendszerek
2. Önálló sejtek
3. Többsejtűség
4. Szövetek, szervek, szervrendszerek, testtájak

4.7.2.10.4. Az emberi szervezet

1. Homeosztázis
2. Kültakaró
3. A mozgás
4. A táplálkozás
5. A légzés
6. Az anyagszállítás
7. A kiválasztás
8. A szabályozás
9. Szaporodás és egyedfejlődés

4.7.2.10.5. Egyed feletti szerveződési szintek

1. Populáció
2. Életközösségek (élőhelytípusok)
3. Bioszféra
4. Ökoszisztéma
5. Környezet- és természetvédelem

4.7.2.10.6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

1. Molekuláris genetika
2. Mendeli genetika
3. Populációgenetika és evolúciós folyamatok
4. A bioszféra evolúciója

4.7.2.11. INFORMATIKA

4.7.2.11.1. Információs társadalom

1. A kommunikáció
2. Információ és társadalom

4.7.2.11.2. Informatikai alapismeretek - hardver

1. Jelátalakítás és kódolás
2. A számítógép felépítése

4.7.2.11.3. Informatikai alapismeretek - szoftver

1. Az operációs rendszer és főbb feladatai

4.7.2.11.4. Szövegszerkesztés

1. A szövegszerkesztő használata
2. Szövegszerkesztési alapok
3. Szövegjavítási funkciók
4. Táblázatok és objektumok a szövegben

4.7.2.11.5. Táblázatkezelés

1. A táblázatkezelő használata
2. A táblázatok szerkezete
3. Adatok a táblázatokban
4. Táblázatformázás
5. Diagramok és egyéb objektumok

4.7.2.11.6. Adatbázis-kezelés

1. Az adatbázis-kezelés alapfogalmai
2. Az adatbázis szerkezete és kialakítása
3. Alapvető adatbázis-kezelési műveletek
4. Képernyő és nyomtatási formátumok

4.7.2.11.7. Információs hálózati szolgáltatások

1. Kommunikáció az Interneten
2. Weblapkészítés

4.7.2.11.8. Prezentáció és grafika

1. Prezentáció
2. Grafika

4.7.2.11.9. Könyvtárhasználat

1. Könyvtárak
2. Információ-keresés
3. Elemi és összetett adatok, állományszervezés, relációs adatstruktúrák
4. Algoritmisleíró eszközök
5. Elemi algoritmusok
6. Rekurzió

4.7.2.11.9. A programozás eszközei

1. Programozási nyelv
2. Programfejlesztői környezet

Szakmai tantárgyak

FÖLDMÉRÉSI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

1. Geodézia alapjai

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Geodéziai alapjai	Ismerje - a geodézia fogalmát, tárgyát, feladatát, helyét a tudomány fáján, rész-, társ- és rokontudományait, - a vízszintes és magassági alappontokat, azok jellemző állandósítási módjait. Tudja bemutatni a Föld alakját, matematikai és fizikai jellemzőit.	Ismerje a pontjelöléseket.
1.2. A vízszintes mérés egyszerű eszközei, módszerei	Ismerje - a vetítőket, libellákat, a kitűző rudat, - a kettős derékszögű szögprizmák lényegét, - a hossz mérés egyszerű eszközeit, - a vízszintes mérés alapműveleteit. Tudja bemutatni a derékszögű részletmérést.	

1.3. A szintezőműszer és használata	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a szintezés fogalmkörét: - a mérést szintezőműszerrel, - a szintezés alapelvét, - a magasság meghatározását horizontsíkkal, - a vonalszintezés és a részletpontszintezés végrehajtását és számítását, - az abszolút és relatív magasságot. Tudja azonosítani a szintezőműszer részeit és tartozékait. 	
1.4. Vetületi és alappont-hálózati ismeretek	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - az alappont-hálózati alapokat: - a matematikai és az EOV ÉK-i geodéziai koordináta-rendszerét, - Magyarország vízszintes és magassági alappont-hálózatait. <p>Tudja bemutatni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vetülettani alapokat, - a geoidot és helyettesítő felületeit, - a geodéziai vetítéseket, - a vetületi torzulásokat, - a geodéziai vetületek sajátosságait, - az EOV-t. 	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a matematikai és geodéziai koordináta-rendszereket, azonosságokat és különbségeket, - a magassági alapszintfelületeket.
1.5. A vízszintes és magassági szögmérés műszere, végrehajtása	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vízszintes és magassági szög fogalmát, - a vízszintes szög- és iránymérést, - a magassági szögmérést, - az ismert ponton mért iránysorozat tájékozását, - a pontraállítás műveletét. <p>Tudja azonosítani a teodolit részeit és tartozékait.</p>	Tudja ismertetni a pontraállást.
1.6. A mérőállomás	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a fizikai távmérés elvét, lehetőségeit, - a legfontosabb beépített programokat. <p>Tudja</p> <ul style="list-style-type: none"> - azonosítani a mérőállomás részeit és tartozékait, - bemutatni és végrehajtani a poláris részletmérést. 	Ismerje a távmérés végrehajtását, a mérőállomások kialakulását.
1.7. A műholdas helymeghatározás	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a műholdas helymeghatározás geometriai elvét, - a statikus és kinematikus módszereket, - a magyarországi OGPS hálózatot. <p>Tudja bemutatni a műholdas helymeghatározó rendszereket és azok alrendszereit, a navigációs és geodéziai célú adatgyűjtést, az abszolút és relatív helymeghatározást, a valós idejű és utólagos feldolgozást.</p>	Tudja bemutatni a kód- és fázismérést, a valós idejű és utólagos feldolgozást. Tudja azonosítani a statikus és kinematikus módszereket.
1.8. Vízszintes koordinátaszámítások	<p>Ismerje a mérési hiba fogalmát, a hibákkezelésének lehetőségeit, hibahatár szerepét, a mérési hibák csoportosítását. Legyen képes értelmezni és ismertetni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a poláris és derékszögű koordinátákat, - az I. és II. geodéziai alapfeladatot, - a tisztán irányméréses alappont- - meghatározások közül az előmetszést, 	<p>Legyen képes értelmezni és ismertetni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a különösen mért irányok és távolságok központosítását, - koordináta transzformációkat.

	- a tisztán távméréses alappont-meghatározások közül az ívmetszést, - a vegyes alappont-meghatározások közül, a poláris pont, a szabad álláspont meghatározásokat, illetve a szabad sokszögvonala számítását.	
1.9. Magasságszámítások	Legyen képes értelmezni és bemutatni a trigonometriai magasságmérést és számítását.	

2. Térképismeret

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Térképtörténeti és térképolvasási ismeretek	Ismerje a hazai térképezés történetének legfontosabb mérföldköveit. Tudja - megkülönböztetni a kataszteri és katonai célú felméréseket, - bemutatni a térképi ábrázolás jellemzőit, a térképek csoportosítását, a földmérési térkép formai és tartalmi megjelenéseit, - értelmezni a térképi tartalmat és a jelkulcsot.	Ismerje Magyarország katonai felméréseit.
2.2. Mérés a térképen	Legyen képes értelmezni és bemutatni - a földmérésben használatos szög-, hossz- és terület-mértékegységeket, - a méretarányt, - a térképi irányok, hosszak, területek mérésének lehetőségeit.	
2.3. Területszámítás, területosztás	Ismerje a háromszög, a paralelogramma és a trapéz területosztását alappal párhuzamos, alpra merőleges irányban. Tudja bemutatni - a szabályos idomok területeinek kiszámítását, - a szabálytalan idomok koordinátákból történő területszámítását.	Ismerje az objektumok terület meghatározásának módszereit.

3. Topográfia

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Domborzattan	Ismerje a terepfelszín a fő-, mellék- és jellemzőbb részletidomait, az idomvázrajzot. Tudja azonosítani a terepfelszín idomait a földmérési topográfiai térképen.	Ismerje a terepfelszín a fő-, mellék- és részletidomait, az idomvázrajzot.
3.2. Magassági ábrázolások	Ismerje a domborzatábrázolás módszereit. Legyen képes bemutatni és értelmezni a domborzat szintvonalas, valamint kótált pontokkal történő ábrázolását.	

4. Geodéziai alapszámítások, geodézia gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

4.1. Geodéziai és térképi alapszámítások	<p>Legyen képes</p> <ul style="list-style-type: none"> - elvégezni szögekkel az alapszámításokat, - átszámításokat végezni: - szögek esetén a 360-as fokrendszerben, - hosszak esetén bécsi ölben és méterben megadott értékek között, - területek esetén négyszögölben és négyzetméterben megadott értékek között, - értelmezni a hossz-, terület- és szögmértékegységen belüli értékek nagyságrendjét, - elvégezni a méretarány számításokat távolságokra és területekre. 	<p>Legyen képes</p> <ul style="list-style-type: none"> - elvégezni szögekkel történő műveleteket, - elvégezni a szög-, hossz- és területátszámításokat.
4.2. A vízszintes mérés egyszerű eszközeinek használata	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> a derékszögű részletmérést: - a derékszögű talppontkeresést, - a hosszméréseket mérőszalaggal, - a mérési jegyzet készítését. 	
4.3. Szintezés	<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vonalszintezés és részletpont-szintezés részműveleteit - leolvasást a szintezőlécen, - a szintezés végrehajtását, legfontosabb szabályait, - a szintezés munkarészeinek kezelését, - a magasság meghatározását horizontsikkal. 	
4.4. A teodolit használata	<p>Ismerje hogyan kell a teodolittal</p> <ul style="list-style-type: none"> - pontra állni, - az állótengelyt függőlegessé tenni, - az irányzást elvégezni, - a szögeket leolvasni, - vízszintes iránySOROZatot mérni, - zenit szögeket mérni, - a szögmérés munkarészeit kezelni. <p>Legyen képes elvégezni a teodolittal mért adatok feldolgozását:</p> <ul style="list-style-type: none"> - az I. és II. geodéziai alapfeladat számítását, - az iránySOROZAT tájékozásának számítását közepeléssel, - a trigonometriai magasságmérés számítását, - az objektumok magasságának mérését és számítását. 	<p>Legyen képes elvégezni az iránySOROZAT tájékozásának számítását közepeléssel és súlyozással.</p>
4.5. Területszámítások, területosztások	<p>Legyen képes értelmezni és elvégezni a területszámítást koordinátákból.</p>	<p>Legyen képes értelmezni és elvégezni a szabályos idomok területszámítását és területosztását (paralelogramma, háromszög, trapéz) alappal párhuzamosan, alapra merőlegesen és legyező alakban.</p>
4.6. Mérőállomások használata	<p>Ismerje mérőállomással</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vízszintes és magassági szög mérését, - a távmérés végrehajtását, - az adatrögzítést és kiolvasást a műszerből. 	<p>Ismerje mérőállomással</p> <ul style="list-style-type: none"> - vízszintes poláris mérést, - trigonometriai magasságmérést.
4.7. Műholdas helymeghatározó eszközök használata	<p>Ismerje a GNSS eszközöket</p> <ul style="list-style-type: none"> - a navigációs, a térinformatikai, a geodéziai műholdas helymeghatározó 	

	eszközöket, - az adatrögzítést és a kiolvasást.	
4.8. Vízzintes koordinátaszámítások	Legyen képes értelmezni és elvégezni - a vízszintes alappont-meghatározások számítását, - a különösen mért irányok és távolságok központosításának számítását, - a tisztán iránymérési alappont-meghatározások az előmetszés számítását, - a tisztán távolságmérési alappont-meghatározások az ívmetszés számítását, - a vegyes alappont-meghatározások, a poláris pont és a szabad álláspont számítását.	
4.9. Magasságszámítások	Legyen képes értelmezni és elvégezni - a magasságszámításokat, - a trigonometriai magasságmérés számítását.	

5. Digitális térképezés

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Térképkészítési technológiák		<p>Ismerje</p> <ul style="list-style-type: none"> - a helyrajzi számozást és a területszámítást, - a hagyományos térképek digitális átalakítását, a digitalizálás különböző módszereit, - a topográfiai térkép készítésének módszereit, - a sík-, a név- és a domborzatrajzot, a topográfiai jelkulcsokat, kereten kívüli megírásokat. <p>Legyen képes értelmezni és bemutatni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a földmérési alaptérképek készítésének módszereit, - a földmérési, topográfiai és tematikus térképek tartalmát.

6. Fotogrammetria

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. A fotogrammetria alapjai		<p>Ismerje a fotogrammetria fogalmát, feladatát, módszereit, termékeit, a lencsék képalkotását, a képalkotási hibákat, a lencserendszereket (objektívek). Tudja bemutatni a fotogrammetria geometriai, matematikai, optikai alapjait. Tudja értelmezni</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektív geometria alapelemeit, alapfogalmait, - a sík- és térbeli transzformációkat, - a képi és terepi pontok matematikai kapcsolatát.
6.2. Hagományos és digitális kép		Ismerje a hagyományos fénykép és a digitális kép

		<p>jellemzőit. Tudja bemutatni a digitális képrögzítést. Tudja értelmezni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a mérőkép alapfogalmait, jellemzőit, készítésének sajátosságait, - a mérőfénykép torzulásait és a mérőfénykép kiértékelésének különböző módszereit.
--	--	--

7. Jogi és ingatlan-nyilvántartási ismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
7.1. Államigazgatási alapismeretek		<p>Ismerje a hatalom és szuverenitás fogalmait, az állam sajátosságait, az alkotmányt, a választási rendszert, az államszervezet felépítését. Tudja bemutatni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a földügyi szakigazgatási szervezet felépítését, - a földhivatalok általános feladatait, - a földhasználati nyilvántartást.
7.2. Jogi alapismeretek		<p>Ismerje a jog fogalmát, a jogalkotást és a jogforrásokat, a jogszabályok fogalmát. Legyenek alapvető polgári jogi ismeretei</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tulajdonjogról, - a tulajdonjog megszerzéséről, védelméről, - a közös tulajdonról, - a használati jogokról, - a személyes adatok védelméről, - a közérdekű adatok nyilvánosságáról. <p>Tudja bemutatni az ingatlan-nyilvántartási eljárást, annak alanyait, folyamatát.</p>

8. Térinformatika

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
8.1. Térinformatikai rendszer alapjai		<p>Ismerje a térinformatikai rendszerek fogalmát, a GIS használatának jelentőségét és alkotóelemeit. Tudja bemutatni az adatbázis-kezelő rendszerek alapfogalmait, az adatmodellek fajtáit.</p>
8.2. Adatmodellek, adatbáziskezelők		<p>Ismerje az adatminőség alapfogalmait, az adatminőséget befolyásoló tényezőket és a meta-adatokat. Tudja értelmezni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a modelleket általában, - a térbeli modellezés folyamatát, a térbeli adatmodellek típusait, jellemzőit, - a vektoros és raszteres modelleket, hálózatokat, domborzatmodelleket.

*GÁZIPARI ÉS FLUIDUMKITERMELÉSI ISMERETEK ÁGAZATON BELÜLI
SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI*

1. Geológia

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Földtani erők	Ismerje geológia fogalmát, felosztását, témaköreit. Legyen tisztában a világmindenség és a Föld keletkezésével, valamint a Föld felépítésével.	Ismerje a világmindenség és a Föld keletkezésének folyamatát. Ismerje a Föld felépítését, az egyes övek jellemző fizikai tulajdonságait. Tudja a lemeztektonikai alapismereteket.
1.2. Földtörténet	Tudja meghatározni a Föld éghajlatának és a Föld felszínének alakulását. Tudja ismertetni az őskontinensek kialakulását.	Ismerje a Föld keletkezése után anyagainak sűrűségüknek megfelelő rendeződésének folyamatát. Ismerje a földi éghajlat kialakulásának folyamatát. Tudja, hogyan alakult a Föld felszíne. Tudja az őskontinensek kialakulását.
1.3. Általános földtan	Ismerje a Föld külső és belső szféráit. Tudja az életrétegtani osztályozás alapelveit, egységeit. Legyen tisztában a kőzetképződés folyamataival, tudja jellemezni a folyamatokat.	Ismerje a földi szférákat. Tudja az időrétegtani osztályozás alapelveit, egységeit. Ismerje az életrétegtani osztályozás alapelveit, egységeit. Ismerje a magnetosztratigráfia alapelveit, jelentőségét. Ismerje a kőzetképződés folyamatait, az üledékképződés folyamatait és környezetüket. Tudja a törmelékes üledékes kőzetek képződésének folyamatát. Ismerje a magmás kőzetképződési folyamat jellemzőit. Ismerje a magmás folyamatok elterjedését, legyen képes jellemzésükre. Ismerje a metamorf kőzetek kialakulását, rendszerezésüket. Ismerje a töréses és a gyűrt formákat.
1.4. Regionális földtan	Ismerje az Alpok és Kárpátok szerkezetét. Tudja Magyarország nagyszerkezeti beosztását.	Tudja az Alpok és a Kárpátok szerkezetét. Ismerje Magyarország harmad- és negyedidőszaki képződményeit, valamint Magyarország nagyszerkezeti beosztását.

2. Szakrajz

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Síkmértan	Ismerje a rajzi szabványokat. Tudja a síkmértani szerkesztéseket, ismerje a vetületi, axonometrikus és metszeti ábrázolások szabályait.	Ismerje a vonalakat, vonalvastagságokat, feliratmezőket, a méretmegadást, méretarányokat. Ismerje a síkmértani szerkesztéseket, a vetületi, axonometrikus és metszeti ábrázolásokat.
2.2. Gépelemek ábrázolás	Ismerje a gépelemek rajzolásának szabályait. Legyen tisztában a műszaki rajzok alaki követelményeivel. Tudjon alkatrész és összeállítási rajzokat készíteni. Ismerje a gépelemek ismétlődő alakzatainak egyszerűsített ábrázolását.	Tudja, mi a szabványosítás. Ismerje a műszaki rajzok alaki követelményeit, a műszaki rajzok vonalait. Tudja a gépelemek rajzolásának szabályait. Tudja a műszaki rajzok feliratait, a méretarányok megadásának módját. Legyen képes az összeállítási, a részlet- és az alkatrészejzok, vázlatok készítésére.

	Ismerje a méret-, alak- és helyzettűrési szabványokat, tudja ezeket alkalmazni.	Legyen képes a részvetületek és résznézetek alkalmazására. Tudja a szimmetrikus tárgyak ábrázolását. Ismerje a törésvonallal megszakított ábrázolást. Ismerje a gépelemek ismétlődő alakzatainak egyszerűsített ábrázolását. Legyen képes a méret-, alak- és helyzettűrési szabványok, illesztési viszony megadására, a felületi érdesség jelölésére és a felületi minőségek megadására.
2.3. Mérőszámos ábrázolás	Ismerje a méretmegadás általános előírásait. Tudja a méretmegadást alkalmazni műszaki rajzokon. Ismerje a különleges méretmegadásokat és egyszerűsítéseket	Legyen képes méretmegadásra műszaki rajzokon. Tudja a különleges méretmegadásokat és egyszerűsítéseket. Ismerje a láncszerű méretmegadást és a bázistól induló méretezést. Legyen képes méretezésre koordinátákkal. Tudja a kombinált méretmegadást.
2.4. Térképek	Ismerje a térképek célját, rendeltetését, készítését. Ismerje a bányatérképek fajtáit, jeleit, koordináta hálózatát.	Tudja a térképek célját, rendeltetését, készítését.

3. Gépelemek, géptan

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Általános géptan	Ismerje a statika és szilárdságtan alapfogalmait, tudja alkalmazni ezek törvényeit. Legyen képes az igénybevételek, illetve az összetett igénybevételek méretezésére, ellenőrzésére.	Tudja a statikai alapfogalmakat. Legyen képes a statika alapismereteinek, alaptörvényeinek alkalmazására. Legyen képes az eredő és az egyensúly meghatározására. Legyen képes a síkidomok súlypontjának meghatározására és a stabilitás meghatározására. Ismerje a síkbeli szerkezeteket, kéttámaszú tartókat. Tudja a húzó és nyomó, nyíró, hajlító és csavaró igénybevétel fogalmát. Ismerje az összetett igénybevételeket. Legyen képes belső túlnyomású csővezetékek, tartályok vizsgálatára.
3.2. Gépészeti alapfogalmak	Tudja csoportosítani a kötőgépelemeket. Ismerje a típusaikat, kiválasztásuk szempontjait, alkalmazásukat. Ismerje a gépészeti kötések típusait, kialakításaik szabályait, alkalmazási területeiket. Ismerje a gépek szerkezeti elemeinek kialakításait, fajtáit, alkalmazási megoldásait. Ismerje a gépészeti hajtások jellemzőit, fajtáit, alkalmazásaik szempontjait. Tudja a csőszerelvények fajtáit, alkalmazási szempontjait. Ismerje a csövek anyagait, méreteit.	Tudja a kötőgépelemek, kötések csoportosítását. Ismerje az oldható és nem oldható kötések, a szegecsek típusait, kiválasztásuk, alkalmazásuk módját. Ismerje a menetek típusait. Ismerje a kötőcsavarok típusait, kiválasztásukat, alkalmazásukat. Ismerje a csavarbiztosítások típusait, kiválasztásukat, alkalmazásukat. Ismerje a csapszegek típusait, kiválasztásukat, alkalmazásukat. Ismerje az ékek típusait, kiválasztásukat, alkalmazásukat. Ismerje a bordás kötések kialakításait, alkalmazásukat. Ismerje a zrugorkötések kialakításait, alkalmazásukat. Ismerje a ragasztott kötések kialakításait, ragasztó anyagok kiválasztását, alkalmazási területüket. Ismerje a forrasztott kötések kialakításait, forrasztóanyagok osztályozását és kiválasztását, alkalmazási területeiket.

		<p>Ismerje a hegesztés fogalmát, a hegesztési eljárások fajtáit, a kötések kialakítását, a varratípusokat, a hegesztett kötések rajzi jelöléseit és alkalmazási területeiket.</p> <p>Ismerje a tengelyek és csapágyazásuk kialakítását. Ismerje a tengelycsapok fajtáit és alkalmazásukat. Ismerje a tengelykapcsolók típusait, alkalmazási megoldásait. Ismerje a rögzítő gyűrűk típusait. Ismerje a sikló- és gördülőcsapágyakat. Ismerje a fékek típusait és alkalmazásukat. Ismerje a lapos szíjakat, lapos szíjhajtásokat.</p> <p>Ismerje az ékszíjat és a lánchajtást.</p> <p>Ismerje a fogaskerekek jellemző méreteit, jelölésüket, a fogaskerekek fajtáit és a fogaskerék-hajtást.</p> <p>Ismerje a csövek anyagait, méreteit, a csőszerelvények fajtáit.</p>
3.3. Műszaki dokumentációk	<p>Tudja a gépészeti technológiai dokumentációk fogalmát, tartalmát. Ismerje e dokumentációk formai és tartalmi követelményeit.</p>	<p>Tudja a technológiai dokumentációk fogalmát, tartalmát.</p> <p>Tudja a gépészeti technológiai dokumentációk, mint információhordozók szerepét, azok formai és tartalmi követelményeit. Ismerje a rajztechnikai alapszabványokat, előírásokat, megoldásokat.</p>
3.4. Gépészeti alpmérések	<p>Ismerje a mérés, ellenőrzés fogalmát és folyamatát.</p> <p>Tudjon műszaki rajzot olvasni, értelmezni, ismerje a mértékegység rendszert.</p> <p>Ismerje a műszaki mérés eszközeit, legyen képes ezeket használni.</p> <p>Legyen tisztában a mérési dokumentumok jelentőségével, fajtáival, tartalmával.</p>	<p>Tudja a mérés, ellenőrzés fogalmát és folyamatát.</p> <p>Legyen képes műszaki rajzok olvasására, értelmezésére, készítésére. Ismerje a mértékegységeket.</p> <p>Legyen képes hosszméretek mérésére és ellenőrzésére. Ismerje a szögek mérését és ellenőrzését. Ismerje az alak- és helyzetpontosság mérését és ellenőrzését.</p> <p>Ismerje a mérési pontosság, mérési hibák fogalmait. Ismerje a műszerhibákat. Tudja mérési dokumentumok jelentőségét, fajtáit, tartalmát.</p>
3.5. Anyagismeret	<p>Ismerje a gyakorta használatos anyagok alapvető fizikai, kémiai, mechanikai, technológiai tulajdonságait. Tudja a nyersanyag, alapanyag, előgyártmány, segédanyag fogalmakat.</p> <p>Tudja az alap- és segédanyagokat csoportosítani, ismerje az alapvető tulajdonságaikat.</p> <p>Tudja mi a hőkezelések feladata, ismerje a hőkezelő eljárásokat.</p> <p>Tudja csoportosítani az ipari vasötvözetek hőkezelő eljárásait.</p> <p>Ismerje az acél hőkezelési eljárások célját, a hőkezelő eljárások szakaszait.</p> <p>Ismerje a hevítés, a hőtartás, valamint a hűtés jellemzőit, az alkalmazott berendezéseket, anyagokat. Tudja a gyakorlati hőkezelő eljárásokat (feszültségoldó izzítás, lágyítás, újrakristályosítás, normalizálás, diffúziós</p>	<p>Ismerje az alapanyagok és segédanyagok csoportosítását és tulajdonságaikat.</p> <p>Ismerje a hőkezeléseket, feladatukat, csoportosításukat.</p>

	izzítás, edzés, nemesítés), az alkalmazásukkal elérhető anyagtulajdonság-változásokat, alkalmazási területeit.	
3.6. Anyagvizsgálat	Ismerje a roncsolásos és roncsolásmentes anyagvizsgálati eljárásokat. Tudja a vizsgálatok alkalmazási területeit.	Tudja a folyadékbehatolásos repedésvizsgálatot, a mágnesezhető poros repedésvizsgálatot, az ultrahangos repedésvizsgálatot és a radiográfiai vizsgálatot. Tudja a szakítóvizsgálatot, ütővizsgálatot és a keménységmérést.
3.7. Gépészeti alapismeretek I.	Tudja a mérő és ellenőrző eszközök fogalmát, fajtáit.	
3.8. Gépészeti alapismeretek II.	Ismerje a korrózió fogalmát, fajtáit. Tudja a felületvédelmi eljárásokat.	Ismerje a különféle fémfelületek előkészítését. Ismerje a kémiai és elektrokémiai korróziót, a korróziók fajtáit. Ismerje az aktív és passzív korrózióvédelmet.

MAGAS- ÉS MÉLYÉPÍTÉSI ISMERETEK ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

1. Ábrázoló geometria

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Síkgeometria	Tudja a mértani ismereteket és szerkesztéseket. Ismerje a síkmértani alapfogalmakat. Ismerje a síkmértani alapszerkesztéseket (merőleges szerkesztések, szögfelezés, szögmásolás, szögösszeadás, nevezetes szögek szerkesztése, szakasz osztása, kör érintője). Tudja értelmezni a pont és egyenes, valamint párhuzamos egyenesek távolságát. Ismerje a síkidomokat és csoportosításukat. Ismerje a háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztését. Ismerje az egybevágóság fogalmát. Tudjon szögeket, síkidomokat másolni, tudjon nagyítani, kicsinyíteni.	Ismerje az építészeti ívek, szabályos görbék szerkesztési módszereit.
1.2. Térgeometria	Ismerje a vetítési módokat, a vetület fogalmát, tulajdonságait, a képsíkokat és a képsíkrendszert. Ismerje a térelemeket: pont, egyenes, sík. Ismerje a térelemek kölcsönös helyzetét, a térgeometria alaptételeit. Ismerje az egyszerű síklapú testeket és ezek származtatását. Ismerje a forgástesteket és származtatásukat. Ismerje a térelemek ábrázolását. (pont,	Ismerje a céltranszformációkat. Tudja megszerkeszteni a síklapú testek általános helyzetű síkkal való metszését. Tudja megszerkeszteni a forgástestek különleges és általános helyzetű síkkal való metszését. Legyen képes síklapú- és forgástest, valamint két forgástest áthatásának szerkesztésére.

	<p>különleges és általános helyzetű egyenesek és síkok).</p> <p>Ismerje a transzformációt.</p> <p>Tudjon képszerű képet szerkeszteni transzformáció alkalmazásával.</p> <p>Tudja a sík és egyenes, valamint különleges és általános helyzetű egyenes és test dőfspontjának szerkesztését.</p> <p>Ismerje két sík metszéspontjának szerkesztését.</p> <p>Ismerje a fedélidom-szerkesztést.</p> <p>Tudja megszerkeszteni a síklapú testek különleges helyzetű síkkal való metszését.</p> <p>Tudja elvégezni a metszett idom valódi nagyságának szerkesztését.</p> <p>Tudja az axonometrikus ábrázolás szabályait.</p> <p>Ismerje a perspektív képek szerkesztési szabályait.</p> <p>Ismerje a rekonstrukció fogalmát.</p> <p>Legyen képes két síklapú test áthatásának szerkesztésére.</p> <p>Tudja az árnyékszerkesztés, önárnyék, vetett árnyék fogalmát, szerkesztését.</p>	
--	--	--

2. CAD alapismeretek gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Rajzoló- és tervezőprogramok felépítése	<p>Ismerje a CAD alapú rajzoló és tervező programok fajtáit.</p> <p>Ismerje a számítógéppel segített rajzolási, tervezési folyamatot.</p> <p>Ismerje az alkalmazott CAD program felépítését, alapjait.</p> <p>Ismerje a számítógépes felhasználói felületet, a menüsorokat, az eszköztárakat.</p> <p>Ismerje a beállítási lehetőségeket, a rajzi környezetet, a billentyű parancsokat.</p>	
2.2. Számítógéppel segített rajzolás	<p>Ismerje a rajzoláshoz szükséges rajzi alapismereteket, a rajzi ábrázolás szabályait, a felhasznált rajzlapokat, eszközöket, technikákat, alkalmazásukat és számítógépes felhasználásukat.</p> <p>Ismerje a különböző műszaki rajzok, tervek fajtáit, az alkalmazott jelöléseket, szabályokat.</p> <p>Ismerje szerkezetek, épületek és építmények, valamint környezetük felmérésének módját, szabályait, illetve azok feldolgozásának lépéseit.</p> <p>Ismerje a számítógéppel segített rajzolás során használt síkbeli és térbeli elemeket, kapcsolatrendszerüket.</p> <p>Ismerje a geometriai műveleteket, parancssorokat.</p> <p>Tudjon 2D-s és 3D-s szerkesztéseket végezni.</p> <p>- Ismerje az egyszerű 2D-s eszközök alkalmazását.</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - Ismerje a méretekkel történő szerkesztést. - Ismerje az objektumok módosításának eszközeit és alkalmazását. - Ismerje a 3D-s épületmodellezés főbb eszközeit. <p>Ismerje a különböző tervező programok közötti kapcsolatokat. Ismerje a rajzi formátumokat. Tudjon méretezéseket, feliratokat készíteni. Tudjon műszaki tervdokumentációt összeállítani. Ismerje a nyomtatási lehetőségeket.</p>	
--	--	--

3. Építőipari alapismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Építőipari alapfogalmak	<p>Ismerje az építőipari alapfogalmakat. Tudja értelmezni a természetes és a mesterséges környezet kapcsolatát. Ismerje az építmények kialakítási lehetőségeit, funkcióit.</p>	
3.2. Építési tevékenységek	<p>Ismerje az építési folyamatot. Ismerje az építőipar tevékenységi területeit. Ismerje az építési tevékenységek technológiai sorrendjét. Ismerje az építési tevékenységek szereplőit és kapcsolatrendszerüket.</p>	
3.3. Talajok, földmunkák, víztelenítések	<p>Ismerje a talajok fajtáit, összetételét, fizikai jellemzőit. Ismerje a különböző földmunkákat. Ismerje a munkagödör, munkaárok dűcolási lehetőségeit. Ismerje a talajban található nedvességátásokat. Ismerje a talajpára, a talajnedvesség és a talajvíz tulajdonságait. Ismerje a talaj víztelenítési lehetőségeit.</p>	<p>Ismerje a talajban megjelenő vizek teljes rendszerét (megjelenési formája, osztályozása).</p>

4. Építőanyagok és építőanyagok gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Építőanyagok tulajdonságai	<p>Ismerje az építőanyagok fizikai és kémiai tulajdonságait. Ismerje a hidrotechnikai tulajdonságokat. Tudja értelmezni a hőtechnikai és akusztikai tulajdonságokat. Ismerje az építőanyagok mechanikai tulajdonságait. Ismerje az építőanyagok járatos vizsgálati módszereit, eljárásait. Ismerje a mintavétel, az anyagvizsgálat és a laboratóriumi vizsgálatok elvégzésének szabályait. Ismerje a vizsgálati folyamatokat.</p>	

4.2. Természetes építőanyagok	<p>Tudja csoportosítani a természetes építőanyagokat.</p> <p>Ismerje a természetes építőanyagok tulajdonságait, jellemzőit.</p> <p>Ismerje a természetes építőanyagok tulajdonságainak vizsgálati módszereit.</p>	
4.3. Mesterséges építőanyagok	<p>Ismerje az építőipari agyaggyártmányokat, azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a kötőanyagok jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Tudja az aszfalt termékek jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje az adalékanyag jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a betonok jellemző tulajdonságait, a szállítás és utókezelés előírásait.</p> <p>Ismerje az előregyártott beton és vasbeton termékeket és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a habarcsok jellemző tulajdonságait és felhasználásuk szerinti csoportosítását.</p> <p>Ismerje az építőipari faárukat, felhasználási területeiket, faanyagok védelmének módjait.</p> <p>Ismerje a fémgyártmányok jellemző tulajdonságait, alkalmazási feltételeiket.</p> <p>Ismerje a műanyag gyártmányokat, felhasználási területeiket.</p> <p>Ismerje a festő- és mázoló munkák anyagait.</p> <p>Ismerje az építési üvegek jellemző tulajdonságait, felhasználási területeiket.</p> <p>Ismerje a víz-, hő- és hangszigetelő anyagokat, és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje az építőiparban alkalmazott segédanyagokat és felületképzőket.</p> <p>Ismerje az építőanyagok gyártási folyamatait.</p> <p>Ismerje a mesterséges építőanyagok tulajdonságainak vizsgálati módszereit.</p>	

5. Statika

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Alapfogalmak	Ismerje és legyen képes ismertetni a statikai alapfogalmakat, az erő, a nyomaték fogalmát, valamint a statika alaptételeit.	
5.2. Erőrendszerek	Ismerje és legyen képes meghatározni a síkbeli erőrendszer eredőjét szerkesztéssel, számítással. Ismerje a síkbeli erőrendszer egyensúlyozását egy, kettő erővel.	Ismerje a síkbeli erőrendszer egyensúlyozását három erővel.
5.3. Tartók	Ismerje a tartók fogalmát, legyen képes osztályozni alak, anyag, statikai rendszer,	Tudja a statikailag határozott tartók támaszerőit meghatározni gerber tartó

	<p>keresztmetszet szerint. Tudja a statikailag határozott tartók támaszerőit meghatározni (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó).</p> <p>Tudja a síkbeli rácsos tartók rúderőit kiszámítani egyszerű kialakítású rácsos tartók esetén.</p> <p>Legyen képes a tartók helyzeti állékonyságát meghatározni, ellenőrző számításokat elvégezni.</p>	<p>esetében. Tudja a síkbeli rácsos tartók rúderőit kiszámítani összetett kialakítású rácsos tartók esetén.</p>
5.4. Igénybevételek	<p>Ismerje az igénybevételek, belső erők fogalmát. Tudja kiszámítani a vízszintes tengelyű statikailag határozott tartók (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó) igénybevételeit, valamint legyen képes a normálerő, a nyíróerő és a nyomatéki ábrákat megrajzolni. Ismerje az összefüggéseket a terhek és az igénybevételek között.</p>	<p>Tudja kiszámítani a statikailag határozott tartók (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó, gerber tartó, ferde és tört tengelyű tartó) igénybevételeit, valamint legyen képes a normálerő, a nyíróerő és a nyomatéki ábrákat megrajzolni.</p>
5.5. Keresztmetszeti jellemzők	<p>Tudja meghatározni az egyszerű kialakítású síkidomok keresztmetszeti jellemzőit (súlypont, statikai nyomaték, inercianyomaték, inerciasugár, keresztmetszeti tényező).</p>	<p>Tudja meghatározni az összetett kialakítású síkidomok keresztmetszeti jellemzőit (súlypont, statikai nyomaték, inercianyomaték, inerciasugár, keresztmetszeti tényező).</p>

6. Építési ismeretek és építési gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. Alapozások	<p>Ismerje az alapozásokkal kapcsolatos alapfogalmakat, a talajvizsgálati jelentést. Ismerje a különböző síkalapozási módokat. Ismerje a különböző mélyalapozási módokat. Ismerje az alapozásoknál alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje az alapozások kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni az alapozásokkal kapcsolatos rajzfeladatokat. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.2. Alépitményi szigetelések	<p>Ismerje a talajpára és a talajnedvesség elleni szigeteléseket. Ismerje az alépitményi szigeteléseknél alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje az alépitményi szigetelések kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni az alépitményi szigetelésekkel kapcsolatos rajzfeladatokat. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	<p>Ismerje a talajvíz-nyomás elleni szigeteléseket.</p>
6.3. Függőleges teherhordó szerkezetek	<p>Ismerje a különböző féle falazóelemeket. Ismerje a téglakötéseket. Tudja a falak, pillérek és oszlopok alkalmazásának lehetőségeit. Ismerje az alkalmazott anyagok</p>	

	<p>építéstechnológiai előírásait. Ismerje a függőleges teherhordó szerkezetek kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni a függőleges teherhordó szerkezetek rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.4. Függőleges nem teherhordó szerkezetek	<p>Ismerje a válaszfalak fajtáit, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a kémények fajtáit, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a szellőzők fajtáit, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a függőleges nem teherhordó szerkezetek kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni a függőleges nem teherhordó szerkezetek rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.5. Nyílásáthidalók, boltövek	<p>Ismerje a nyílásáthidalók fajtáit, anyagait, építéstechnológiai előírásait. Ismerje a boltövek fajtáit, anyagait, építéstechnológiai előírásait. Ismerje a nyílásáthidalók, boltövek kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni a nyílásáthidalók és a boltövek rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.6. Koszorúk, födémek, boltozatok	<p>Ismerje a koszorúkat, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a födémeket, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a boltozatokat, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a koszorúk, födémek, boltozatok kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni a koszorúk, a födémek és a boltozatok rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.7. Lépcsők, lejtők	<p>Ismerje a lépcsők, lejtők fajtáit, az alkalmazott anyagokat, technológiákat. Ismerje a lépcsők, lejtők kivitelezésének lépéseit. Legyen képes elkészíteni a lépcsők és a lejtők rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	
6.8. Hő- és hangszigetelések, energiatudatos építés	<p>Ismerje a hő-, hang- és páratechnikai alapfogalmakat. Ismerje az alkalmazott anyagok építéstechnológiai előírásait. Ismerje a hő- és hangszigetelések kivitelezésének lépéseit. Ismerje az energiatudatos építési lehetőségeket. Tudja elkészíteni a hő- és hangszigetelések rajzfeladatait. Legyen képes rajzi vázlatok készítésére.</p>	

B) TÉMAKÖRÖK

1. Ökológiai alapfogalmak

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Az ember és környezete	Ismerje a környezetvédelem fogalmát, céljait, fő területeit. Ismerje a globális környezeti problémákat. Tudja csoportosítani a környezet elemeit. Tudja csoportosítani és jellemezni az ökológiai környezeti tényezőket (abiotikus, biotikus, forrás és feltétel jellegű környezeti tényezők).	Ismerje az ökológiai környezeti és az ökológiai тұrőképességi tényező fogalmát.
1.2. Biológiai organizáció szintjei	Ismerje a biológiai organizáció szintjeit, a szupraindividuális szerveződési szintek fogalmát. Ismerje a biológiai sokféleség fogalmát, a biodiverzitás megőrzésének jelentőségét.	Ismerje a populációk jellemző tulajdonságait (nagyság, térbeli eloszlás, korcsoport szerinti eloszlás, növekedés), a társulások kialakulásának feltételét, tér- és időbeli eloszlását. Tudja jellemezni a bioszférát mint életteret, és mint organizációs szintet.
1.3. Populációk és a környezet kölcsönhatása	Ismerje a populációk közötti kapcsolatokat, táplálkozási kölcsönhatásokat és példákon keresztül tudja azokat bemutatni.	Ismerje a тұrőképesség fogalmát, típusait. Tudja értelmezni a тұrőképességi görbe jellemző pontjait (minimum, maximum, optimum pont). Tudja értelmezni és példákon keresztül bemutatni a bioindikáció jelenségét, szereplőit. Ismerje a populációk közötti kapcsolatokat, táplálkozási kölcsönhatásokat.
1.4. Biogeokémiai ciklusok		Tudja értelmezni az anyagok lokális és nagy biogeokémiai körforgalmát (szén, nitrogén, foszfor). Ismerje az emberi tevékenység hatását a természetes körfolyamatokra.

2. Természetvédelem alapjai

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Természetvédelem fogalma	Ismerje a természetvédelem fogalmát, céljait. Tudja értelmezni a környezetvédelem és a természetvédelem kapcsolatát. Tudja bemutatni a passzív és az aktív természetvédelmi tevékenységet.	
2.2. Természetvédelem tárgykörei	Ismerje a természetvédelem tárgyköreit (földtani, víztani, növény- és állattani, tájképi és kultúrtörténeti értékek).	Példákon keresztül mutassa be hazánk jellegzetes földtani, víztani, növény- és állattani, tájképi és kultúrtörténeti értékeit.

2.3. Természeti értékek és területek kiemelt oltalma		Ismerje a védetté nyilvánítás folyamatát, a védetté nyilvánítási határozat tartalmát. Példákon keresztül tudja bemutatni a védelem fokozatait: védett, fokozottan védett természeti értékek. Ismerje az ex lege védett értékeket.
2.4. Védett természeti területek	Tudja csoportosítani a védett természeti területeket, ismerje azok fogalmát (országos és helyi jelentőségű védett értékek, területtel rendelkező és terület nélküli védett értékek).	
2.5. Nemzetközi védelmi kategóriák	Ismerje a nemzetközi védelmi kategóriákat (Natura 2000, a Világörökségi részek, a Bioszféra rezervátumok, Ramsari területek).	Ismerje a nemzetközi védelmi kategóriák hazai vonatkozásait.
2.6. Természetvédelmi értékelés, természetvédelmi kezelés		Tudja bemutatni a természetvédelmi kezelési formákat.

3. A víz mint környezeti elem

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. A vízminőség	Ismerje a vízminőség fogalmát, a természetes vizek fizikai, kémiai, biológiai és bakteriológiai jellemzőit.	
3.2. A víz minősítése	Ismerje az ivóvíz jellemző minőségi mutatóit. Ismerje a szennyezőanyag koncentráció, a lúgosság és a keménység számításának a módjait.	Tudjon hígulási számításokat végezni.
3.3. A vízszennyezés	Ismerje a leggyakoribb vízszennyező anyagokat és szennyező forrásokat, valamint hatásukat a vízi ökoszisztémára.	Tudja bemutatni a víz öntisztulásának folyamatát.

4. A levegő és a talaj, mint környezeti elem

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Talaj fogalma és általános jellemzői	Ismerje a talaj fogalmát és a talajképző tényezők szerepét a talaj kialakulásában. Ismerje a talajok fizikai, kémiai, biológiai tulajdonságait. Tudjon Arany-féle kötöttséget számítani. Tudjon talaj nedvességtartalmat számítani. Tudja bemutatni a talajban lejátszódó anyag- és energiaátalakítási folyamatokat.	Ismerje a talajtulajdonságok és a talajtermékenység közötti összefüggést. Tudjon talaj higroszkóposítást számolni.
4.2. Talajok genetikai osztályozása		Tudja bemutatni a genetikai osztályozás alapjait (romtalajok, az éghajlati hatásra képződött és a víz hatása alatt keletkezett talajok).

		Ismerje hazánk jellemző genetikai fő talajtípusait.
4.3. Talajdegradációs folyamatok	Ismerje a természeti erők által okozott talajkárosodási folyamatokat. Tudja bemutatni az erózió és defláció fogalmát, kiváltó és befolyásoló tényezőit, formáit. Ismerje a helytelen öntözés és műtrágyázás hatásait.	Ismerje az erózió és defláció elleni védelem lehetőségeit. Ismerje az antropogén hatások talajkárosító folyamatait (kemikáliák helytelen használata, helytelen öntözés hatása, helytelen talajművelés hatása).
4.4. Léggör jellemzői	Ismerje a levegő összetételét a léggör szerkezetét, a levegő fizikai állapothatározóit. Tudjon légszennyező anyag koncentrációt számítani fizikai normál és standard állapotban.	
4.5. Légszennyezés folyamata, légszennyező anyagok	Ismerje az emisszió, transzmisszió, immisszió fogalmát. Ismerje a szmog keletkezésének okát, a szmog típusokat tudja jellemezni. Ismerje a levegő öntisztulásának folyamatait.	Példákon keresztül tudja bemutatni az emisszió forrásait, a légszennyező anyagokat és forrásaikat, hatásukat a környezetre és az egészségre. Ismerje és legyen képes alkalmazni a levegőterheltségi határértékeket (egészségügyi, ökológiai határérték, tájékoztatási és riasztási küszöbérték).

5. Település környezetvédelme

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Települések és urbanizáció	Ismerje a település fogalmát és típusait. Tudja jellemezni az urbanizáció folyamatát. Ismerje az infrastruktúra fogalmát, jellemzőit.	Ismerje a település fogalmát és típusait. Tudja jellemezni az urbanizáció környezeti vonatkozásait. Legyen képes felsorolni a településeket ellátó közműveket.
5.2. A zaj	Ismerje a hangtani alapfogalmakat, mértékegységeket: hang, hangmagasság, hullámhossz, hangnyomás, hangteljesítmény, hangintenzitás, hangnyomásszint, hangteljesítményszint, hangintenzitátszint. Ismerje a zaj fogalmát és élettani hatásait, a zajforrások csoportosítását. Tudja a Phon grafikont használni. Tudjon a hangsebesség ismeretén alapuló számítási feladatokat elvégezni.	Tudjon hangintenzitást számolni. Tudjon hangnyomásszintet, hangteljesítményszintet, hangintenzitátszintet kiszámítani. Tudjon eredő zajszintet számolni.
5.3. Radioaktivitás és radioaktív sugárzás alapfogalmai	Ismerje a radioaktivitás alapfogalmait: radioaktív izotóp, aktivitás, bomlási állandó, felezési idő, α -, β - bomlások. Ismerje a sugárterhelés fogalmát, forrásait.	Legyen képes értelmezni a bomlási alaptörvényt. Ismerje az elnyelt dózis, az egyenértékűdózis, a sugárártalom és a sugársérülés fogalmát.

6. A fizikai eljárások alapelvei

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. A sűrűségkülönbség	Ismerje a fizikai eljárások, műveletek alapelveit.	Tudja bemutatni a sűrűségkülönbség elvén alapuló

elvén alapuló eljárások	Ismerje az ülepités és sűrités folyamatát. Legyen képes csoportosítani az ülepitőket. Tudjon ülepedési sebességet számítani.	berendezések működési módjait. Legyen képes csoportosítani az ülepitőket. Tudja bemutatni az ülepitők és felűsztató berendezések főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz/szennyvíz útját a berendezésben. Tudjon ülepedési és tartózkodási időt számítani. Ismerje a leválasztási hatások kiszámítás módját.
6.2. Méretkülönbség elvén alapuló eljárások	Ismerje a méretkülönbség elvén alapuló berendezések működési elvét, a sűrés elméleti alapjait. Legyen képes csoportosítani a sűrőket különböző szempontok szerint (sűrőanyag, sűrés sebesség, kialakítás).	
6.3. Egyéb fizikai eljárások és műveletek	Ismerje az adszorpció és az abszorpció fogalmát.	Ismerje az adszorpció alapelvét. Ismerje a különböző levegőztető módszereket és berendezéseket. Ismerje a sztripping fogalmát. Értse a membráneljárások elvét, ismerje az eljárásait és az alkalmazás lehetőségeit (mikrosűrés, ultrasűrés, nanosűrés, fordított ozmózis).

7. Kémiai eljárások, műveletek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
7.1. Kémhatás	Ismerje a pH fogalmát. Legyen képes erős savak, vagy bázisok pH értékének kiszámítására.	
7.2. Csapadékképzéssel járó folyamatok	Ismerje a környezettechnikában alkalmazott csapadékképzéssel járó technológiák alapelveit.	Tudja bemutatni a csapadékos vízlágyítás folyamatát, berendezéseit.
7.3. Oxidáció	Ismerje az oxidáció fogalmát. Értse a klórszarmazékokkal és ózonnal történő oxidációs eljárások alapelveit.	Ismerje az oxidáció legjellemzőbb eljárásait a környezettechnikában. Ismerje a klórszarmazékokkal és ózonnal történő oxidációs eljárások során alkalmazott berendezések, technológiák működési elvét.
7.4. Derítés	Ismerje a derítés célját, részfolyamatait.	Ismerje a kolloid lebegőanyagok tulajdonságait, a koaguláció, és a flokkuláció alapelvét. Tudja bemutatni a derítőberendezések kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.
7.5. Ioncsere		Ismerje az ioncsere kémiai alapelveit és csoportosítsa az ioncserélőket. Tudja elmagyarázni az ioncserélő berendezések működési módját és az alkalmazásuk lehetőségeit a környezettechnikában.

8. Biológiai eljárások alapjai

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK
-------	---------------

	Középszint	Emelt szint
8.1. Aerob eljárások	<p>Ismerje az aerob biológiai eljárások alapelvét, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit.</p> <p>Tudja a komposztálás és az aerob szennyvíztisztítási eljárások elvét.</p>	<p>Ismerje az aerob biológiai eljárásokhoz, a kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szerves anyag aerob lebontásának biokémiai alapjait.</p> <p>Tudja bemutatni az alkalmazott technológiai berendezések (fixfilmes és diszperz rendszerek) kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.</p>
8.2. Anaerob eljárások	<p>Ismerje az anaerob biológiai eljárások alapelvét, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit (biogáz előállítás).</p>	<p>Ismerje az anaerob biológiai eljárásokhoz kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szerves anyag anaerob lebontásának biokémiai alapjait.</p> <p>Ismerje az iszapkezelés anaerob folyamatait: rothasztás, biogáz előállítás.</p>

ÚT-, VASÚT- ÉS HÍDÉPÍTÉSI ISMERETEK ÁGAZATON BELÜLI SPECIALIZÁCIÓ SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

1. Ábrázoló geometria

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Síkgeometria	<p>Tudja a mértani ismereteket és szerkesztéseket.</p> <p>Ismerje a síkmértani alapfogalmakat.</p> <p>Ismerje a síkmértani alapszerkesztéseket (merőleges szerkesztések, szögfelezés, szögmásolás, szögösszeadás, nevezetes szögek szerkesztése, szakasz osztása, kör érintője).</p> <p>Tudja értelmezni a pont és egyenes, valamint párhuzamos egyenesek távolságát.</p> <p>Ismerje a síkidomokat és csoportosításukat.</p> <p>Ismerje a háromszögek, négyszögek és sokszögek szerkesztését.</p> <p>Ismerje az egybevágóság fogalmát.</p> <p>Tudjon szögeket, síkidomokat másolni, tudjon nagyítani, kicsinyíteni.</p>	<p>Ismerje az építészeti ívek, szabályos görbék szerkesztési módszereit.</p>
1.2. Térgeometria	<p>Ismerje a vetítési módokat, a vetület fogalmát, tulajdonságait, a képsíkokat és a képsíkrendszert.</p> <p>Ismerje a térelemeket: pont, egyenes, sík.</p> <p>Ismerje a térelemek kölcsönös helyzetét, a térgeometria alaptételeit.</p> <p>Ismerje az egyszerű síklapú testeket és ezek származtatását.</p> <p>Ismerje a forgástesteket és származtatásukat.</p> <p>Ismerje a térelemek ábrázolását (pont,</p>	<p>Ismerje a céltranszformációkat.</p> <p>Tudja megszerkeszteni a síklapú testek általános helyzetű síkkal való metszését.</p> <p>Tudja megszerkeszteni a forgástestek különleges és általános helyzetű síkkal való metszését.</p> <p>Legyen képes síklapú- és forgástest, valamint két forgástest áthatásának szerkesztésére.</p>

	<p>különleges és általános helyzetű egyenesek és síkok).</p> <p>Ismerje a transzformációt.</p> <p>Tudjon képszerű képet szerkeszteni transzformáció alkalmazásával.</p> <p>Tudja a sík és egyenes, valamint különleges és általános helyzetű egyenes és test dőfspontjának szerkesztését.</p> <p>Ismerje két sík metszéspontjának szerkesztését.</p> <p>Ismerje a fedélidom-szerkesztést.</p> <p>Tudja megszerkeszteni a síklapú testek különleges helyzetű síkkal való metszését.</p> <p>Tudja elvégezni a metszett idom valódi nagyságának szerkesztését.</p> <p>Tudja az axonometrikus ábrázolás szabályait.</p> <p>Ismerje a perspektív képek szerkesztési szabályait.</p> <p>Ismerje a rekonstrukció fogalmát.</p> <p>Legyen képes két síklapú test áthatásának szerkesztésére.</p> <p>Tudja az árnyékszerkesztés, önárnyék, vetett árnyék fogalmát, szerkesztését.</p>	
--	--	--

2. CAD alapismeretek gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Rajzoló- és tervezőprogramok felépítése	<p>Ismerje a CAD alapú rajzoló és tervező programok fajtáit.</p> <p>Ismerje a számítógéppel segített rajzolási, tervezési folyamatot.</p> <p>Ismerje az alkalmazott CAD program felépítését, alapjait.</p> <p>Ismerje a számítógépes felhasználói felületet, a menüsorokat, az eszköztárakat.</p> <p>Ismerje a beállítási lehetőségeket, a rajzi környezetet, a billentyű parancsokat.</p>	
2.2. Számítógéppel segített rajzolás	<p>Ismerje a rajzoláshoz szükséges rajzi alapismereteket, a rajzi ábrázolás szabályait, a felhasznált rajzlapokat, eszközöket, technikákat, alkalmazásukat és számítógépes felhasználásukat.</p> <p>Ismerje a különböző műszaki rajzok, tervek fajtáit, az alkalmazott jelöléseket, szabályokat.</p> <p>Ismerje szerkezetek, épületek és építmények, valamint környezetük felmérésének módját, szabályait, illetve azok feldolgozásának lépéseit.</p> <p>Ismerje a számítógéppel segített rajzolás során használt síkbeli és térbeli elemeket, kapcsolatrendszerüket.</p> <p>Ismerje a geometriai műveleteket, parancssorokat.</p> <p>Tudjon 2D-s és 3D-s szerkesztéseket végezni.</p> <p>Ismerje</p> <p>- az egyszerű 2D-s eszközök alkalmazását,</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - a méretekkel történő szerkesztést, - az objektumok módosításának eszközeit és alkalmazását, - a 3D-s épületmodellezés főbb eszközeit. <p>Ismerje a különböző tervező programok közötti kapcsolatokat. Ismerje a rajzi formátumokat. Tudjon méretezéseket, feliratokat készíteni. Tudjon műszaki tervdokumentációt összeállítani. Ismerje a nyomtatási lehetőségeket.</p>	
--	--	--

3. Építőipari alapismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Építőipari alapfogalmak	<p>Ismerje az építőipari alapfogalmakat. Tudja értelmezni a természetes és a mesterséges környezet kapcsolatát. Ismerje az építmények kialakítási lehetőségeit, funkcióit.</p>	
3.2. Építési tevékenységek	<p>Ismerje az építési folyamatot. Ismerje az építőipar tevékenységi területeit. Ismerje az építési tevékenységek technológiai sorrendjét. Ismerje az építési tevékenységek szereplőit és kapcsolatrendszerüket.</p>	
3.3. Talajok, földmunkák, víztelenítések	<p>Ismerje a talajok fajtáit, összetételét, fizikai jellemzőit. Ismerje a különböző földmunkákat. Ismerje a munkagödör, munkaárok dűcolási lehetőségeit. Ismerje a talajban található nedvességátásokat. Ismerje a talajpára, a talajnedvesség és a talajvíz tulajdonságait. Ismerje a talaj víztelenítési lehetőségeit.</p>	<p>Ismerje a talajban megjelenő vizek teljes rendszerét (megjelenési formája, osztályozása).</p>

4. Építőanyagok és építőanyagok gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. Építőanyagok tulajdonságai	<p>Ismerje az építőanyagok fizikai és kémiai tulajdonságait. Ismerje a hidrotechnikai tulajdonságokat. Tudja értelmezni a hőtechnikai és akusztikai tulajdonságokat. Ismerje az építőanyagok mechanikai tulajdonságait. Ismerje az építőanyagok járatos vizsgálati módszereit, eljárásait. Ismerje a mintavétel, az anyagvizsgálat és a laboratóriumi vizsgálatok elvégzésének szabályait. Ismerje a vizsgálati folyamatokat.</p>	
4.2. Természetes építőanyagok	<p>Tudja csoportosítani a természetes építőanyagokat.</p>	

	<p>Ismerje a természetes építőanyagok tulajdonságait, jellemzőit.</p> <p>Ismerje a természetes építőanyagok tulajdonságainak vizsgálati módszereit.</p>	
4.3. Mesterséges építőanyagok	<p>Ismerje az építőipari agyaggyártmányokat, azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a kötőanyagok jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Tudja az aszfalt termékek jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje az adalékanyag jellemző tulajdonságait és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a betonok jellemző tulajdonságait, a szállítás és utókezelés előírásait.</p> <p>Ismerje az előregyártott beton és vasbeton termékeket és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje a habarcsok jellemző tulajdonságait és felhasználásuk szerinti csoportosítását.</p> <p>Ismerje az építőipari faárukat, felhasználási területeiket, faanyagok védelmének módjait.</p> <p>Ismerje a fémgyártmányok jellemző tulajdonságait, alkalmazási feltételeiket.</p> <p>Ismerje a műanyag gyártmányokat, felhasználási területeiket.</p> <p>Ismerje a festő- és mázoló munkák anyagait.</p> <p>Ismerje az építési üvegek jellemző tulajdonságait, felhasználási területeiket.</p> <p>Ismerje a víz-, hő- és hangszigetelő anyagokat, és azok felhasználási területeit.</p> <p>Ismerje az építőiparban alkalmazott segédanyagokat és felületképzőket.</p> <p>Ismerje az építőanyagok gyártási folyamatait.</p> <p>Ismerje a mesterséges építőanyagok tulajdonságainak vizsgálati módszereit.</p>	

5. Statika

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Alapfogalmak	Ismerje és legyen képes ismertetni a statikai alapfogalmakat, az erő, a nyomaték fogalmát, valamint a statika alaptételeit.	
5.2. Erőrendszerek	<p>Ismerje és legyen képes meghatározni a síkbeli erőrendszer eredőjét szerkesztéssel, számítással.</p> <p>Ismerje a síkbeli erőrendszer egyensúlyozását egy, kettő erővel.</p>	Ismerje a síkbeli erőrendszer egyensúlyozását három erővel.
5.3. Tartók	<p>Ismerje a tartók fogalmát, legyen képes osztályozni alak, anyag, statikai rendszer, keresztmetszet szerint.</p> <p>Tudja a statikailag határozott tartók</p>	<p>Tudja a statikailag határozott tartók támaszerőit meghatározni gerber tartó esetében.</p> <p>Tudja a síkbeli rácsos tartók rúderőit</p>

	támaszerőit meghatározni (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó). Tudja a síkbeli rácsos tartók rúderőit kiszámítani egyszerű kialakítású rácsos tartók esetén. Legyen képes a tartók helyzeti állékonyságát meghatározni, ellenőrző számításokat elvégezni.	kiszámítani összetett kialakítású rácsos tartók esetén.
5.4. Igénybevételek	Ismerje az igénybevételek, belső erők fogalmát. Tudja kiszámítani a vízszintes tengelyű statikailag határozott tartók (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó) igénybevételeit, valamint legyen képes a normálerő, a nyíróerő és a nyomatéki ábrákat megrajzolni. Ismerje az összefüggéseket a terhek és az igénybevételek között.	Tudja kiszámítani a statikailag határozott tartók (kéttámaszú tartó, befogott tartó, kéttámaszú konzolos tartó, gerber tartó, ferde és tört tengelyű tartó) igénybevételeit, valamint legyen képes a normálerő, a nyíróerő és a nyomatéki ábrákat megrajzolni.
5.5. Keresztmetszeti jellemzők	Tudja meghatározni az egyszerű kialakítású síkidomok keresztmetszeti jellemzőit (súlypont, statikai nyomaték, inercianyomaték, inerciasugár, keresztmetszeti tényező).	Tudja meghatározni az összetett kialakítású síkidomok keresztmetszeti jellemzőit (súlypont, statikai nyomaték, inercianyomaték, inerciasugár, keresztmetszeti tényező).

6. Közlekedésépítés és közlekedésépítés gyakorlat

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. Hídépítés alapjai	Ismerje, és legyen képes ismertetni a hídépítéssel kapcsolatos alapvető ismereteket: - a hidak szerepe, a hídépítés története, - a hídépítés alapfogalmai (a hidak fő részei, jellemző méretei, osztályozása), - az alapfogalmakhoz kapcsolódó léptékhelyes ábrák készítése, - a hídtervezés általános szempontjai (forgalmi-, műszaki-, gazdasági-, esztétikai követelmények), - hídtervek értelmezése, - az ideiglenes hidak fogalma, alkalmazási területei, rendeltetése, alkalmazott anyagai, - az ideiglenes hidak alépítményei: hídfők és közbenső alátámasztások, szerkezeti elemek, igénybevételeik, - az ideiglenes hidak felszerkezetei: közúti szerkezetek, vasúti szerkezetek.	Ismerje, és legyen képes ismertetni a hídépítéssel kapcsolatos alapvető ismereteket: - hidak erőtani számítása (a méretezés, az erőtani számítás elvi alapjai, méretezési követelmények), - hatósági eljárások: engedélyeztetés és előkészítése, próbaterhelés).
6.2. Útépítés alapjai	Ismerje, és legyen képes ismertetni az útépítéssel kapcsolatos alapvető ismereteket: - az útépítés alapfogalmai, - a közlekedés fogalma, ágazatai, - Magyarország közúthálózata, - útdinamikai fogalmak (az útpályára jutó erőhatások, sebességfogalmak, látótávolságok), - az úthálózat szerkezeti elemei (alépítmény, felépítmény),	Ismerje, és legyen képes ismertetni az útépítéssel kapcsolatos alapvető ismereteket: - az úthálózat forgalomtechnikai elemei. Ismerje az úttartozékokat és a közúti műtárgyak kialakítási előírásait.

	<ul style="list-style-type: none"> - a vízszintes vonalvezetési elemek és azok összekapcsolása, - a szükséges látótávolság és látószélesség biztosítása, - a magassági vonalvezetési elemek. <p>Legyen képes elvégezni számítási feladatokat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiszta körív vagy átmeneti íves körív kitézési főpontjainak számítása, - részletes hossz-szelvény számítás az esésváltoztató módszerrel. <p>Ismerje a földmunkák kivitelezésével kapcsolatos alapvető fogalmakat és ismereteket</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kitézés, a munkatér előkészítés, a töltésalapozások, a fejtés-szállítás-beépítés módszereit, - az utak víztelenítését, a felszíni és felszín alatti vizek elvezetésének módszereit. <p>Ismerje az úttartozékokat és a közúti műtárgyakat (vezetőoszlop, vezetőkorlát, szelvényezést feltüntető táblák, közúti jelzések, átereszek, támfalak, bélésfalak).</p>	
6.3. Vasúti pálya alapfogalmai	<p>Ismerje és legyen képes ismertetni a vasúti pályával kapcsolatos alapfogalmakat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vasúti pálya műszaki alapfogalmai, - a vasúti pálya részei, - üzemi alapfogalmak, - műszaki-üzemi alapfogalmak, - a vasúti jármű és pálya kapcsolata (vasúti kerékpár és jármű méretei, vasúti jármű szabálytalan mozgásai, vágány mellett és felett szabadon tartandó tér). <p>Tudja a vasúti pálya vonalvezetésével kapcsolatos főbb ismereteket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vízszintes vonalvezetés (nyombővítés, síndőlés, túlemelés, átmeneti ív) kialakítása, szükségessége - a magassági vonalvezetés (mértékadó emelkedő, rohamos emelkedő, lejtőtörések) kialakítása, számítása. 	<p>Ismerje és képes legyen ismertetni a vasúti felépítmény részeit, az alépítmény és a felépítmény kitézésének módját és adatait.</p>
6.4. Hidak szerkezeti felépítése	<p>Ismerje és legyen képes ismertetni a hidak szerkezeti felépítését:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a végleges hidak alépítményei: alapozások, hídfők típusai, szerkezeti elemei, - acélhidak (szerkezete, anyagai, anyagelemei, kapcsolóelemei), - acél gerendahidak (főtartószerkezetének részei, gerinclemezes-, rácsos hidak kialakítása, vasúti és közúti hidak kialakítása), - öszvér szerkezetek, - monolit vasbeton hidak (gerenda-, keret-, ívhidak fogalma, szerkezeti kialakítása, építése), - feszített vasbeton (feszítés elve, feszített szerkezetek anyagai, erőjáték, feszítési módok), 	<p>Ismerje és legyen képes ismertetni a hidak szerkezeti felépítését:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rácsos acél hidak (szerkezeti kialakítása, erőjátéka, rúderök számítása), - acél ívhidak, függőhidak, ferdekábeles hidak elrendezése, erőjátéka.

	<ul style="list-style-type: none"> - előre gyártott vasbeton hidak, - hídtervek olvasása, szabadkézi vázlatok készítése. 	
6.5. Utak szerkezeti felépítése	<p>Ismerje, és legyen képes ismertetni az utak szerkezeti felépítését:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a burkolatalapok fajtái, alkalmazásai, - betonburkolatok (alkalmazása, előnyei, hátrányai, erőjátéka, hézagképzése, anyagai, kivitelezése, építési hibái), - aszfaltburkolatok, - az aszfalt fogalma, összetevői, - az aszfalttípusok csoportosítása, - az aszfalt gyártása, beépítése. <p>Ismerje és legyen képes ismertetni az autópályák és autóutak</p> <ul style="list-style-type: none"> - építésének jelentőségét, - tervezésének és építésének szempontjait. <p>Tudja ábrázolni a keresztmetszeti kialakításukat.</p> <p>Ismerje és legyen képes ismertetni a belterületi utak</p> <ul style="list-style-type: none"> - rendeltetését, - tervezésének és építésének szempontjait. 	<p>Tudja ábrázolni a belterületi utak keresztmetszeti kialakítását.</p> <p>Ismerje az utak kivitelezésének lépéseit.</p>
6.6. Vasúti felépítményi szerkezetek	<p>Ismerje a vasúti felépítményi szerkezetekkel kapcsolatos főbb ismereteket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a vasúti felépítményt terhelő erők, - a sínek feladata, anyagai, gyártása, fajtái, - aljak osztályozása anyaguk szerint, - kapcsolószerkekre ható erők, - sínleerősítések, sínillesztések, - az ágyazat anyaga, méretei, tömörsége. <p>Legyen képes bemutatni a kitérők</p> <ul style="list-style-type: none"> - főbb részeit, - fajtáit, - tengelyábráit, - szerkezeti elemeit. <p>Legyen képes ismertetni és megrajzolni két párhuzamos vágány kapcsolását:</p> <ul style="list-style-type: none"> - egyszerű vágánykapcsolás, - egyszerű vágány elágazás, - két egyszerű vágánykapcsolás alkalmazása. 	<p>Ismerje a vasúti felépítményi szerkezetekkel kapcsolatos főbb ismereteket:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vágányrendszerek, - aljak gyártása, főbb méretei. <p>Legyen képes szabadkézzel ábrázolni a kitérők főbb részeit.</p>

VÍZÜGYI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

1. Hidrometeorológia és vízkészlet-gazdálkodás

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Hidrometeorológia	<p>Ismerje az időjárási elemeket, azok mérési módjait, eszközeit (hőmérséklet, szél, napsugárzás, csapadék, párolgás, páratartalom).</p>	<p>Ismerje az időjárási elemeket, azok mérési módjait, mérőeszközeinek felépítését, működési elvét (hőmérséklet, szél, napsugárzás, csapadék, párolgás, páratartalom).</p>
1.2. Vízháztartási egyenlet	<p>Ismerje a víz hidrológiai körfolyamatát, valamint az azt leíró vízháztartási egyenletet és összetevőit.</p>	<p>Tudja bemutatni az időjárási elemek vízháztartást befolyásoló szerepét.</p>

1.3. Vízkészletek csoportosítása és változása	Tudja csoportosítani a vízkészleteket (felszíni és felszínalatti vízformák).	Legyen képes értelmezni a statikus és a dinamikus vízkészlet fogalmát és a tározás szerepét a vízkészlet-gazdálkodásban.
---	--	--

2. Hidrológia

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. A vízgyűjtő terület és jellemzői	Ismerje a vízgyűjtő terület, a vízvásztó, az összegyülekezési idő fogalmát. Tudja jellemezni a lefolyást befolyásoló tényezőket.	Ismerje a lefolyásból származó vízhozam meghatározásának módját (racionális vízhozamszámítás).
2.2. Felszínalatti vizek jellemzői	Ismerje a felszínalatti vízformák fogalmát, csoportosítását. Ismerje a talajvíz, a rétegvíz és a karsztvíz fogalmát. Tudja jellemezni a különleges vizeket: ásványvíz, gyógyvíz, hévíz, artézi víz. Ismerje a főbb vízminőségi jellemzőket.	Ismerje a felszíni víz és a parti szűrészű víz kapcsolatát. Ismerje a főbb vízminőségi jellemzőket. Tudja elemezni mennyiségi és minőségi szempontból a felszín alatti vízformákat.
2.3. Vízfolyások jellemzői	Ismerje a vízfolyások kialakulásának folyamatát. Tudja jellemezni a vízfolyások három szakaszát hordalékszállítás szempontjából: felső-, közép-, alsó szakasz. Ismerje a vízfolyások alaktani jellemzőit.	Tudja jellemezni a vízfolyások három szakaszát hordalékszállítás szempontjából: felső-, közép-, alsó szakasz. Ismerje a meder típusokat és azok jellemző részeit: sodorvonal, középvonal, homorú part, domború part, jobb és bal part, partél, ártér, árvízi meder, hullámtér, mentett és mentetlen ártér.

3. Hidraulika

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Hidrosztatika	Tudjon egyszerű alakhelyes víznyomás ábrákat rajzolni, egyoldali víznyomás esetén. Ismerje a nyugalomban lévő folyadéktérben ható nyomás nagyságának és az abból származó eredő erőnek a meghatározási módját. Ismerje Euler és Archimédész törvényét, valamint az úszás fogalmát.	Tudjon egyszerű alakhelyes víznyomás ábrákat rajzolni, kétoldali víznyomás esetén is. Legyen képes alkalmazni Euler törvényét és Archimédész törvényét. Ismerje az úszás fogalmát és értelmezze a különböző úszási helyzeteket.
3.2. Hidrodinamika: gravitációs vízmozgások	Tudja csoportosítani a folyadékmozgásokat. Ismerje a gravitációs vízmozgások jellemzőinek számítására szolgáló összefüggéseket.	Ismerje és tudja alkalmazni a gravitációs vízmozgások jellemzőinek számítására szolgáló összefüggéseket. Tudja kiszámítani a hidraulikus sugár, a sebességtényező, a lejtés, a középsebesség és a térfogatáram (vízhozam) értékeit. Ismerje az ellenőrzés és a méretezés fogalmát.
3.3. Hidrodinamika: nyomás alatti vízmozgások	Ismerje a nyomás alatti vízmozgások jellemzőinek számítására szolgáló összefüggéseket (Bernoulli-egyenlet, helyi és hossz-menti veszteségeket).	Tudja kiszámítani a térfogatáram (vízhozam), a nyomómagasság és a veszteségek értékeit. Legyen képes értelmezni az energiavonal bemutatására szolgáló ábrát.

4. Vízmérés

TÉMAK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint

4.1. Vízállás mérése	Ismerje a vízmélység, a vízállás fogalmát, a vízállásmérés elvét és módszereit, a lapvízmércék kialakítását és a rajzoló vízmércék főbb szerkezeti egységeit, működését. Ismerje a nevezetes vízállásértékeket (LNV, LKV, NV, KV, KÖV).	Ismerje a nevezetes vízállásértékeket (LNV, LKV, NV, KV, KÖV) és a vízállások gyakoriságának, tartósságának fogalmát. Ismerje a hidrográd (vízfok) meghatározásának módját.
4.2. Vízhozam mérése	Ismerje a vízhozam fogalmát, és mérésének módszereit (közvetlen és közvetett módszerek), az egyes vízhozam mérési eljárások elvét.	Ismerje módszereit az egyes vízhozam mérési eljárások elvét, a szükséges eszközöket, műszereket, mérőműtárgyakat, illetve a vízhozam mérések végrehajtásának lépéseit.

5. Geodézia

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
5.1. Vízszintes mérések	Ismerje a terepi részletpontok vízszintes, abszolút és relatív értelmű helymeghatározásának elvét, módjait. Értse az egyenesek kitűzésének eljárásait, ismerje a hosszmerés lépéseit. Ismerje a derékszögű koordinátamérés eszközeit és a mérés végrehajtásának lépéseit.	Értse az egyenesek kitűzésének eljárásait, ismerje a hosszmerés lépéseit. Ismerje a derékszögű koordinátamérés eszközeit és a mérés végrehajtásának lépéseit, valamint a mérési eredmény dokumentálásának módját.
5.2. Magasságmérések	Ismerje a terepi részletpontok magassági, abszolút és relatív értelmű helymeghatározásának elvét, módjait, a szintezés főbb szabályait, a szintezés végrehajtásához szükséges eszközök használatát.	Ismerje a vonalszintezést, a keresztszelvény-felvétel és a területszintezés célját, a munkák végrehajtásának lépéseit. Tudja a szintezési jegyzőkönyvet kiszámítani, a szintezési munkák rajzi feldolgozását elvégezni.

6. A fizikai eljárások alapelvei, berendezései

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
6.1. A sűrűségkülönbség elvén alapuló eljárások	Ismerje a fizikai eljárások, műveletek alapelveit, célját. Ismerje az ülepítés és sűrítés folyamatát. Legyen képes csoportosítani az ülepítőket és ismertetni a működésüket.	Tudja bemutatni a sűrűségkülönbség elvén alapuló berendezések működési módjait. Ismerje az ülepítés és sűrítés folyamatát. Tudja bemutatni az ülepítők és felúszató berendezések főbb szerkezeti részeit, azok funkcióját és a tisztítandó víz, szennyvíz útját a berendezésben.
6.2. Méretkülönbség elvén alapuló eljárások	Ismerje a méretkülönbség elvén alapuló berendezések működési elvét, a szűrés elméleti alapjait. Legyen képes csoportosítani a szűrőket különböző szempontok szerint (szűrőanyag, szűrési sebesség, kialakítás).	Tudja bemutatni a szűrők főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz, szennyvíz útját a berendezésben.
6.3. Egyéb fizikai eljárások és műveletek		Ismerje az adszorpció és az abszorpció fogalmát, alapelveit. Ismerje a különböző levegőztető módszereket és berendezéseket. Értse a membrán-eljárások elvét, ismerje az eljárásait és az alkalmazás lehetőségeit (mikroszűrés, ultraszűrés, nanoszűrés, fordított ozmózis).

7. Kémiai eljárások, műveletek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
7.1. Közömbösítés (semlegesítés)	Ismerje a közömbösítés elvét, a kapcsolódó kémiai	Ismerje a közömbösítés elvén alapuló kémiai eljárásokat, folyamatokat.
7.2. Csapadékképzéssel járó folyamatok	Ismerje a csapadékképzéssel járó technológiák alapelveit.	Tudja bemutatni a csapadékos vízlágyítás folyamatát, berendezéseit. Értse a foszforeltávolítás, a vastalanítás és az arzénmentesítés elvét.
7.3. Oxidáció	Ismerje az oxidáció fogalmát. Értse a klórszarmazékokkal és ózonnal történő oxidációs eljárások alapelveit.	Ismerje az oxidáció fogalmát és legjellemzőbb eljárásait a vízkezelési technológiákban. Értse a klórszarmazékokkal és ózonnal történő oxidációs eljárások alapelveit, tudja ismertetni az alkalmazott berendezések, technológiák működési elvét.
7.4. Derítés	Ismerje a derítés célját, részfolyamatait.	Ismerje a derítés célját, a derítőberendezésekben lejátszódó alapfolyamatokat, a kolloid lebegőanyagok tulajdonságait, a koaguláció és a flokkuláció alapelveit. Tudja bemutatni a derítőberendezések kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.
7.5. Ioncsere		Ismerje az ioncsere kémiai alapelveit és csoportosítsa az ioncserélőket. Tudja elmagyarázni az ioncserélő berendezések működési módját és az alkalmazásuk lehetőségeit.

8. Biológiai eljárások alapjai

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
8.1. A biológiai eljárások elméleti alapjai	Ismerje a biológiai eljárások mikrobiológiai alapjait.	Ismerje a mikroszervezetek életműködési sajátosságait, azok szerepét az egyes biológiai eljárásokban.
8.2. Aerob eljárások	Ismerje az aerob biológiai eljárások alapelveit, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit. Tudja a komposztálás és az aerob szennyvíztisztítási eljárások elvét.	Ismerje az aerob biológiai eljárásokhoz kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szervesanyag aerob lebontásának biokémiai alapjait. Tudja bemutatni az alkalmazott technológiai berendezések (fixfilmes és eleveniszapos rendszerek) kialakítását, főbb szerkezeti részeit és a tisztítandó víz útját a berendezésben.
8.3. Anaerob eljárások	Ismerje az anaerob biológiai eljárások alapelveit, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit (rothasztás, biogáz előállítás).	Ismerje az anaerob biológiai eljárások alapelveit, az eljárások leggyakoribb alkalmazási területeit, a kapcsolódó mikrobiológiai alapfogalmakat, a szervesanyag anaerob lebontásának biokémiai alapjait és az iszapkezelés anaerob folyamatait (rothasztás, biogáz előállítás).

4.9. Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

4.9.1. Ellenőrzés

Oktatóink a tanév során a tanulók munkáját folyamatosan figyelemmel kísérik, főként az alábbi területeken:

- alapkészségek és képességek
- értelem és gondolkodás fejlesztése
- anyanyelvi képességek fejlesztése (minden tantárgyban)
- megismerési, tanulási módszerek megtanulása

4.9.2. Mérési és értékelési rendszer a tanulási folyamatban

A diákok tevékenységének legfontosabb mérőeszköze az osztályozás. A tanulók teljesítményének értékelése a pedagógiai munka egyik legnehezebb, nagy felelősséggel járó része.

4.9.3. A mérés és értékelés célja és feladata:

- a visszajelzés biztosítása a tanár, a tanuló és a szülő számára
- következtetés a tanítás és a tanulás hatékonyságára
- az egyéni eredmények viszonyítása a korábbi teljesítményhez
- a tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítmény értékelése érdemjeggyel

4.9.4. Iskolai beszámoltatás formái, rendje:

- szóbeli: a tanítási órákon feldolgozott ismeretek rendszeres ellenőrzése, beszámolók, kiselőadások

- írásbeli: a tanult ismeretek írásban történő ellenőrzése iskolai dolgozatokkal, amelyek a feldolgozott tananyag mennyiségétől függően lehetnek: röpdolgozatok: nem az egész óra hosszára kiterjedő írásbeli feleletek, egy vagy több órás témazáró dolgozatok, házi dolgozatok
- készségtárgyaknál gyakorlati feladatok elvégzésének értékelése
- az iskola bizonyos tantárgyakból, a munkaközösség döntése alapján alkalmazza a „próba záróvizsga” dolgozatokat
- az elmaradt témazáró dolgozatok megírását kötelezővé teheti a tanár
- projektfeladatok kiadása, értékelése

4.9.5. Az évközi teljesítmény mérését a köznevelési törvény szabályozza:

Az osztályozás, értékelés annak a oktatónak a feladata, aki az adott tantárgyat tanítja. Az egyes oktatók osztályozási gyakorlatát az iskola pedagógiai programja határozza meg.

A oktató a tanuló teljesítményét, előmenetelét

- rendszeresen érdemjeggyel értékeli,
- félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősíti az érdemjegyek alapján. Az év végi értékelés az egész éves munka alapján történik.

Az érdemjegy visszajelző, informatív értékű. A tanuló tudásának, felkészültségének ellenőrzésére szolgál a tanév során több alkalommal, és a tananyag rövid időegység alatt megtanulható részének vagy nagyobb tematikus egységének elsajátítását minősíti.

Iskolánkban a tanár a tanuló tantárgyi munkáját a heti egy órás tantárgyak esetében félévenként két érdemjeggyel, a nagyobb heti óraszámú tantárgyak esetében minimum három érdemjeggyel minősíti, melyet a digitális naplóba ír be folyamatosan.

Egy napon csak két, előre bejelentett témazáró dolgozat íratható. A dolgozatot három héten belül ki kell javítani, és az érdemjegyet be kell írni a naplóba.

Az osztályzat (amit a bizonyítványba írunk), összefoglaló képet ad a tanuló adott tantárgyban nyújtott összteljesítményéről, neveltségi szintjéről. Egy hosszabb időtartam ismeretanyaga elsajátításának szintjéről tájékoztatja a oktatót, a tanulót és a szülőt vagy a gondviselőt. Minősíti a tanulót.

A tanuló osztályzatait az évközi teljesítménye és érdemjegyei alapján, vagy az osztályozóvizsgán, a különbözeti vizsgán, a pótló, illetve javítóvizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani, a köznevelési törvényben leírtak szerint.

A félévi osztályzatok az mutatják, hogy

- a tanuló az első félév egészét tekintve milyen színvonalon, milyen mértékben tett eleget az egyes tantárgyak tantervi követelményeinek,
- és a félév egészét tekintve miként értékelhető magatartása, szorgalma.

A tanév végi osztályzatok azt tanúsítják, hogy

- a tanuló az adott évfolyamra előírt tantervi követelményeket milyen mértékben teljesítette,
- megszerzett ismeretei, tudása elegendő-e arra, hogy azt a oktató legalább elégségesnek minősítse,
- megszerzett tudása elegendő-e arra, hogy a következő, magasabb évfolyam tantervi követelményeit el tudja sajátítani.

4.9.6. Félévi és év végi értékelés

Az egyes tanulók év végi osztályzatát az oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és az oktató, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha a tanuló év végi osztályzata egy egésszel vagy többel eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, az oktatói testület felkéri az érdekelt tanárt, hogy adjon tájékoztatást ennek okáról, és indokolt esetben változtassa meg döntését. Ha az oktató nem változtatja meg döntését, ám az oktatói testület ennek indokaival nem ért egyet, az osztályzatot az évközi érdemjegyek alapján a tanuló javára módosítja.

Bontott tantárgyak esetében minden tantárgyrészből el kell érnie a tanulónak az elégséges osztályzatot év végén ahhoz, hogy a tantárgyi osztályzata ne legyen elégtelen.

Vizsgán kapott osztályzatot a tantestület nem módosíthat.

Az osztályzatról a tanulót és szüleit, gondviselőjét a félévi értesítőben, illetve a bizonyítványban értesítjük, ezt a tanuló köteles szüleinek vagy gondviselőjének bemutatni, illetve aláírni.

Az érdemjegyek, illetőleg az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének, szorgalmának értékelésekor, minősítésekor nem lehet fegyelmezési eszköz.

A oktató – meghatározott kivétellel – a tanuló teljesítményét, előmenetelét tanítási év közben rendszeresen érdemjeggyel értékeli, félévkor és a tanítási év végén osztályzattal minősít.

Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei:

- Magasabb évfolyamra az a tanuló léphet, aki adott tanévben valamennyi tantárgyból legalább elégséges szinten teljesítette tanulmányi kötelezettségét: tantárgyanként a tanulmányi átlaga a második félévben minimum 1,85, és az éves átlaga minimum 2,0.
- Ha a tanuló javítóvizsgán elért eredménye legalább elégséges, akkor tanulmányait folytathatja a magasabb évfolyamon.
- Más esetekben a szakképzési törvény vonatkozó rendelkezései irányadók.

A vizsgára való bocsátás elleni panasztevés 18 év alatt a tanuló és a szülő együttes joga; 18 év felett a tanuló joga. A panaszt az iskola igazgatójának kell benyújtani az SZMSZ szerint.

4.9.7. Érdemjegyek, osztályzatok:

Jeles (5)

- ha a tanuló a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz
- a tananyagot ismeri, érti, tudja és alkalmazza
- a tantárgy szaknyelvén is pontosan, szabatosan fogalmaz

Jó (4)

- a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget

Közepes (3)

- a tantervi követelményeknek pontatlanul tesz eleget
- tanári segítségre többször is rászorul

Elégséges (2)

- a tantervi követelményekből a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel, jártassággal rendelkezik
- fogalmakat nem ért, önálló feladatvégzésre nem képes

Elégtelen (1)

- a tantervi követelmények minimumát sem tudja
- ennek eleget tenni tanári útbaigazítással sem képes

4.9.8. A tanulói tevékenység írásbeli és szóbeli értékelésének elvei:

- az értékelés segítse a tanuló önismeretét, alakítsa reális önértékelését,
- tükrözze a tanuló önmagához mért haladását, serkentse további erőfeszítésekre,
- nyújtson betekintést a szülő számára gyermeke haladásáról,
- mutassa meg a továbbképzés lehetőségeit a tanuló fejlődése érdekében.

4.9.9. Szakmai jellegű rajzos feladatok értékelése

Jeles (5)

Készültségi fok: 86 % -100%

Ábrázolás: Alkalmazott vonalvastagságok, szerkezeti jelölések, írás szabvány szerint.

Jó szerkezeti megoldások.

Maximálisan esztétikus megjelenítés

Jó (4)

Készültségi fok: 71 % - 85 %

Kis szerkezeti és ábrázolási hibák, illetve hiányosságok.

Esztétikus és tiszta munka

Közepes (3)

Készültségi fok: 51 % - 70 %

Sok kisebb, vagy két-három nagy szerkezeti és ábrázolási hiba, illetve hiányosság.

A rajz esztétikussága és tisztasága nem megfelelő

Elégséges (2)

Készültségi fok: 36 % - 50 %

Nagy szerkezeti és ábrázolási hibák. Szabványos jelölésekrossza alkalmazása vagy nagyfokú hiánya.

Rendetlen, csúnya rajz

Elégtelen (1)

Készültségi fok: 35 % alatt.

Teljesen rossz szerkezeti és ábrázolási megoldások. Szabványos jelölések szinte teljes hiánya, vagy rossz alkalmazása. Rendetlen, koszos, tépett rajzlap, esztétikus megjelenítés teljes hiánya.

4.9.10. Rajzbeadás

A tanár által meghatározott rajzórán történik. Hiányzás esetén a következő rajzórán a tanuló kötelessége ezt pótolni. A beadási kötelezettség be nem tartása rajzóránként elégtelen jegyet von maga után. Utolsó rajzbeadási lehetőség az osztályozó értekezlet előtti utolsó rajzórán. Ennek elmulasztása maga után vonja a rajzos tantárgy félévi, illetve év végi elégtelen értékelését.

4.9.11. Projektfeladat

A projektfeladat elkészítését a szakmai oktatók útmutatása alapján kell elkészíteni és az általuk kijelölt határidőre kell benyújtani. Ha a tanuló a projektfeladatát a megjelölt határidőre nem nyújtja be, azt elégtelenre kell értékelni.

4.11. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelveket (9-12. évfolyam), a matematikát (10-12.évfolyam), az informatikát (9-10. évfolyam), a magyar nyelv és irodalmat (12. évfolyam) valamint egyes szakmai tárgyakat.

Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

4.12. A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

Iskolánkban a Netfit módszert alkalmazzuk a tanulók fizikai állapotának felméréséhez.

4.13. Egészségnevelési program és környezeti nevelési program

4.13.1 Egészségnevelési program

4.13.1. 1. Egészségnevelés

A WHO meghatározása szerint az egészségnevelés olyan változatos kommunikációs formákat használó, tudatosan létrehozott tanulási lehetőségek összessége, amely az egészséggel

kapcsolatos ismereteket, tudást és életkézséget bővíti az egyén és a környezetében élők egészségének előmozdítása érdekében. A korszerű egészségnevelés egészség- és cselekvésorientált tevékenység, melyet az alábbi címszavakban foglalunk össze:

- a prevenció
- az iskola az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere
- az egészséget támogató társadalompolitika
- hagyományos egészségnevelés, felvilágosítás
- rizikócsoporthoz közelítés
- érzelmi intelligenciát, társas kompetenciákat, alkalmazkodást fokozó beavatkozások
- kortárshatások az egészségfejlesztésben
- színtér programok (egészséges iskolák, óvodák stb.)
- közösségi alapú komplex egészségfejlesztés

4.13.1.2. Egészségfejlesztő team létrehozása

Az egészségfejlesztő csoport tagjai a következők:

- az igazgató megbízottja
- az iskolaorvos
- iskolafogorvos
- védőnő
- a testnevelők
- a diákönkormányzatot segítő oktató

4.13.1. 3. Az egészségnevelés intézményi területei

Az intézmény egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség,

hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységekben alapozódjanak meg.

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe kell beépülni. Ezek közé tartoznak az alábbiak:

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete
- az egészséges testtartás, a mozgás fontossága
- az értékek ismerete
- az étkezés, a táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe
- a betegségek kialakulása és a gyógyulási folyamat
- a barátság, a párkapcsolatok, a sexualitás szerepe az egészségmegőrzésben
- a személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- a tanulás és a tanulás technikái
- az idővel való gazdálkodás szerepe
- a rizikóvállalás és határai
- a szenvedélybetegségek elkerülése
- a tanulási környezet alakítása
- a természethez való viszony, az egészséges környezet jelentősége

Az egészségnevelési program alakításakor érdemes áttekinteni, hogy a tervben megjelennek-e olyan az előző felsorolásból nyerhető, és az életkori sajátosságokhoz is illeszthető lényeges témák, mint például:

- az egészséges táplálkozás témái
- a szenvedélybetegségekkel való foglalkozás
- a szexuális felvilágosítás-nevelés, a családtervezés alapjai
- a betegség és a gyógyulást segítő magatartás (elsősegélynyújtás, gyógyszerhasználat)
- a testi higiénia
- a környezeti ártalmak (zaj, légszennyezés, hulladékkezelés)
- a személyes biztonság (közlekedés, rizikóvállalás)
- a testedzés, a mozgás, a helyes testtartás

Az intézményi egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, gondossággal, az intézmény szervezettségével. Például:

- rendszeres szellőztetés
- osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak megfelelően
- a mozgásigény kielégítése

4.13.1. 4. Intézményi programok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos munka hatékonyságát az segíti, ha az intézmény határozott – lehetőleg minden egészséggel kapcsolatos tevékenységre kiterjedő – tervvel rendelkezik. Ezt egyeztesse a diákokkal és a szülőkkel, az iskolához kapcsolódó más szakemberekkel. Fontos, hogy a terv feladatokat és a megvalósításukat szolgáló tevékenységeket tartalmazzon olyan fontos területekre, mint

- az egészséges személyiségfejlődés elősegítése
- az egészséges táplálkozás (pl. az iskolai büfé választéka)
- a mindennapi testmozgás
- a dohányzás, alkoholfogyasztás- és kábítószer használat megelőzése
- a fogyatékosok, hátrányos helyzetűek integrációja
- az iskolán kívüli bántalmazás megelőzése
- a szexuális nevelés – már a pubertás időszakát, a nemi érés időpontját megelőzően is.

4.13.1. 5. Módszerek

Az intézményben alkalmazott pedagógiai módszerek tárháza ma már számos lehetőséget biztosít az egészségnevelési program eredményes megvalósítására. Leghatékonyabbak az intézmény saját ötleteire épülő, illetve önálló szervezésű programok (egymásra épülő rendezvénysorozatok), amelyeknek megvalósításában a tanárok, a diákok és a szülők egyaránt részt vesznek. Természetesen lehet ún. kész programokat is felhasználni, alkalmazni. Több

tucat hazai intézmény, szervezet, vállalkozás kínálja adaptált vagy saját fejlesztésű egészségfejlesztési programjait.

- Az egészségfejlesztés szemléletének széleskörű elsajátítása az intézményben, meghívott előadó segítségével, oktatók, szülők, alkalmazottak, tanulók számára (egészségtanár más iskolából vagy egészségfejlesztésben szakirányú végzettséggel rendelkező szakember a szociális, egészségügyi területről, iskolaorvos, háziorvos, védőnő, ANTSZ, Kábítószer Egyeztető Fórum, vagy helyi civil szervezet munkatársa).
- Tegyük szebbé az intézmény környezetét, pl.: rendezzünk versenyeket, készítsünk a tanulókkal a témával kapcsolatos plakátokat, pontozzuk az osztálytermeket, faliújságon a témával kapcsolatos cikkeket, írásokat stb.
- Szervezzünk kirándulásokat, tegyük lehetővé a rendszeres testmozgást, a szülőket is vonjuk be ezekbe.
- Tekintsük át a tantárgyakat és tegyünk javaslatot, hogy az egyes tárgyakban miként jelenhet meg az egészségfejlesztés szemlélete.
- Ha nincs az egészségfejlesztésben képzett szakember, így egészségtanár vagy egészségfejlesztő, egészségfejlesztő-mentálhigiénikus, népegészségügyi szakember, mentálhigiénikus, szupervizor, tanácsadó, szakirányú továbbképzésben részt vett szakember vagy rövid (60-120 órás) egészségfejlesztő – egészségnevelő -- mentálhigiénés oktatóképzésben részt vett oktató, iskolai drogügyi koordinátor vagy Mentálhigiénés Alapprogram oktatóknak (MAP) képzésen részt vett kolléga, akkor a továbbképzésen való részvétel is egy fontos célkitűzés.
- Ha van képzett kolléga, csatlakozzon az iskolai drogügyi koordinátorok megyei hálózatához vagy más szakmai csoportok hálózatához.
- Határozzák meg az ellenőrzés és értékelés módszereit. Ki, mit, mikor, milyen módszerrel ellenőrzi a célok megvalósítását (célszerű a team tagjainak aktív, irányító részvétele).

4.13.1. 6. Mindennapos iskolai testedzés-program

Biztosítjuk diákjaink számára a mindennapos egészségfejlesztő testmozgást a köznevelésről szóló törvény 27.§ (11-(11a)) bekezdésében foglaltaknak megfelelően.

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- minden gyermek minden nap részt vesz a testmozgás-programban a tornateremben, a kondicionáló teremben
- minden testnevelési órán és minden egyéb testmozgási alkalmon megtörténik a keringési- és légző-rendszer megfelelő terhelése
- minden testnevelési órán van gimnasztika, benne a biomechanikailag helyes testtartás kialakítását és fenntartását szolgáló gyakorlatanyag és légző torna
- a testnevelési tananyag egészében a gerinc- és ízületvédelem szabályainak betartása, külön figyelemmel a fittségi mérések testhelyzeteire és az izomerősítések különböző testhelyzeteire
- minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelent még az eltérő adottságú tanulóknak is
- a testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesülnek a teljes testmozgás-programban
- a testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat tartalmaz és megtanít olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében
- a testmozgás-program játékokat, táncot, úszásoktatást is tartalmaz. Lehetőségeink szerint gyógytornán, tömegsporton és egyedi megvalósításban történik.

- lehetőségként merül fel a testnevelési órát nem tartalmazó napokon szervezett számos sportfoglalkozás felkínálása, azzal a megkötéssel, hogy minden tanulónak a pedagógiai programban megfogalmazott elvek szerint részt kell vennie valamelyiken.

4.14.2. Környezeti nevelési program

4.14.2.1. Bevezetés

A gazdaságtudományok a szűkös erőforrásokkal való bánásmód „művészetére” tanítanak. A természeti környezet javainak jelentős része az igényekhez képest véges mennyiségben rendelkezésre álló termelési-fogyasztási javak sorába tartozik. Mivel az árugazdálkodás minden fázisa valamilyen mértékű környezethasználattal jár, ezért jogos az elvárás a velük való ésszerű gazdálkodás kialakítására. Tehát olyan szakemberekre van szükség, akik látják a Föld globális problémáit, ismerik a legtágabban értelmezett környezetvédelem tevékenységi rendszerében elfoglalt helyüket; tudják, hogy a szaktudományok közötti versengés a környezetvédelem „saját felségterületté nyilvánításáért” értelmetlen ostobaság; akik tisztában vannak azzal, hogy szakértelmük hogyan segíti elő a környezeti problémák megoldását, és feladataik hogyan illeszkednek a nagy rendszerbe, vagyis akik egyszerre képesek globális és speciális látásmódra, s legfőbb tulajdonságuk a társtudományokkal való állandó együttműködésre való törekvés és együttműködési képesség. (Kerényi Attila geográfus)

4.14.2.2. Jövőkép

Iskolánk képzési formája 9. évfolyamtól 14. évfolyamig terjed. Sokrétű képzésünkben a környezeti nevelésnek kiemelt szerep jut, hogy a jövő szakemberei képesek legyenek a fenntartható fejlődés biztosítására, amelyhez elengedhetetlen az ökológiai gondolkodásmód és a környezettudatos magatartás kialakítása.

Ezen belül célunk:

- a környezeti nevelés szempontjából fontos elv, hogy az intézmény „nyitott” legyen, azaz szerves, integráns részét képezze az adott lakókörzetnek
- hozzájárulni olyan szakemberek képzéséhez, akik tevékenységük során figyelemmel kísérik, alkalmazzák és ösztönzik a „gazdasági – műszaki -- ökológiai optimum” követelményének érvényesülését
- korszerű szakmai ismeretekkel rendelkező, környezetük iránt felelős szakemberek képzése, akik fogékonyak az újra, képesek megfelelni a változó elvárásoknak, megfelelő viselkedéskultúrával rendelkeznek, társadalmuk és környezetük cselekvőképes tagjaivá válnak

4.14.2.4. Helyzetkép, helyzetelemzés

Belső környezet: az intézmény

Az iskola épülete 1928-ban leánylíceumnak épült és 1950-ben vált a középfokú műszaki szakemberképzés fellegvárává. 1955. április 4-én az iskola felvette a reformkor híres mérnökének, Vásárhelyi Pálnak a nevét, mint Híd és Vízmű építési technikum. Ezen a napon leplezték le az iskola előcsarnokában az iskola névadójának szobrát, Bátki Lajos szobrászművész alkotását. Az 1965. évi 24. számú törvény szerint a középfokú technikumokat szakközépiskolákká kellett átszervezni. Ennek eredményeképpen, 1968-ban megindult nálunk is a szakközépiskolai képzés az első évfolyamon. Az intézmény jelenlegi neve Békéscsabai SZC Vásárhelyi Pál Szakgimnáziuma és Kollégiuma. Az iskola helyi adottsága több szempontból is kedvező. Békéscsaba belvárosi részén épült, a Deák utcában. Területe 1, 25 hektár, ebből őspark 0. 2 hektár, amely természetvédelmi terület. Ezek az adottságok természetesen nagymértékben segítik a nálunk folyó környezeti nevelést. Az épület patinás, sajnos felújításra szorul. A „javítgatásokat” folyamatosan végezzük.

A környezeti nevelés megvalósításához nagyban hozzájárul, hogy az iskola rendelkezik egy kémiai előadóval, és az Élővíz-csatorna partján, kéthektáros területen fekvő tanműhellyel és laboratóriummal. A laboratórium és az előadó alapeszközkészlettel ellátott. A tanulóinknak így lehetőségük van az egyszerű környezeti vizsgálatok végrehajtására. A laborban talaj- és

vízvizsgálatokat, míg a tanműhely udvarán meteorológiai méréseket végeznek, valamint vízsebességet mérnek, és mederről keresztshelvényt készítenek.

Az intézmény külső környezete

Az intézmény természeti értékekben gazdag területen helyezkedik el, maga a területe is természetvédelmi terület. A Körös-Maros Nemzeti Park különleges természeti értékei, állat és növényvilága lehetőséget teremt terepgyakorlatok, kirándulások szervezésére és a fajismeret bővítésére. Számos nagy céggel állunk napi kapcsolatban, amely lehetővé teszi, hogy a tanulók megismerjék az egyes üzemek környezeti hatásait és a káros hatások megelőzésének lehetséges módjait.

4.14.2.5. Konkrét célok az iskola környezeti nevelésében

Magyar nyelv és irodalom

- ismerjék meg az irodalmi alkotásokban megjelenített természeti jelenségeket és értékeket
- ismerjék meg a lakóhelyükhöz kötődő meséket, mondákat
- tudjanak környezetvédelem és természetvédelem témakörében hivatalos levelet írni
- legyenek képesek a szakkifejezéseket helyesen alkalmazni

Történelem

- alakuljon ki a tanulóknál a hagyományok iránti tisztelet
- tudják értelmezni, hogy mikor és hogyan alakult át a természet az emberi tevékenység hatására

- értsék meg az állam és a társadalom felelősségét a Földet érintő globális problémákban

Idegen nyelv

- a nyelven keresztül ismerjék meg más országok környezetvédelmi problémáit
- ismerjék meg a tanult nyelven a környezet- és természetvédelmi szakkifejezéseket
- fordítsanak környezeti problémákkal foglalkozó cikkeket

Matematika

- legyenek képesek a mérési eredményeiket matematikailag elemezni
- tudjanak táblázatokat és grafikonokat készíteni
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni
- fejlődjön logikus gondolkodásuk

Fizika

- legyenek képesek felismerni a környezet változásainak törvényszerűségeit
- ismerjék meg a fizikai hatások (sugárzás, zaj, rezgés) károsító hatásait

Földrajz

- ismerjék meg a természeti jelenségeket
- ismerjék meg gazdasági helyzetünket és lehetőségeinket
- értsék meg a fosszilis és a megújuló energiaforrások hasznosításának lehetőségeit, mértékeit

Biológia

- ismerjék meg, hogy egyes élőlények hogyan reagálnak a különböző károsító hatásokra

- ismerjék a helyi természeti értékeket
- szerezzenek jártasságot a fajismeretben (védett fajok felismerése)
- alakuljon ki ökológiai szemléletmódjuk
- legyenek képesek egyszerű biológiai vizsgálatok elvégzésére és azok kielemezésére (pl. zuzmótérkép)

Kémia

- ismerjék a kémiai anyagok károsító hatásait és ezek megelőzésének módjait
- legyenek képesek egyes környezeti elemek egyszerű kémiai vizsgálatára és az eredmények kiszámítására, értékelésére (pl. vízvizsgálat titrimetriával)

Testnevelés

- törekedjenek az egészséges életmód kialakítására
- értsék meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre ártalmas
- igényeljék, hogy a sporteszközök lehetőleg természetes anyagokból készüljenek

Informatika

- lássák meg a világháló szerepét az ismeretszerzésben
- ismerjék meg az informatikai eszközök környezetkárosító hatásait
- használják fel a számítástechnika adta lehetőségeket mérési eredmények elemzésére, értékelésére

Szakmai elmélet és gyakorlat

- ismerjék meg a szakma környezetre gyakorolt hatásait
- legyenek tisztában a szakmához kapcsolódó biztonságtechnikai előírásokkal és a higiénés szabályokkal
- tudják a szakmai ártalmak egészségre gyakorolt káros hatásait és a védekezés módjait
- ismerjék a szakmához kapcsolódó környezetvédelmi előírásokat, szabályozásokat

4.14.2.6. Tanulásszervezési és tartalmi keretek

a) Tanórai, hagyományos lehetőségek

A tanórákon az integráció elvét próbáljuk megvalósítani, vagyis hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos problémák, amelyekkel a tanulók nap mint nap találkoznak. Sok témakört igyekszünk projekt módszerrel feldolgozni, ami által a saját tapasztalaton alapuló tudás megszerzése kap fontos szerepet.

A szemléltetés hagyományos és modern eszközeit (informatika) is felhasználjuk és alkalmazzuk. Az élményszerű tanítás megvalósítására törekszünk, így a laboratóriumban és tanműhelyben megtartott órákon a nem környezetvédelem szakos tanulóknak is lehetőséget biztosítunk az egyszerű vizsgálati módszerek elsajátítására (víz, talaj, levegővizsgálat, meteorológiai mérések).

Álláspontunk szerint az önálló tapasztalatokon és a biztos elméleti ismereteken nyugvó tudás birtokában alakítható ki a környezettudatos magatartás.

b) Tanórán kívüli lehetőségek

Az érdeklődő diákok számára szakmai kirándulásokat, programokat szervezünk.

Kiállításokat és előadásokat szervezünk jeles alkalmakra: Föld Napja, Víz Világnapja.

A tanulóink olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma (Kitaibel Pál Biológia és Környezetvédelmi Verseny).

Az osztályok kirándulásaik során látogatásokat tesznek múzeumokban, nemzeti parkokban, állat- és növényparkokban, arborétumokban.

A város által szervezett számos akcióban aktívan részt veszünk (takarítás, tereprendezés).

4.14.2.7. Intézményi környezet

Az intézményünk minden dolgozójának és tanulójának feladata és kötelessége, hogy tiszta és rendezett, egészséges légkört alakítson ki a saját területén.

Ehhez járulnak hozzá az alábbiak:

- anyag- és energiatakarékos üzemeltetés
- oktatók és technikaiak példamutató magatartása
- kerékpáros és gyalogos közlekedés népszerűsítése
- büfé árukészletének kialakítása
- iskolai ismeretterjesztés tanórán kívüli lehetőségeinek jobb kihasználása (iskolaújság, iskolarádió, folyóiratok, iskolakönyvtár)

4.14.2.8. Módszerek

A tanítás során, a tapasztalatszerzésen alapuló módszereket igyekszünk használni, amelyek közül kiemelt szerepet kap:

- egyszerű megfigyelések, mérések
- kísérletek
- csoportmunka
- modellezés
- szituációs játékok
- projektkészítés

- terepgyakorlatok

4.14.2.9. Résztvevők és erőforrások

4.14.2.9.1. Belső résztvevők

Az intézmény minden dolgozója – beleértve a technikai dolgozókat is - részt vesz a környezeti nevelésben, hiszen feladatuknak tekintik, hogy környezettudatos magatartásukkal példát mutassanak az ifjúságnak. Azon dolgozunk, hogy a munkaközösségek jól együttműködjenek ezen a téren is egymással, és tanácsokkal, tapasztalataik átadásával segítsék egymás munkáját. A közös munka áttekintése igazgatóhelyettesi feladat.

Az iskola védőnője felméréseivel segíti munkánkat és az osztályközösségek számára előadásorozatot tart a környezeti egészségtan és az egészséges életmód témaköreiből.

Az intézményi környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást, amit intézményünk közvetíteni kíván.

4.14.2.9.2. Külső résztvevők

Az intézmény önmagában nem képes minden feladat felvállalására, elvégzésére. Nagyon fontos feladat a kapcsolatteremtés és együttműködés a külső partnerekkel.

4.14.2.9.2.1. Fenntartó: az intézmény vezetőjének feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során az optimális helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az intézményi környezeti nevelési programunkat.

4.14.2.9.2. Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények: a tanórai és a tanórán kívüli környezeti nevelési programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Iskolánk számára ilyen szempontból kiemelkedően fontosak a múzeumok és nemzeti parkok. Ezeket a látogatásokat a tanórákon készítjük elő.

Az adott intézményekkel a kapcsolatot a munkaközösségek egy megbízott tanára tartja (ALFÖLDVÍZ, KÖVIZIG, KÖFE, Körös-Maros Nemzeti Park).

4.14.2.9.3. Civil szervezetek: szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgatóhelyettesi feladat. A szaktanárok egyénileg alakítanak ki kapcsolatot az egyes civil szervezetekkel.

4.14.2.9.4. Hivatalos szervek: feladatuk egyike, hogy az intézmény működését egészségügyi és környezetvédelmi szempontból ellenőrizzék. Javaslatokra és véleményükre építeni kívánunk az intézményi környezet kialakításában (ÁNTSZ).

4.14.2.9.5. Iskolai büfé: kínálata nagyban hozzájárul a tanulók egészséges étkezéséhez, ezért időszerűvé vált annak a felmérése, hogy mivel bővíthet a kínálat, hogy az egészséges táplálkozás megvalósítható legyen, összhangban a 36/2014. (XII. 17.) FM rendelettel. Iskolánk figyelemmel kíséri a büfé működését, hogy a dolgozók és a tanulók kulturált, tiszta környezetben étkezhessenek, minél több környezetkímélő árut vásárolhassanak.

4.14.2.3. Saját erőforrások:

Költségvetés: minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kulturált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működést szolgálják.

4.14.2.4. Külső erőforrások:

Pályázat: a pályázatok megjelenésének figyelése pályázatfigyeléssel megbízott oktató feladata. A kollegák tájékoztatást kapnak a pályázati lehetőségekről, és segítséget kapnak a pályázat elkészítéséhez. Az elnyert összeget teljes egészében arra a területre kell fordítani, amire a kiírás szól.

4.14.2.10. Taneszközök

Taneszközeinket a lehetőségeinkhez mérten folyamatosan fejlesztjük, a kerettantervekben és a programtervekben megjelenő oktatási célokhoz is igazodva, hogy a diákok korszerű eszközökkel, műszerekkel ismerkedhessenek.

További fejlesztési tervek: a beszerzendő eszközöket a mindenkori aktuális fejlesztési terv tartalmazza.

- zajmérő eszköz beszerzése
- környezetvizsgáló bórönd fejlesztése
- szemléltető táblák beszerzése
- vegyszerek folyamatos pótlása

4.14.2.11. Kommunikáció

Az intézményi környezetbarát légkör kialakítása közös feladat. A kommunikáció szerves részét képezi a szemléletformálásnak, ezért fontos a széleskörű fejlesztése. Éppen ezért fontos az iskolai kiadványokba és az iskolai rádióba beépíteni a környezet- és természetvédelmet.

4.14.2.12. Minőségbiztosítás

Az intézményi környezeti nevelési munka mérése, értékelése több szempontból eltér az intézmény életének más területén alkalmazottaktól. Ennek oka, hogy a környezeti nevelés a szakmai ismeretek mellett – a többi tantárgyhoz képest – markánsabban közvetít egy viselkedési módot és értékrendet az embernek a világban elfoglalt helyéről. A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be.

4.14.2.13. Továbbképzés

Az élethosszig tartó tanulást tartjuk fontosnak egy oktató esetében, ennek megfelelően tanáraink a lehetőségekhez mérten vesznek részt az ebben a témában zajló tanártovábbképzéseken.

4.15. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

4.15.1 Az egyenlő bánásmód elvének érvényesítése

Egyenlő bánásmód elve: a diszkrimináció tilalma, vagyis a hátrányos megkülönböztetéstől mentes élethez való jog garantálása.

A diszkrimináció 3 eleme:

a megkülönböztető intézkedés negatív hatással van az érintett személyre,
ez a negatív hatás a különbségtételből ered és
a különbségtétel ésszerűtlen, azaz objektíve nem indokolható.

1. közvetlen (nyílt) hátrányos megkülönböztetés

Az egyenlő bánásmódról szóló törvény szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, családi állapota, anyasága (terhessége) vagy apasága, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása, vagyoni helyzete, foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, ill. határozott időtartama, érdekképviselővel való tartozása, továbbá egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest.

2. közvetett (rejtett) hátrányos megkülönböztetés

Közvetett hátrányos megkülönböztetést valósít meg az a rendelkezés, amely nem minősül közvetlen diszkriminációnak, és látszólag meg is felel az egyenlő bánásmód követelményének, azonban a fent meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat más, velük összehasonlítható helyzetben lévő személyhez vagy csoporthoz képest lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz.

3. zaklatás

Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő magatartás, amely az érintett személynek a közvetlen diszkrimináció fogalmában meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása az érintett személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszégyenítő vagy támadó környezet kialakítása.

4. jogellenes elkülönítés (szegregáció)

Jogellenes elkülönítést valósít meg az a magatartás, amely a fent meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy azok csoportját másoktól – tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül – elkülönít.

5. megtorlás

Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

A helyzetelemzés a 2019. október 1-jei adatok alapján történt.

Mozgássérült, értelmi fogyatékos tanulónk nincs.

4.15.2. A Program célja

A Közoktatási intézményi esélyegyenlőségi program alapvető célja, hogy biztosítsa az intézményen belül a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. A szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán kívül az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében az alábbi lehetőségünk van a gyerekek egyéni fejlesztésében: amennyiben igénylik, lehetőséget biztosítunk számukra külön felkészítésre, fejlesztésre

4.15.3. Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőségi célok elérése érdekében vállaljuk, hogy

- iskolánkban a hátránnyal élőket semmilyen módon nem különböztetjük meg a társaiktól,
- aki faji, vallási, világnézeti, egészségi, szociális helyzete, nemi identitása miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk,
- anyagi eszközeink függvényében az iskolát akadálymentesítjük, ha szükségessé válik,
- igény esetén az éves órakeretünkéből egyéni foglalkozásokat tartunk a célcsoport tagjainak,
- igény esetén a továbbképzési programban támogatjuk azokat a továbbképzéseket, amelyek a célcsoporttal való hatékony munkavégzésre készítenek fel.

A kötelezettségek teljesítéséért felelősek:

Az igazgató felelős azért, hogy az intézmény minden dolgozója, tanulója, a szülők és a társadalmi partnerek számára elérhető legyen az intézményi esélyegyenlőségi program, ismerjék és kövessék a benne foglaltakat. Az igazgató felelőssége annak biztosítása is, hogy az intézmény dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a program végrehajtásához. Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg kell tennie a szükséges lépéseket.

Az általános igazgatóhelyettes felelős az intézményi esélyegyenlőségi program megvalósításának koordinálásáért, a program végrehajtásának nyomon követéséért, és az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálásáért.

A tantestület minden tagja felelős azért, hogy tisztában legyen az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal, biztosítsa a diszkriminációmentes oktatást, nevelést, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjon minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteit bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyen.

A tantestület minden tagjának felelőssége továbbá, hogy ismerje a programban foglaltakat és közreműködjön annak megvalósításában; illetve az esélyegyenlőség sérülése esetén jelezze azt a felettesének, illetve az illetékes munkatársának.

Minden, az intézménnyel közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban, szerződéses viszonyban álló, valamint szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy ismerje az intézményi esélyegyenlőségi programot és magára nézve is kötelezőként kövesse azt.

4.15.4. Akcióterv

A jelenlegi helyzetben, a hátránnyal élő gyermekek alacsony száma miatt nincs semmilyen esélyegyenlőségi kockázat. Amennyiben a jövőben arányuk jelentősen növekszik (10% fölé kerül), akkor a közoktatási esélyegyenlőségi programot aktualizálni kell az adott helyzetre.

Megterveztük és évek óta végre is hajtjuk az országos kompetenciamérések családi hátteret, hozzáadott értéket mutató statisztikai eredményeinek rendszeres és szakszerű elemzését.

Fejlesztési célok: Rövid távon (1 év): a hátránnyal élők alacsony száma és iskolai helyzete miatt rövidtávon nincs tennivalónk. Integrált oktatásukat tovább folytatjuk.

Középtávon (3 év): A jelenlegi helyzet megőrzése mellett továbbra is biztosítjuk az egyenlő bánásmódot és esélyegyenlőséget minden tanulónk számára.

Hosszú távon (6 év): Jelenlegi helyzetünk a hátránnyal élők alacsony száma miatt nagyon jó.

Hosszú távú célunk ennek megőrzése.

Prioritások:

Azonnali beavatkozást igényel: mivel nem áll fenn iskolánkban törvénysértő helyzet, oktatásszervezési gyakorlatunk nem sérti az egyenlő bánásmód elvét, ezért nincs azonnali beavatkozást igénylő feladatunk.

4.15.5. Megvalósítás

Figyelembe véve a települési esélyegyenlőségi programot, az abban szereplő akciótervnek megfelelően a ránk szabott feladatokat maradéktalanul végrehajtjuk.

A települési esélyegyenlőségi programnak megfelelően rendszeresen elemezzük az országos kompetenciamérés eredményeit, és ha szükséges, lépéseket teszünk a lemaradás megakadályozására.

4.15.6. Szankcionálás

A program betartásáért az iskola minden dolgozója és tanulója felelős. Aki faji, vallási, egészségi, szociális helyzete miatt hátrányosan megkülönbözteti bármelyik tanulónkat, az ellen fegyelmi eljárást indítunk.

4.16. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

4.16.1 A magatartás értékelésének elvei

A tanuló további fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű a magatartás és a szorgalom értékelése, osztályzása. A közoktatási törvény szerint ezt (az osztályban tanító oktatók véleményének kikérésével) az osztályfőnök végzi.

A magatartásból kapott osztályzat azt mutatja meg a tanulónak és a szülőknek, illetve gondviselőnek, hogy a tanuló mennyiben tesz eleget az iskola pedagógiai elvárásainak, a pedagógiai programban megfogalmazott célkitűzéseknek.

Példás (5)

- a házirendet betartja
- fegyelmezett
- megbízható, pontos
- a közösség alakítását, fejlődését kezdeményezéseivel, véleményeivel elősegíti
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, együttműködő

Jó (4)

- a házirendet betartja
- általában fegyelmezett, megbízható, pontos
- részt vesz a közösségi életben
- a rábízott feladatokat elvégzi
- a felnőttekkel és társaival szemben tisztelettudó, törekszik az együttműködésre
- legfeljebb három óra igazolatlan hiányzása van

Változó (3)

- a házirendet csak ismételt, állandó figyelmeztetésre tartja be
- figyelme ingadozó
- munkája pontatlan
- a közösségi munkában vonakodva vesz részt
- társaival közömbös
- a felnőttekkel és társaival csak időszakonként működik együtt
- legfeljebb nyolc óra igazolatlan hiányzása van

Rossz (2)

- a házirendet nem tartja be, ismételt figyelmeztetések ellenére sem
- fegyelmezetlen, durván beszél
- közösségi munkát nem végez
- a fejlődést hátráltatja
- a felnőttekkel és társaival szemben tiszteletlen
- tizenkét igazolatlan órát meghaladó hiányzás esetén

4.16.2 A szorgalomjegyek értékelésének elvei

A szorgalom érdemjegye nem tükrözheti csak a tanuló eredményességét. A szorgalom értékelésének és minősítésének nem azt kell mérnie, hogy az egyes tanuló az iskola vagy az osztály tanulmányi rangsorában milyen helyet foglal el, hanem azt, hogy saját képességéhez, eddigi tanulmányi eredményéhez viszonyítva az értékelt időszakban milyen eredményt ért el.

Példás (5)

- munkavégzése pontos, megbízható
- minden tantárgyban elvégzi feladatait
- tudása fejlesztését, bővítését igényli
- munkatempója jó

Jó (4)

- az órákon figyel

- házi feladatait elvégzi
- ösztönzésre rendszeresen dolgozik és ellenőrzi magát
- érdeklődése nagyrészt az iskola tananyagán belül marad

Változó (3)

- munkája ingadozó, időszakonként dolgozik, máskor figyelmetlen
- nem elég önálló, utasításra kezd munkához
- nem ellenőrzi önmagát

Hanyag (2)

- figyelmetlenül dolgozik
- nem megbízható
- feladatait nem végzi el
- nem törődik kötelességeivel

A tanuló az iskolában vagy az iskola által szervezett foglalkozásokon, rendezvényeken, eseményeken tanúsított magatartásáért, cselekedeteiért az iskola, a oktató felel. Az iskolának azonban nincs joga a házirendben szabályozni az iskolán kívüli viselkedést, magatartást.

A tanuló, a szülő az iskola döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – a gyermek tanuló érdekében eljárást indíthat, kivéve a magatartás, a szorgalom, valamint a tanulmányok értékelését és minősítését. Eljárás indítható a magatartás, szorgalom és a tanulmányok minősítése ellen is, ha a minősítés nem az iskola által alkalmazott helyi tantervben meghatározottak alapján történt, illetve a minősítéssel összefüggő eljárás jogszabályba vagy a tanulói jogviszonyra vonatkozó rendelkezésekbe ütközik.

4.16.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

4.16.3.1. A jutalmazás iskolai elvei

Iskolánk dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki képességeihez mérten:

- tanulmányi munkáját kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat, vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sportteljesítményt ér el,
- jól szervezi és irányítja a közösségi életet, tartósan, vagy kiváló eredménnyel záruló együttes munkát végez.

A kiemelkedő tanulói teljesítmény egyéni dicséretet és jutalmat von maga után. A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát és a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben kell részesíteni.

Az írásos dicséretnek formái:

- tanári, szaktanári dicséret,
- osztályfőnöki dicséret
- igazgatói dicséret.

Az írásos dicséretet az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Az egész tanévben kiemelkedő teljesítményű tanulók tantárgyi, szorgalmi és magatartási dicséretét a bizonyítványba is be kell vezetni. Az iskolai szinten is kimagasló teljesítményű tanulók igazgatói és általános oktatói testületi dicséretét a tanévzáró ünnepély nyilvánossága előtt oklevéllel is elismeri az iskola.

A dicséretes tanulók az alábbi jutalmakban részesülhetnek:

- Vásárhelyi Pál - emlékplakett
- Hosszú Szilárd - emlékérem
- „Jó tanuló jó sportoló” kupa

- Pénzjutalom
- Könyvjutalom
- „Vízűs póló”
- egyéb tárgyi jutalom

4.16.3.2. A fegyelmezés iskolai elvei

Az a tanuló, aki kötelességeit, a házirendben foglaltakat enyhébb formában megszegi, igazolatlanul mulaszt, „víműs” tanulóhoz nem méltó magatartást tanúsít, társait gátolja az ismeretszerzésben, fegyelmező intézkedésben részesítendő. A fegyelmező intézkedéseket az elektronikus osztálynaplóba be kell írni.

Tanulókkal szemben fegyelmező intézkedések megtételére az alább felsoroltak jogosultak:

- gyakorlati oktató
- szaktanár
- osztályfőnök (a saját osztályában osztályfőnökként, más osztályban szaktanárként)
- gyakorlati oktatásvezető
- igazgató.

A fegyelmező intézkedés felfüggeszthető, illetve visszavonható abban az esetben, ha az intézkedés elérte célját, tehát a tanuló magatartása vagy tanulmányi előmenetele tartósan javul. Az eltörlés az intézkedést hozó oktató egyetértésével végezhető el.

Szóbeli és írásbeli figyelmeztetés adható:

- a tanóra, gyakorlati munka zavarása esetén
- hiányos felszerelés, gyakorlaton nem megfelelő ruházat esetén
- kihívó magatartás, trágár beszéd vagy viselkedés esetén
- berendezések, eszközök kismértékű rongálása esetén, kártérítési kötelezettség mellett
- az iskola, illetve gyakorlólóhely engedély nélküli elhagyása esetén
- késés esetén

Megjegyzés: A fenti vétségek első alkalommal való elkövetésekor a tanár megítélése alapján elegendő lehet a szóbeli figyelmeztetés, de másodízben történő esetben már írásbeli figyelmeztetést kell adni. További fegyelmező intézkedés a szaktanári intő, amely ismétlődő vagy súlyosabb esetekben adható.

A figyelmeztetést az elektronikus naplóba kell bejegyezni.

Első esetben is írásbeli figyelmeztetést kell adni:

- másokat megsértő, megalázó viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)
- felnőttel, tanárral szembeni megengedhetetlen viselkedés esetén (nem túl súlyos esetben)

Osztályfőnök által adható fegyelmező intézkedések:

a) osztályfőnöki figyelmeztetés

b) osztályfőnöki intés

Az előző fejezetben leírtakat meghaladó vétség esetén minden esetben osztályfőnöki fegyelmező intézkedést kell hozni a fokozatok megtartásával:

- Az iskola, gyakorlóhely engedély nélküli elhagyása esetén, ha ez második alkalommal történik.
- Tanóráról történő igazolatlan késés esetén a házirendben foglaltak szerint
- Igazolatlan hiányzás esetén a házirendben foglaltak szerint
- Szándékos rongálás esetén (kártérítési kötelezettség mellett) kb. 2000 Ft-ig.

Igazgató által adható fegyelmező intézkedések:

a) igazgatói figyelmeztetés

b) igazgatói intés

c) igazgatói megrovás

Fenti büntetéseket az igazgató az osztályfőnöki intésnél megfogalmazott eseteket meghaladó vétségek esetén alkalmazza, a fokozatosságot betartva.

Az igazgató hatáskörébe tartoznak a házirendben és a SZMSZ-ben meghatározott esetek, valamint az iskola hírnevét súlyosan romboló, az iskolának nagy kárt okozó vétségek.

Megjegyzés: Az igazgató ezt a fegyelmező intézkedési jogkörét indokolt esetben átadhatja helyetteseinek.

Az a tanuló, aki kötelességeit szándékosan és súlyosan megszegi - fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal - fegyelmi büntetésben részesítendő. Iskolánkban a fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására a oktatói testület megbízásából a Fegyelmi Bizottság jogosult. A fegyelmi bizottság tagjai: a fegyelmi bizottság elnöke, az igazgatóhelyettes, a tanuló osztályfőnöke. Meghívott tagként jelen lehetnek a szülők és a diákönkormányzat képviselője. A közoktatási törvény alapján a fegyelmi büntetések a következők:

- a) megrovás
- b) szigorú megrovás,
- c) kedvezmények, juttatások csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) áthelyezés másik osztályba, tanulócsoportba, vagy iskolába,
- e) eltiltás a tanév folytatásától,
- f) kizárás az iskolából.

4.16.3.2.1. Fegyelmi büntetések dohányzásért, engedély nélküli iskolaelhagyásért.

1. alkalom után alapesetben megrovás büntetést kell kiszabni
2. alkalom után alapesetben szigorú megrovás büntetést kell kiszabni
3. alkalom után olyan fegyelmi büntetés kerül kiszabásra, melynek következtében az iskola kezdeményezi a tanulói jogviszony megszüntetését.

Jelen tárgykörbe utalt esetekben a fegyelmi büntetés kiszabásánál a Fegyelmi Bizottság köteles mérlegelni a vétkes javára írható és terhére róható egyéb cselekedeteit is.

Az iskola a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 53. § 2-3. bekezdésének értelmében biztosítja a szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közös kezdeményezésére, hogy az iskolában az iskolai szülői szervezet és az iskolai diákönkormányzat közösen működtesse a fegyelmi

eljárás lefolytatását megelőző egyeztető eljárást, melynek részletes szabályai az iskolai SZMSZ-ben találhatóak.

Igazolatlan óraszám	Magatartás (félévente)	Büntetés (aktuálisan)
0	példás	-
1 – 3	jó	osztályfőnöki figyelmeztetés
4 – 5	változó	osztályfőnöki intés
6 – 10	rossz	igazgatói megrovás
11-16	rossz	fegyelmi eljárás alapján
17-24	rossz	fegyelmi eljárás alapján
25-29	rossz	fegyelmi eljárás alapján
30-	rossz	kizárás (ha nem tanköteles)

4.16.3.2.2. A gyermek, a tanuló mulasztásával kapcsolatos szabályok:

4.16.3.2.2.1. A mulasztást igazoltnak kell tekinteni, ha

- a tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülő írásbeli kérelmére - a házirendben meghatározottak szerint engedélyt kapott a távolmaradásra,
- a tanuló beteg volt, és azt a házirendben meghatározottak szerint igazolja,
- a tanuló hatósági intézkedés vagy egyéb alapos indok miatt nem tudott kötelezettségének eleget tenni.

4.16.3.2.2.2. Ha a tanuló távolmaradását nem igazolják, a mulasztás igazolatlan. Ebben az esetben:

- Az iskola köteles a szülőt és a tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - amennyiben a kollégium nem az iskolával közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz órát eléri.

- Az értesítésben fel kell hívni a szülő figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire.
- Ha az iskola értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, az iskola a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve megkeresi a tanuló szülőjét.
- Ha tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási évben eléri a tíz órát, az iskola igazgatója - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglaltakkal összhangban tanköteles tanuló esetén a kormányhivatalt és a gyermekjóléti szolgálatot értesíti. Az értesítést követően a gyermekjóléti szolgálat az iskola és - szükség esetén - a kollégium bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan hiányzást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.
- A tizenegyedik igazolatlan óra esetén fegyelmi eljárást indít az iskola.

155. § A tanköteles tanuló kivételével megszűnik a tanulói jogviszonya annak, aki egy tanítási évben belül igazolatlanul harminc foglalkozásnál többet mulaszt, feltéve, hogy a szakképző intézmény a tanulót, kiskorú tanuló esetén a kiskorú tanuló törvényes képviselőjét legalább két alkalommal írásban figyelmeztette az igazolatlan mulasztás következményeire.

163. § (1) A szakképző intézmény köteles a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét és a tanköteles tanuló kollégiumi elhelyezése esetén - ha a kollégium nem a szakképző intézménnyel közös igazgatású intézmény - a kollégiumot is értesíteni a tanköteles tanuló első alkalommal történő igazolatlan mulasztásakor, továbbá abban az esetben is, ha a nem tanköteles kiskorú tanuló igazolatlan mulasztása a tíz foglalkozást eléri. Az értesítésben fel kell hívni a tanköteles tanuló törvényes képviselőjének figyelmét az igazolatlan mulasztás következményeire. Ha a szakképző intézmény értesítése eredménytelen maradt, és a tanuló ismételten igazolatlanul mulaszt, a szakképző intézmény a család- és gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a tanköteles tanuló törvényes képviselőjét.

(2) Ha a tanuló igazolatlan mulasztása egy tanítási félévben eléri az öt foglalkozást, az igazgató - a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló kormányrendeletben foglaltakkal összhangban - értesíti a tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot, a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot, tanköteles tanuló esetén - gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanuló kivételével - a család- és gyermekjóléti szolgálatot. Az értesítést követően a család- és gyermekjóléti szolgálat a szakképző intézmény és - szükség esetén - a kollégium bevonásával haladéktalanul intézkedési tervet készít, amelyben a mulasztás okának feltárására figyelemmel meghatározza a tanulót veszélyeztető és az igazolatlan mulasztást kiváltó helyzet megszüntetésével, a tanulói tankötelezettség teljesítésével kapcsolatos, továbbá a tanuló érdekeit szolgáló feladatokat.

(3) Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy félévben eléri a tizenöt foglalkozást, az igazgató a mulasztásról tájékoztatja az általános szabálysértési hatóságot - a gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanköteles tanuló kivételével -, valamint ismételten tájékoztatja a család- és gyermekjóléti szolgálatot, amely közreműködik a tanköteles tanuló törvényes képviselője értesítésében, továbbá gyermekvédelmi szakellátásban nevelkedő tanköteles tanuló esetén a területi gyermekvédelmi szakszolgálatot. Ha a tanköteles tanuló igazolatlan mulasztása egy félévben eléri a huszonöt foglalkozást, az igazgatója haladéktalanul értesíti a tanköteles tanuló tényleges tartózkodási helye szerint illetékes gyámhatóságot.

164. § Ha a tanulónak - az ideiglenes vendégtanulói jogviszony időtartamának kivételével - egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven foglalkozást vagy egy adott tantárgyból a foglalkozások harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha az oktatói testület engedélyezi, hogy osztályozó vizsgát tegyen. Az oktatói testület az osztályozó vizsga letételét akkor tagadhatja meg, ha a tanuló igazolatlan mulasztásainak száma meghaladja a húsz foglalkozást, és a szakképző intézmény eleget tett a 163. §-ban meghatározott értesítési kötelezettségének.

(3) Az Szkt. 59. § (1) bekezdés a) pontja szerinti ösztöndíjra az első szakma megszerzéséhez kapcsolódóan az adott szakmára vonatkozóan a szakmai oktatásnak a szakmajegyzékben meghatározott időtartamáig a szakképző intézmény nappali rendszerű szakmai oktatásában

tanulói jogviszonyban részt vevő tanuló jogosult. A megismételt évfolyamon nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha évfolyamismétlésre kötelezték. Az adott tanév hátralévő részében nem részesülhet ösztöndíjban a tanuló, ha az igazolatlan mulasztása eléri a hat foglalkozást.

227. § (1) Ha a tanulónak, illetve a képzésben részt vevő személynek a szorgalmi időszakban teljesítendő szakirányú oktatásról való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes szakirányú oktatási idő húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

(2) Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlatról való igazolt és igazolatlan mulasztása meghaladja a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak húsz százalékát, a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az évfolyam követelményeit nem teljesítette és magasabb évfolyamba nem léphet. Az igazolatlan mulasztás nem haladhatja meg a szorgalmi időszakon kívüli egybefüggő gyakorlat foglalkozásainak öt százalékát. Az igazolatlan mulasztást a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy pótolni köteles. Ha a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy mulasztása az e bekezdésben meghatározott mértéket eléri, és a mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja, magasabb évfolyamba léphet.

4.16.3.2.2.4. Egyéb esetek:

- OKTV-n és OSZTV-n versenyző tanulók a verseny napján mentesülnek a tanítási órákon való részvétel alól.

- Sportversenyekkel és egyéb esetekkel kapcsolatban - a szaktanár javaslatának meghallgatása után - az igazgató dönt.

- Főiskolák, egyetemek által szervezett nyílt napokon való részvétel miatt a végzős évfolyamra járó tanuló egy tanévben két tanítási napot vehet igénybe.

- A jogosítvány megszerzéséhez szükséges vizsga napján a hiányzást az osztályfőnök igazolja.
- Külső szervek csak indokolt esetben kérhetik el tanulóinkat az iskola vezetőjétől. Az engedély megadása egyben az órákról való távolmaradás igazolását is jelenti.
- A nyelvvizsgák, versenyek, nyílt napok és külső szervezetek általi kikérések esetén, az osztályfőnök az elektronikus osztálynaplóban rögzíti a hiányzás okát, és minden esetben figyelembe veszi a havi összesítésnél. A közösségi és iskolai érdekek miatt történő hiányzást nem kell igazolni, de az osztályfőnöknek tudni kell róla.
- Az engedélyezett távollét alatti tanulmányi elmaradást a tanulónak pótolnia kell.
- Amennyiben a tanuló mulasztását megfelelő időben és módon nem igazolja, úgy mulasztása igazolatlannak minősül.

Az oktatói testület által fontosnak tartott egyéb elvek:

4.17. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A házi feladat a tanulók önálló, a tanítási órák között végzett tevékenységén alapuló oktatási módszer.

A házi feladat hatékonyságát emelhetjük, ha néhány szabályt betartunk:

- A házi feladatot gondosan kell kijelölni, éreztetni kell, hogy a oktató jelentőséget tulajdonít neki, különben a tanuló sem fogja komolyan venni.
- A házi feladatnak sikeresen megoldhatónak kell lennie.
- Ennek érdekében:
 - a) a tanulók önálló tanulási képességét már tanórán is fejlesszük;
 - b) a házi feladat kapcsolódjon az órai munkához;

- c) a házi feladat ne a tanórán be nem fejezett ismeretelsajátítási folyamat folytatása legyen, hanem vagy az elsajátítottak begyakorlása, vagy a következő órai anyag előkészítésére szolgáljon;
- d) ne legyen mély szakadék a tanórai munka és a házi feladat között sem annak produktív-reproduktív jellegét, sem a csoportos-egyéni formát illetően;
- e) használjuk fel az egyéni tevékenységet irányító munkatankönyveket, programozott anyagokat;
- f) a feladatok nehézsége feleljen meg a tanulók képességének, időnként alkalmazzunk differenciált házi feladatot, rendszeresen adjunk rövid feladatokat, s ne ritkán sokat.

- A szülők számára világossá kell tenni, hogy mit várunk el tőlük.
- A házi feladatot rendszeresen ellenőrizni, értékelni kell.
- Világosan közölni kell a tanulókkal a házi feladatok elkészítésének a szabályait s a mulasztás konzekvenciáit.
- A házi feladat kijelölésére mindig annyi időt szánjunk, hogy sikerüljön pontosan, és egyértelműen kijelölni a feladatokat, valamint meggyőződni arról, hogy azt mindenki értette.